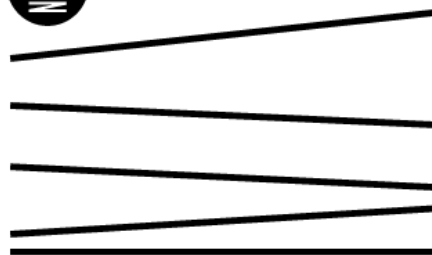

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:
Fysiske størrelse | Physical extent:

med et Prospect og en Plan af
Udstillingsbygningen.
Verdensudstillingen i Paris 1867 : en
Veiledning for Besøgende og Udstillere
København : Fr. Wøldike, 1867
[6], 150 s., 2 falsede tav.

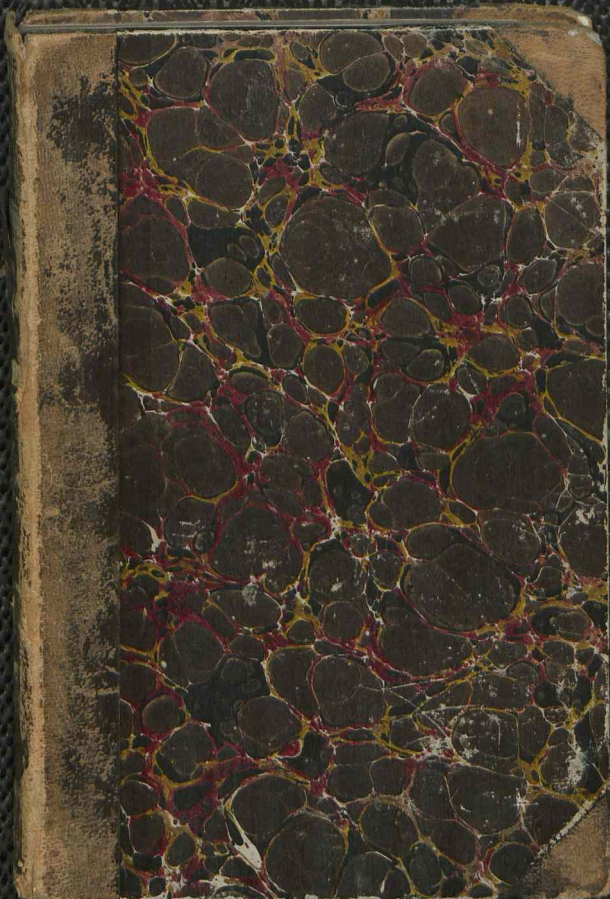
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

23.-94.

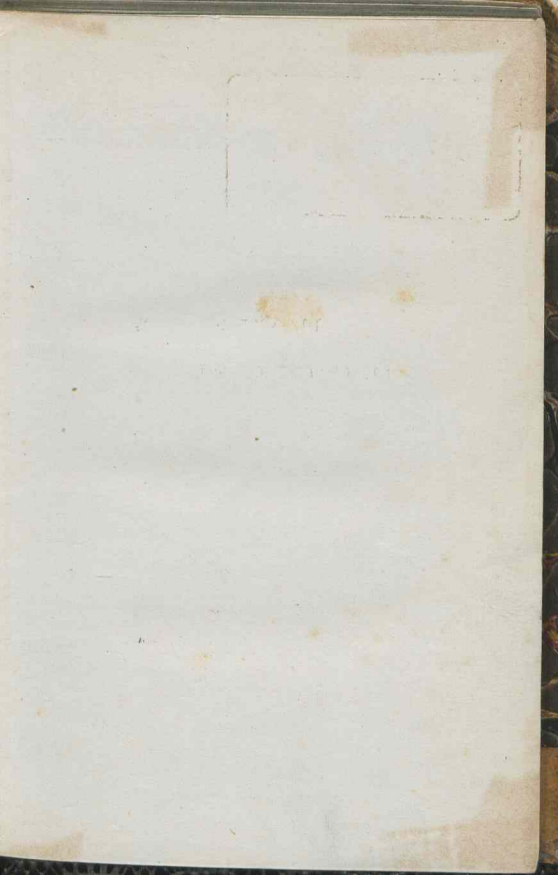
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 23 8°

1 1 23 0 8 01695 0

+RĒX

Verdensudstillingen i Paris 1867.

En Veiledning

for Besøgende og Udstillere.

Med et Prospect og en Plan af Udstillingsbygningen.

Kjøbenhavn 1867.

Fr. Waldikæs Forlag.

Helliggeistsstræde, Hj. af Amagertorv 18.

Indholdsfortegnelse.

	Side.
Indledning	1
I. Udstillingsbygningen	3
II. Parken	14
Trotadero	25
III. Særlige Udstillinger og Præmieæftninger	26
Afgangspriserne	29
IV. Danmarks Deltagelse i Verdensudstillingen	31
Tillæg A. Udstillingens Grupper og Klasser	34
" B. Program til den internationale Have- udstilling	63
" C. Program til den internationale Land- brugsudstilling	68
" D. Program til Præmieæftningen over de Foranstaltninger, der have udviklet en god Forstaaelse mellem Arbejderne	74
V. Ankomst til Paris	77
Offentlige Hærevogne	77
Drosker	77
Omnibusser	79
Sporvogne	80
Hoteller	80
Maisons meublées	82
Restaurationer: Restaurants à prix fixe	83
Restaurants à la carte	84
Etabl. de Bouillon	86

	Side.
Crémeries — Pâtissiers — Confiseurs . . .	87
Kafeer	87
Vinhandlere	89
Tobaksudsalg	89
Bade- og Svømmeanstalter	89
Cabinets d'aisance	90
Mønter — Verelerere	90
Postier og Telegrafer	91
Jernbaner	92
Dampbaade	95
VI. Paris	94
Livens Jubbeling	94
Boulevarderne	96
Gader og Passager	98
Pladser, Statuer og Fontæner	100
Quaier	102
Broer	103
Theatre, Cirkus, Koncerter, Baller	105
VII. Seværdigheder i alfabetisk Orden	112

Fra den 1ste April til den 31te Oktober afholdes i Paris den store Verdensudstilling, der i et Tidsrum af syv Maanedes vil hidbringe Folk fra alle Jordens Egne til denne By og derved endnu mere bidrage til at gøre den til Verdens Hovedstad. Uagtet Tiden til Forberedelse ikke var den gunstige, idet to af Europas største Nationer indbyrdes førte Krig, og trods den hele spændte politiske Situation, har Frankrigs mægtige Herster dog formaaet at realisere sin Plan og derved give Verden en Befrættelse paa sine Ord „l'empire c'est la paix“. Hvad det Bevis, han præsterer derfor angaaer, da maa det tilstaaes, at det er saa storartet, som det vel er muligt; ingen foregaaende Verdensudstilling har nogensinde budt de Besøgende saadanne Vidundere og Herligheder som de, der ville findes paa Pariserudstillingen, og det er et stort Spørgsmaal, om nogen fremtidig Udstilling vil kunne overgaa den. At give en udtømmende Fremstilling af Alt, hvad der her vil findes, maa ligefrem betegnes som en Umulighed, og det er heller ikke Hensigten med denne lille Bog, hvis Opgave det kun er, paa en letfattelig og anstuelig Maade, at samle det Væsentlige og derved give det Overblik, man ellers saa let taber i et Katalogs Mangfoldighed. Den vil altsaa ikke kunne træde istedetfor et saadant; men den

vil for de Besøgende danne et væsentligt Supplement til Kataloget, samtidig med at den giver dem, der blive hjemme, et nogenlunde fylldigt Billede af Udstillingens Herligheder. Den er væsentlig udarbejdet efter en af den franske Udstillingskommite officielt anerkjendt Bog „l'Exposition universelle“, hvis Redaktion har været besørget af Henri de Parville; men samtidigt er der bleven benyttet mangfoldige af de Meddelelser, som de forskjellige Blade, navnlig de franske, have givet angaaende dette Thema. For Oversigtens Skyld er Stoffet ordnet i fire Rubrikker:

- I. Udstillingsbygningen,
 - II. Parken,
 - III. Særlige Udstillinger og Præmieæftninger og
 - IV. Danmarks Deltagelse i Verdensudstillingen,
- og desuden er der i Tillægene meddelt saadanne Aftstykker, der maatte formodes at være af særlig Interesse.

I.

Udstillingsbygningen er som bekendt beliggende midt paa Marsmarken, hvor den indtager et Rum af omtrent 1400,000 Kvadratsod, med Hovedindgangen vendt mod Quai d'Orsay, hvorfra Senabroen forener de to Seinebredder. Den modsatte Indgang er beliggende paa den Side af Marsmarken, der begrænses af Avenue de Lamothe-Piquet med den militære Skole. Det er i denne Retning af Bygningen har sin største Længde, nemlig 1470 Fod, medens dens lille Ase ligger i Retningen mellem Avenuerne de la Bourdonnaye og Suffren, og er 1140 Fod lang. Hele Bygningen er 4200 Fod i Omfreds. Strax ved det første Diefast vil man paa den medfølgende Tegning let kunne iagttage den store Forskjel, der findes mellem denne Udstillingsbygning og de fra tidligere Verdensudstillinger, saavel i London (1851 og 1862), som i Paris (1855) betjendte Bygninger. Her kan man nemlig ikke, saaledes som paa disse, med Nette anvende Benævnelsen „Udstillingspalads“; thi som man af Tegningen vil se, bestaaer den ikke af en eneste sammenhængende Bygning; men af en Række inden i hverandre liggende Gallerier, der atter omslutte et indre Rum, den saakaldte „Centralhave.“ Det var derfor ogsaa en ganske træffende Vignelse Keiseren benyttede, da han ved et Besøg paa Marsmarken yttrede, at Bygningen i Grunden langt mere lignede et Gasometer end et Udstillingspalads. Med denne Bygningskonstruktion er nu tillige en ganske ny Opstillingsmaade for Udstillingsgjenstandene givet, og den findrige Maade, hvorpaa disse grupperes i Overensstemmelse med Bygnings Plan, turde maaske ikke være det, der er af mindst Interesse ved den forestaaende Udstilling.

Bygningen er hverken elliptisk eller cirkelrund, nærmest maa den betegnes som en Oval. Den kan bedst tænkes fremkommen derved, at man har forenet to lige Linier af 330 Fods Længde ved afrundede Endestykker, nemlig de Dele, der ere beliggende respektive mod Zenabroen og den militære Skole. Den bestaaer, som allerede sagt, af syv koncentriske Gallerier, hvoraf hvert enkelt skal indeholde en særegen Klasse af Udstillingsgjenstande. Gallerierne deles ved Tværgange, der udstraae ligesom Radier fra Bygningens Midtpunkt til Omkredsen, i forffjellige Sektorer eller Afsnit, hvoraf hvert Land faaer sit. Denne fortræffelige Ordningsmaade, der efter Forlydende skyldes Prinds Napoleon, tillader altsaa at ordne Udstillingsgjenstandene baade efter Klasser, saaledes at alle de ensartede Produkter komme sammen, og efter Lande, saaledes at det enkelte Lands Udstillingsgjenstande ikke blive splittede ad. Følger man altsaa langs med Gallerierne, vil man faa et Overblik over alle Gjenstande af samme Slags; vil man derimod nyde Skuet af det enkelte Lands særlige Udstilling, behøver man blot at følge langs med Gangene. Paa denne Maade findes saaledes her en heldig Forening af de Fordele, der ellers pleie at udmærke de indenlandske Udstillinger og Udstillingerne af de specielle Fag, hver for sig. En anden Fordel, der ligeledes findes ved denne Udstilling, og som ogsaa bidrager til at holde de forffjellige Udstillingsgjenstande samlede, er, at alle Gallerierne, med en eneste Undtagelse, kun bestaa af et Stokværk, saa at man ikke behøver at løbe op og ned ad Trapperne for at komme til de forffjellige Afdelinger.

Ville vi nu lidt nærmere betragte Bygningen, da have vi fire Indgange at vælge imellem. Fire store Porte svare til respektive den store og lille Ares Endepunkter og fra dem udgaa to store Tværveie, der gaa gennem hele Bygningen og overskjære hinanden i Midten, saa at de danne et Kors. Den største af disse, den egentlige Hovedport, vender, som allerede før sagt, og hvad der let ses paa Tegningen, mod Zenabroen, og den Gang, der fra denne fører igennem Bygningen ind til Centralhaven,

er ombannet til en Vestibule, der gaaer ind til Bygningens midterste Parti. Denne Forhal har i de første 150 Fod af sin Længde en Brede af 175 Fod; men derpaa indsnævers den til en Brede af ifkun 45 Fod. Den ligeoverfor liggende Indgang fra den modsatte Side (den militære Skole) har en Brede af 30 Fod, og det Samme have ligeledes Gangene fra de to Sideporte, der vende mod Avenuerne de la Bourdonnaye og Suffren. De andre Tværveie, der gennemstjære Gallerierne, ere kun 15 Fod brede. Der er altsaa ialt et Antal af 16 saadanne Tværgange, deri indbefattet de fire Hovedgange.

Bygningen er yderst omgiven af en bedækket Promenade, der gaaer rundt omkring den. Den Besøgende, der er kommen ind i Vestibulen, seer derefter de store Gallerier aabne sig tilhøire og tilvenstre for ham, ret ligesom Gaderne i en smuk, regelmæssig og symmetrisk bygget By. Dersom man følger alle Gallerierne ligesaa Centrum til Omkredsen eller omvendt, vil man for hvert Galleri, man har besøgt, have seet et ligesaa stort Antal partielle Udstillinger af ensartede Produkter; gaaer man derimod jufsesviit langs med Tværgangene, vil man kunne lade hvert enkelt Folks Udstilling af forskjelligartede Gjenstande passere Nevu for sig. Ethvert Galleri er helliget til en særegen Gruppe; men hver Gruppe er igjen delt i Klasser, og de dertilhørende Gjenstande opstilles paa høire og venstre Side af Galleriet. Endelig faaer hver Udstiller et bestemt Nummer i sin Klasse. Det er altsaa næsten gjort til en Umulighed at tage feil; den Fremmede, der ellers ved slige Leiligheder hyppigt farer vild, kan ikke have nogen Bæmskelighed med at finde sig tilrette i denne Labyrinth af Gader; med Katalogen i Haanden, vil han kunne finde, ikke alene Klassen, hvortil den Gjenstand, han søger, hører, men ogsaa denne Gjenstand selv, ligesaa let som han i en By, efter Veiviseren, kan finde det Hus, han søger.

Det forstaaer sig af sig selv, at de Materialier, — hovedsagelig Glas og Jern, kun til enkelte Gallerier Mærk værk — hvorfra Bygningen er opført, ere af udvalgt Sort

og af den solideste Art. Navnlig er Bygningens Inder- og Idermure opførte med en bethdelig Soliditet, og det Samme gjælder om Gangene, der gjennemføre den, og hvis Tømmerværk, saa at sige, danner dens Skelet, idet den for en stor Del bæres af dette. Derimod ere de indvendige Dele af Bygningen, navnlig alle Mellemrum, opførte saaledes, at de med Lethed kunne forandres eller forskydes. Atter dette er et nyt Fortrin, der vel fortjener at fremhæves, ved denne Udstilling, idet man derved, efter den enkelte Klasses eller Gruppes Fordringer, kan omforme det Rum, den skal indtage. Igrunden var der en bydende Nødvendighed for saaledes at give de enkelte Klasses Konstruktion al mulig Bevægelighed; thi et Steds Produkter kunne jo være væsentlig forskjelliges fra lignende Produkter fra et andet Sted, saa at altsaa det Rum, hvert enkelt Land fordrer for at kunne udstille sine Frembringelser, maa være overordentligt forskjelligt. Paa denne Maade vil man altsaa kunne opstille Udstillingsgjenstande, saaledes at de vise sig i deres rette Lys, idet man foreviser dem i de Forhold, hvori de høre hjemme. Er Talen f. Ex. om et Møblement, da kan man med Lethed give Sofaet Form af et Bærelse, hvori de forskjelliges Møbler da kunne anbringes saaledes, at de danne et smukt og smagsfuldt Ensemble, og derved vil først ret det enkelte Møbels Fortrin kunne bedømmes. Snifter man derimod f. Ex. at udstille vævede og spundne Sager, vil man paa lignende Maade kunne arrangere et lille Modemagasin. Man kan imidlertid ikke alene indsnævre og udvide Udstillingsrummet efter Behag, man er ogsaa, naturligtvis indenfor visse Grændser, Herre over dets Høide. Loftet der er af Glas, er nemlig bevægeligt, idet man ved Hjælp af Kraner kan hæve, sænke og skraane det efter Behag, saaledes at man tillige kan skaffe de udstillede Gjenstande det gunstigste Lys. Ligeledes kan man ved anbragte Gardiner dæmpe Lyset efter Behag.

Efter saaledes at have betragtet de Fordele, som Udstillingsbygningen frembyder for Gjenstandenes heldige Ordning og Udstilling, ville vi dernæst undersøge den Maade,

hvorpaa man har inddelt det righoldige Materiale i Grupper, for derefter at se hvorledes disse ere ordnede og opstillede i Hovedbygningen. Man er gaaet ud fra, at det navnlig er de store Industriindstillinger's Opgave at forevise og fremstille alle de Hjælpemidler, Industrien har frembragt for at tilfredsstille Menneskenes Fornødenheder. Naar man altsaa sammenstiller alle de Produkter, der svare til hver enkelt af disse Fornødenheder, i en fælleds Gruppe, vil man jo paa en Plet have et samlet og flaaende Billede af den menneskelige Industri. Disse Fornødenheder, der altsaa gjenfindes overalt, til alle Tider og hos alle Folkeslag, ere, idet vi begynde med de rent materielle og derafra gaa over til de aandelige, følgende:

1. Næringsmidler.
2. Beklædningsstoffer.
3. Boliger.
4. Raastoffer og deraf forarbejdede Gjenstande, det vil sige: Arbeidet og Industrien i den mest udvidede Forstand.
5. Frie Kunst og Kunstværker.

Disse ere nu bleve delte i følgende Grupper.

- 1ste Gruppe. Kunstværker.
- 2den Gruppe. Frie Kunst.
- 3die Gruppe. Møbler og Beboelsesgjenstande.
- 4de Gruppe. Beklædningsgjenstande og andre Sager, henhørende til Paaklædningen.
- 5te Gruppe. Raaprodukter og deraf forarbejdede Gjenstande.
- 6te Gruppe. Maskiner og Redskaber til Forarbejdning af Industrigjenstande.
- 7de Gruppe. Næringsmidler, saavel i raa, som tilberedt Tilstand.

- 8de Gruppe. Landboprodukter.
 9de Gruppe. Havefrembringelser og Gartneriprodukter.
 10de Gruppe. Gjenstande, udstillede med særligt Hensyn
 til Befordringen af Befolkningens fysiske
 og moralske Vel.

Angaaende disse Grupperes Underafdelinger se Til-
 læg A.

Man vil nu let see, hvor fortræffelig denne Ud-
 stillingsmaade passer til Planen for Udstillingsbygningen.
 Dennes Omkreds voxer stadig fra Centrum og udad.
 Idet man opstiller Konstaværkerne og de frie Konsters
 Frembringelser inderst ved Centrum, vil det let sees, at
 i de følgende Grupper tiltager Antallet af Produkter og
 Udstillingsgjenstande stedse mere og mere, hvad der netop
 stemmer overmaade godt med Galleriernes stedse voksende
 Længde og Størrelse. Det forstaaer sig tillige af sig selv,
 at ikke alle Gjenstande egne sig til Opstilling i Byg-
 ningen, saasom Landboprodukter og Havefrembringelser,
 for disse er der da arrangeret særlige Udstillinger i den
 Udstillingsbygningen omgivende Park eller paa andre Steder;
 disse ville senere blive omtalte hver for sig. Ogsaa mange
 andre Gjenstande, saasom forskjellige arbejdende Maskiner,
 hvis Opstilling i Udstillingsbygningen kunde medføre Fare,
 anbringes i Parken udenfor Hovedbygningen.

Som tidligere omtalt, indeslutte Udstillingsbygningens
 syv Gallerier den saakaldte „Centralhave“ (se medfølgende
 Plan). I denne vil man kunne rekreatere sig efter den
 Træthed og Mæthed som Besøgen af saa mange og saa
 forskelligeartede Gjenstande altid medfører, men det er let
 at forstaa, at man ved en Udstilling som denne, hvor det
 stadigt har været Hovedopgaven at byde noget Nyt og
 hidtil Useet, ligeledes har bestræbt sig for at denne Have
 skulde have sine særegne Tilløkkelser. Dette er der nu
 ogsaa sørget for, og det i en saadan Udstrækning, at de
 franske Blade allerede benævne den „Edens Have“, en
 sliig Opmærksomhed og et saadant Blomsterflor udfolder der sig
 i den. Man har nemlig i denne Have, rigtignok med

umaadelige Beføstninger, plantet sjældne Træer og Planter fra de forskjellige Klimater, og for at de ret skulle udfolde sig i den samme Pragt og Fylde som i deres Hjemstavn, har man endog plantet dem i Jord, hentet fra deres Voksesteder. At Haven ligeledes er prydet med Springvande, Villedstøtter osv., forstaaer sig af sig selv. Haven har en Længde af 480 Fod og en Brede af 168 Fod.

Ogsaa rundt om denne Have gaaer en bedækket Promenade, som tillige har faaet en særlig Anvendelse. I den skal der nemlig opstilles Gjenstande, henhørende til Arbeidets Historie. Man vil saaledes her træffe Vaaben, Smykker, Redskaber osv. og det endogaa baade fra Sten-, Jern- og Bronzealderen. Man faaer saaledes her Leilighed til at undersøge det Standpunkt, hvorpaa Industrien stod hos Jordens første Beboere, og derved danner denne Samling tillige en passende Overgang til vor Tidsalders industrielle Frembringelser.

Det første Galleri, som altsaa omslutter den bedækkede Promenade, optager nu de Gjenstande, der høre til den første Gruppe, altsaa Kunstværkerne. Det har en Brede af 45 Fod.

Det andet Galleri er udelukkende forbeholdt de frie Kunster („Arts liberaux“). I denne Gruppe indbefattes alle de Gjenstande, der især ere knyttede til det aandelige Arbejde, eller rettere sagt opstaa ved en Samvirken mellem Kunsten og de sædvanlige Arbeidsmethoder. Dertil høre f. Ex. Bogtrykker- og Bogbinderarbejder, Fotografier, Lithografier, Musikalske og Kirurgiske Instrumenter osv. Dette Galleri har en Brede af 15 Fod.

Det tredje Galleri omfatter Møbler og Beholdelsesgjenstande. Man har hertil føiet alle Uhrmagerarbejder, fordi Uhrene, der er denne Fabrikations væsentligste Produkt, høre hjemme i alle Huse. Ligeledes har man heri indbefattet Toilet- og Fantasigjenstande, fordi disse for en stor Del have deres Plads i Huset.

Den fjerde Galleri, som følger derefter, optager alle

Beklædningsgjenstande og andre til Paaklædningen henhørende Sager. Her vil man altsaa foruden de sædvanlige mandlige og kvindelige Klædningsstykker kunne finde alle Slags Galaklædninger, Uniformer, Drater for de forskjelliges Troesbetjendelses Præster osv. I denne Klasse har man ogsaa optaget Vaabnene, der jo gjerne kunne henføres under Begrebet Beklædningsgjenstande.

Det femte Galleri svarer til den femte Gruppe og omfatter Naaprodukter og de deraf forarbejdede Gjenstande. Dette Galleries Indretning er i høi Grad forskjellig fra de foregaaendes. Det bestaaer nemlig ikke som de andre Gallerier af en Hovedgang; men derimod af en Række Sale af større eller mindre Udstrækning. I disse vil den Besøgende altsaa finde de forskjelliges Gjenstande, saasom Bjergarter, Mineralier osv., udstillede. Dette Galleri danner paa en ret passende Maade Forløberen til det følgende, idet her findes de Naastoffer, der forarbejdes ved de i det næste Galleri opstillede Maskiner og Redskaber.

Det sjette Galleri indeholder nemlig Maskiner og Redskaber til Forarbejdelsen af Industrigjenstande. Det tør derfor nok uden Tvivl betegnes som det vigtigste og interessanteste i hele Udstillingsbygningen. Man vil i dette finde den menneskelige Industri repræsenteret i fuld Aktivitet, idet det er Hensigten at vise de forskjelliges Maskiner i Virksomhed, hvorved man langt lettere vil kunne undersøge deres Sammensætning og bestemme deres Arbejde. Der er i Parken udenfor Bygningen opført et Maskinhus, hvori Dampkedlerne, der forsyne disse Maskiner med Damp og derved sætte dem i Bevægelse, ere anbragte. Ogsaa enkelte Maskiner og Apparater, der behøve Ild eller Vand for at drives, ere anbragte derude. Dette Galleri er væsentligt forskjelligt fra de andre. Det har nemlig for det Første en Høide af 75 Fod og omgiver alle de andre Gallerier ligesom en Mur, saaledes at det skjuler Synet af dem, og dernæst maa man stige op ad Trapper for at komme derind, idet

en Promenade, hvilende paa Støbejerns søiler og i en Høide af 15 Fod over Gulvet gaaer igjennem det, da de Besøgende paa denne Maade bedst ville være sikrede for den Fare, de ellers udsætte sig for ved at komme i Nærheden af de arbejdende Maskiner.

Det syvende Galleri omfatter Næringsmidlerne, saavel i raa som i tilberedt Tilstand. Da det er det yderste, har det som Følge deraf en overordentlig stor Udstrækning, nemlig en Længde af 1239 Fod. Dets Brede er 42 Fod og dets Høide iffun 18 Fod. Det er ikke alene Meningen i denne Afdeling at optage de forskjellige Næringsmidler; men man vil ogsaa vise de forskjellige Nationers Maade at tilberede disse paa. Som Følge deraf ville forskjellige Restaurateurer, baade franske, engelske, tydske osv., opslaa deres Kjøkkener i dette Galleri og der tilberede deres Nationalretter, idet Jernbanerne hver Dag ville kunne forsyne dem med de nødvendige Stoffer. Man tør nok indestaa for, at dette Galleri ikke vil blive det mindst besøgte.

Uden om dette Galleri gaaer da atter, som tidligere bemærket, en bedækket Promenade, der vender ud til Parken. I denne vil man finde de øvrige Grupperes Produkter; men inden vi begive os derhen, ville vi endnu betragte den Maade, hvorpaa de enkelte Lande er placerede i Udstillingsbygningen.

Naar man træder ind af den store Hovedindgang lige for Zenabroen, falder Bygningen i en høire og venstre Del. Næsten hele denne sidste indtages af Frankrig, der som det forstaaer sig, har faaet Broderparten, med Undtagelse af et Par mindre Stykker, der ere tilfaldne Holland og Belgien. Dermed er hele den venstre Side af Bygningen optaget, og den høire fyldes nu af alle de andre Stater, der deltage i Udstillingen. Begynde vi altsaa tilvenstre paa den medfølgende Plan og gaa hele Bygningen rundt, finde vi de forskjellige Stater beliggende i den Orden, der findes i den følgende Fortegnelse.

- Frankrig. (A.)
 Holland. (B.)
 Belgien. (C.)
 Preussen. (D.)
 Tydsfflands mindre Stater. (E.)
 Østerrige. (F.)
 Schweiz. (G.)
 Spanien. (H.)
 Portugal. (I.)
 Grækenland. (J.)
 Danmark. (K.)
 Sverrig og Norge. (L.)
 Rusland. (M.)
 Italien. (N.)
 Rom. (O.)
 Donaufyrstendømmerne. (P.)
 Tyrkiet. (Q.)
 Egypten. (R.)
 Kina, Japan og Siam. (S.)
 Persien og Centralasien. (T.)
 Afrika og Australien. (U.)
 Forenede Stater. (V.)
 Mexiko, Central- og Sydamerika. (X.)
 Storbritannien og Irland. (Y.)

Som man af denne Liste vil se, har Storbritannien og Irland næst efter Frankrig af alle de andre Stater faaet den største Plads, og ligesom de to Stater i Virkeligheden ere Naboer, kun adskilte ved en smal Kanal, saaledes ere ogsaa de to Medbeilere her blevene Naboer, hver paa sin Side af den store Vestibule. Det er Hensigten overalt, hvor denne gennemstjærer de forskjellige Gallerier paa hver Side at opstille det Bedste og Skønneste man kan opvise i hvert Fag, saa at man nok tør sige, at denne Hovedindgang vil komme til at fremvise Udstillingens Perler.

Danmark, der er kommen til at ligge mellem Sverrig og Norge paa den ene Side og Grækenland paa den anden, har kun faaet et lille Rum tilstaaet, knapt 5550 Kvadratsod stort; men som det er bleven bemærket, tjener det dog altid til vor Trøst, at vi indtage en ligesaa stor Plads som Grækenland, Portugal, hele Afrika og flere langt større Stater. Den Dekoration, der er bestemt til at pryde den ene Sidegang af den danske Afdeling, er, efter en Beskrivelse i et Blad, udført i den bekjendte Stil fra Christian den Fjerdes Tid. Hovedindgangen dannes ved det tredie Galleri af en mægtig Portal, prydet med det danske Vaaben og Indskriften „Royaume de Danemarck“ baaren af to Skabe, hvori Guldsmedarbejdet skal opstilles. Paa fremspringende Konsoller skal der opstilles Buste af Mænd, der have gjort sig fortjente af den danske Industri, og de øvrige mindre Portaler, der forresten alle blive dekorerede med Flag, og som føre ind til de øvrige Gallerier, skulle ligeledes prydes med saadanne.

II.

Parken, der omgiver Udstillingsbygningen, indtager hele den tiloversblevne Del af Marsmarken, beliggende mellem Avenue de Suffren, Avenue de la Bourdonnaye, Quai d'Orsay og Avenue de Lamothe-Piquet. Den udgjør omtrent 800000 Kvadratsod.

Seet i Fugleperspektiv, frembyder den, saaledes som Afbildningen viser, en stor rektangulær Plade, i hvis Centrum Udstillingsbygningen indtager næsten en Trediedel af Pladerummet. To store Alleer, der ere at betragte som Fortsættelser af Bygningens to Hovedaarer, dele Parken i fire symmetriske Partier. Den første Alle kommer til at ligge i den Axe, der dannes ved Zenabroens Forlængelse. De andre Hovedveies Retning vil være let at forstaa efter det tidligere Omtalte. Modsat Veien fra Zenabroen gaaer den fra den militære Skole og ligeledes korresponderere Veiene fra Avenue de la Bourdonnaye og Avenue de Suffren med hinanden.

Parken er anlagt i engelsk Stil med Gange, der snø sig i de mest pittoreske Bendinger; men dog saaledes, at de store Alleer svare til de indre Afdelinger i Bygningen, idet man er gaaet ud fra, at det vilde være rigtigt at hvert Land, ligesaavel i Parken som i Bygningen havde sin bestemte Plads, og idet man tillige sørgede for, at disse kom til at ligge i Forlængelsen af hinanden. Derfor svare ogsaa Parkens Alleer til Tværveiene i Udstillingsbygningen og danne ligesom Forlængelsen af disse. Ved at forlade Bygningen vil den Besøgende altsaa komme ud i en lille Alle, der danner Fortsættelsen af den Bei, han har forladt.

Alle disse saaledes fra Bygningen udstraalende Alleer gennemstjæres nu i en vis Afstand af en smuk hesteformet Alle, af 24 Fods Brede, der omgiver Bygningen ligesom med en Indfatning af Blomsterbede. Denne Alle deler altsaa Parken i to Zoner, en, der ligger nærmere ved Bygningen, og en, der er fjernere fra denne, og som strækker sig helt ned til Seinebredden. De to Afdelinger, der herved ere fremkomne, ere hver bestemte til sit særlige Diemed. Det har, som tidligere omtalt, været nødvendigt af Frygt for Ildsvaade eller Sprængninger at lægge Dampmaskinerne og alle Motorerne i Parken udenfor Bygningen.

Alle disse ere nu anbragte i den første Zone nærmest inde ved Bygningen, i en Afstand af 90 Fod fra denne, saaledes at de ikke kunne forstyrre Indtrykket af den egentlige Park, og saaledes fordelte, at de komme til at ligge hver i sin særegne Alle, i en bestemt Afstand fra hverandre, hvorfor man ogsaa har sagt, at de ville komme til at se ud som Skildvagter, der omgive Bygningen. I hver Alle vil en særegen Art blive opstillet, og da de alle skulle sættes i Bevægelse, vil man derved bedst være istand til at bedømme de forskellige Systemer. Dampen ledes gennem underjordiske Ledninger ind i Bygningen. Men man er ikke bleven staaende herved, idet man omkring dem har grupperet de forskellige Industrigrene, der benytte Ilden til deres Virksomhed. Ved at gaa i disse Alleer, hvor Motorerne ere opstillede, vil man træffe hele smaa Byer, hvor Glashtyter, Hammerværker, Smeltværker osv. ere i Virksomhed, og man vil have Leilighed til at beundre de mangfoldige Forvandlinger, Materien gennemgaaer. I hver Alle vil man træffe en ny Overraskelse. Imellem Træerne og Buskene ville de røde Ildgnister lyse ligesom Karfunkler, Dampen stønner og puster, Hamrene falde med vældig Kraft mod Amboltene, Smeden træffes ved sin Gæse eller Blæsebælg, Metalstøberen fylder Formene med smeltet, glødende Metalmasse, Glaspusteren arbejder med sit skrobelige Materiale, og Porcellænsarbeideren bringer sine skjønne Arbejder ind i Ovnen for at brænde dem.

Man vil saaledes her ret have Leilighed til at beundre det Storartede og Vældige, som de mekaniske Arbeider frembyde.

Den anden yderste Zone adskilles fra den første ved et Slags Espalier. En Del af denne er bestemt for Haveudstillingen og Agerbrugsgjenstande. Angaaende Udstillingen af Haveprodukter er der bleven nedsat en Kommission, og denne har allerede udstedt sit Program. I Fortegnelsen over de forskjellige Grupper have vi meddelt Alt, hvad denne Udstilling omfatter, og dertil søie vi endnu Programmet (Tillæg B), der bedre end nogen Beskrivelse giver en Forestilling om denne Del af Udstillingen. Efter hvad der forresten fortælles af Korrespondenter, vil man i denne Udstilling optage nogle høist særegne Afdelinger, der ville være af største Interesse ikke alene for Havedyrkere, men for alle Blomstervenner og isærdeleshed for Damerne. En Afdeling skal nemlig omfatte Blomster til Bryllupper og Baller, en anden Blomster til Soireer, Toiletter og Prydselser i Saloner, en tredje Blomster til at pynte Middagsbordet og Vindueskarmene med. Haveudstillingen er beliggende i det Hjørne af Parken, hvor Avenue de la Bourdonnaye og Avenue de Lamothe-Piquet støde sammen. I det ligeoverfor liggende Hjørne er den franske Agerbrugsudstilling. Smukke Akvarier skulle forstjønne Parken og sætte Tilskuerne istand til at bedømme de forskjellige Fiskeopdrætningsmetoder, der anvendes i forskjellige Egne.

Ogsaa de forskjellige Maader at fange Fisk paa vil man faa Leilighed til her at see, og navnlig loder man sig megen Interesse af den kinesiske Fiskefangst, der sker ved Hjælp af Skarver eller Kormoranter. Skarverne er en Fugleart, der hører til Svømmefuglenes Orden, og ere fortræffelige Svømmedyrkere. Deres Næb er langt og trindt og i Spidsen forsynet med en Krog. Kineserne afrette disse Fugle til at fiske for sig, idet de ro ud paa Floden i deres Baade, paa hvis Ræling Skarverne have deres Plads. Paa et givet Tegn styrte disse sig i Vandet og begynde at fiske. De erholdte Fisk bringe de til deres

Herrer; men for at de ikke hellere skulle følge deres naturlige Tilbøielighed og slugte Fiske, ere de forsynede med en Ring om Halsen, hvori Fiseren i Rødstilsælde kan trække.

Vikuber af de forskjelligste Konstruktioner skulle tjene til at vise det Standpunkt, Biavlen indtager for Tiden. Endvidere skal der fra den militære Skole udgaa en lille Flod, der deler sig i to Arme, som omslutte Bygningen, hver paa sin Side, og gjennemstrømmer hele Parken for derefter at udmunde i Seinen. Det er Hensigten paa denne Maade at forstærke Vand til de Forsøg, der anstilles over Fiskeopdrætningen og den kunstige Udrugning, ligesom ogsaa dermed at forsyne Akvarierne.

I denne Zone er det nu ogsaa Hensigten at udstille saadanne Gjenstande, som kunne tjene til at give et klart Begreb om de forskjellige Folkeslags Eiendommeligheder, saasom deres Boliger, Kjøkkener osv., ligesom ogsaa de forskjellige Afspredelsesmidler, Udstillingen byder, ville findes her. Vi ville, for at erholde et Overblik over disse, følge en svensk Korrespondent til „Aftonbladet“ paa en Vandring, han har foretaget rundt om Marsmarken, og kun hist og her indflyde et Par Tilføielser.

Vi træffe først, skjøndt egentlig ikke paa Frankrigs Omraade, da det ligger lidt tilhøire for Senabroen, men dog hørende til dette, den store „Circle international“, et internationalt Klubhus. Trangen til et saadant fælles Sammenknytningspunkt for alle Besøgende var allerede tilstede ved alle de foregaaende Verdensudstillinger, men det er først Pariserudstillingen 1867, der har Vren af at have tilfredsstillet denne Trang. Det er en aflang, firkantet Bygning af noget over 200 Fods Længde, bestaaende af to Etager. Den nederste Etage optages af en eneste stor Sal, der under Udstillingstiden ligesom vil blive den industrielle Verdens Hjerte. Der ville Arbeidere, Industri-drivende, Handlende fra alle Jordens Kanter mødes, stifte Bekjendtskaber og afslutte Forretninger. Den anden Etage indeholder Restaurations-, Vase-, Ryge-, Spille- og Konversationsale, Alt i stor Stil og udstyret med en over-

ordenlig Pragt og Luxus. Der angives, at alene en af Restaurationssalene skal kunne rumme 400 Personer. Rundt omkring Bygningen løber et med Glastag dækket Galleri, hvori der findes 44 Butikker, hvor alle mulige Luxusgjenstande kunne erholdes tilkjøbs. Her findes Juveler fra Indien og Paris, Porcellæn fra Japan, Sildetoier fra Lyon, Schavler fra Kaschemir, Krystalglas fra Böhmen, Elfenbensarbejder fra Kina osv. ad infinitum.

Lige ved Hovedindgangen ligger den franske Restauration. Kioffenet og Postebageriet komme til at ligge under Jorden. En af Paris's berømteste Restauratører, Rougé frères et Ofrøys skulle overtage denne og have saaledes faaet det Hverv at hævde Frankrigs Ære paa dette Omraade — en Ære, hvoraf Franskmændene ikke ere lidet stolte — i Bæddelampen mod de andre Nationer. Paa Frankrigs Omraade findes ligeledes en katolsk Kirke, der skal indeholde en Udstilling af Gjenstande, henhørende til den katolske Gudstjeneste, saasom Altare, Malerier, Bispestave, Messesagler, Orgler osv., ligesom Bygningen selv i sit Ydre skal tjene som Mønster paa de katolske Kirkers forskjelligte Bygningsmaader. Denne Kirke er beliggende ved Bredden af en kunstig Sø, i hvis Midte der rejser sig et lille Klippeparti, der gjør en ganske malerisk Virkning, og som forbindes med Bredden ved en Bro. Man havde først havt isinde at anbringe et lille Vandfald ved disse Klipper; men har senere ombyttet det med et Tårn af Zern. Paa Søens anden Bred findes et fotografisk Atelier, der er bestemt for en fransk Fotograf ved Navn Petit.

England har paa sit Omraade opført flere betydelige Bygninger. Først mærke vi to store Arsenaler, hvoraf det ene er bestemt til at indeholde Modeller af Vaaben og Krigsmateriel, fabrikerede i de engelske Laboratorier, det andet for alle nye Krigsmaskiner, der ere Produkter af den private Industri. Ved Siden af Arsenalerne ligger en lille Kottage, der i Mod sætning til hine, som repræsentere Krigen, taler om Hjemmets Fred. Det er en fortryllende lille Bygning af særdeles hensigtsmæssig

Konstruktion, som tilfredsstiller alle de Fordringer man kan stille til Hyggelighed, Bekvemmelighed og Elegance. En sjerde Bygning tilhører den protestantiske Mission. Deri udstilles alle de opbyggelige Bøger og Skrifter, som udsendes til Hedningerne i alle Lande. Ligeledes vil man her saa Arbejder at se udførte af Bilde, som Missionærerne have omvendt.

Fra England gaa vi til det Omraade som Afrika indtager i Parken. Her findes et Palads, et Tempel og en Bondegård, der tilhøre Vicekongen af Egypten. I Paladset, der skal omgives af en Palmelund, vil han selv opslaa sin Bolig, under sit Besøg i Paris i Udstillingstiden.

Beyen af Tunis har begyndt at faa et Sommerpalads opført, og et Stykke derfra lader Keiseren af Marokko bygge en Pavillon for sig. Omkring den marokanske Pavillon opføres tolv smaa Hytter eller Udhuse, i hvilke den keiserlige Livvagt skal bo. I Midten af det tunesiske Palads findes en Gaard, i hvilken der springer en Fontæne. I den bageste Del er Beyens Bolig, Finantsministerens Salon, Audientsalen og „Moncharabich“, det er et Bærelse, hvori Beyen modtager sine Venner og Besjendte for at drikke en Kop Mokka kaffe og ryge en Pipe med dem. Paladsets underste Etage bestaaer af Arkader. Til Venstre herfor ligger en Basar, hvori tunesiske Gjenstande skulle forhandles, og til Høire indrettes en Kaffé med tunesiske Opvartere. Bag Paladset er en lille Park, i hvilken Kameler og Gazeller skulle græsse.

Fra Japan skal der udstilles lakerede Huse og Pavilloner i Parken, og Siam lader sig repræsentere ved Heste og Elefanter, til hvilke der er opført Stalde i Parken.

Kina lader opføre en Basar, et Museum og et Læsekabinet. Desforuden findes en Terrasse med Tag over, paa hvilken der skal serveres Forfriskninger. Til Terrassen fører en Bro med to Triumfbuer. Kineserne

opføre endvidere et til Beboelse indrettet kinesisk Hus, der bliver tilgængeligt for Publikum, og have tænkt paa at bygge et kinesisk Theater, hvorpaa kinesiske Skuespillere skulle optræde.

Tyrkerne ville vise hvorledes man tilvirker Opium, og opføre tillige en Udrugningsovn for Kyllinger.

Rusland har navnlig forberedt sig til Udstillingen og bestræber sig for at fremtræde i det mest straalende Lys. I Parken have russiske Arbeidere opført en „Isbah“ eller et russisk Brædehus med tilhørende Stald. I et af Bærelserne staaer et Billede af den hellige Jomfru, foran hvilket der brænder en Lampe. Staldbygningen skal være indrettet med megen Pragt og skal kunne rumme 14 Raceheste, hver til en Pris af 30000 Rdl. De opstilles i Baase paalangs med Muren for at man ret skal kunne iagttage deres udmærkede Egenskaber, og have hver sin Staldkarl. Tæt ved Staldbygningen opføres et Hus, af det Slags, som Kosatterne og de nomadiserende Tartarer bebo. Det er egentlig kun et Telt, sammenshyet af Filtstykker og har foroven et Hul, gennem hvilket Røgen skal gaa ud og Dagslyset ind. Tæt ved Teltet staaer en Stang, der bærer en Tønde og en indviet Gren. Det er nemlig Russernes Tro, at naar Fuglene bygge i en saadan Tønde, giver det Husets Beboere Lykke.

Amerikanerne ville opføre en Skolebygning, der skal give et fuldstændigt Begreb om Undervisningsmetoden paa den anden Side af Atlanterhavet. Tæt ved denne bliver der anlagt en fuldstændig Militærleir, det vil sige en Udstilling af alt Slags Krigsmateriel, der er nødvendig for en Armé i Felten, saasom Feltkassarether, Bagagevogne, Kanoner, Telte, Uniformer, Vaaben, Felttelegraf o.sv.

Fra Spanien venter man at faa Prover paa Tyresfægtninger at se. Der skal i denne Hensigt opføres en Hippodrom, som kan rumme 15000 Tilskuere; men disse parisiske Tyresfægtninger ville dog adskille sig fra deres spanske Forbilleder deri, at der aldeles ingen Blodsudgydelse finder Sted ved dem. Spidsen af Tyrenes Horn

forsynes med elastiske Rugler, og Toreadorernes Klinger bære Dupfloer i Epidsen, ganske ligesom de Floretter, man bruger i Fægteskolerne.

I Schweiz har man ifinde at benytte Udstillingen som Undervisningsmiddel næsten for hele Nationen. Det er Hensigten at sende Arbeiderne i store Masser til Paris, og for at lette dette har Keiseren tilstaaet dem en særegen Plads, hvor de kunne opslaa deres Leir; thi det er Meningen at Arbeiderne skulle kampere i Telte.

Fra Schweiz kommer man ind i Østerriks Afdeeling. Her findes tre Huse eller Hytter, der skulle repræsentere Ungarn, Tyrol og Galizien. Naar man seer Tyrolerstuken og Jægeren med den spidspullede Hat, mangler der blot nogle tolv tusind Fods høie Alper, for at man skal kunne tro sig henfat i Andreas Hofers Fædreland. Men en sliq Naturotroskab tør man vel neppe gjøre Regning paa. Man vil vel nok lave nogle kunstige Bandsald, opmure nogle Klipper af Sten og Cement; men at afkopiere Alperne vil man dog nok neppe inblade sig paa.

Preussens Park vil ikke være den, der har den mindste Tiltrækning. I Midten reiser sig en Kioff, hvori et Musikkorps fra Berlin skal udføre fædrelandste Melodier, som f. Ex. Wilhelms Marsch, Bismarcks Polka, Königsgrätz Galop osv. Man har ogsaa talt om Opførelsen af et Baaningshus, der besidder alle mulige Fordele fremfor de nu brugelige. Det er brandsfrit, da det helt og holdent forfærdiges af Zern og har den store Fordel at kunne bygges op og sættes sammen paa nogle faa Dage. Prisen paa disse Bygninger, der beregnes efter Bægt, er overmaade billig; den udgjør for et Hus, som veier 1,600000 Pund og indeholder 7 store prægtige Værelser omtrent 10000 Rdl. Der findes ingen Kaffelovne i Værelserne, men Bæggene ere hule, og Mellemrummene opvarmes fra en eneste stor Kamin, der er anbragt i Kjelderen.

Paa Donaufyrstendømmernes Omraade staaer en liden straatakt Hytte, hvori en Familie af Landets Beboere skulle opslaa deres Bopæl. Bohavet bliver just ikke syn-

derlig elegant eller indbydende; men det bliver i alt Fald som det er i Ballakiet. Maaskee ville ogsaa Bedøernes Dragter, der ere af hvidt og rødt Løi broderet med Guld, bøde lidt derpaa? Donaufyrstendømmernes Park frembyder forresten ogsaa en anden Tillokkelse. Der skal nemlig forhandles et Slags Konfekt, hvoraf en eneste Thesefuld er tilstrækkelig til at inddrysse Enhver i de lifligste Drømme. Opium og Hachis, der ellers have Ny for at kunne hensejtte deres Tilhængere i den mest fortryllende Tilværelse, ere Ingenting mod Ballakernes Dulcease. I Midten af Parken bygges en Pavillon for Donaufyrstendømmernes Regent, Carl af Hohenzollern. Alting i denne Bygning er spiralsformig, saa at det Hele seer noget kroget og fordreiet ud. Hvem der seer Fyrsten gaa ind i dette Slot, maa uvilkaarligt komme til at tænke paa de Krogveje, som man saa ofte maa gaa for at komme til Magt og Ære i denne Verden.

Nu staa vi paa Belgiens Omraade. De have her opført et smagfuldt Konstmuseum og i et Annek til dette, skal der udstilles Jernbanemateriel. Blandt andre Prydelser i den belgiske Park mærkes en Obelisk og en Statu af den populære Leopold I.

Hollands Park grænses naturligvis til Belgiens. Her findes en Model til et Landgods og strax ved Siden deraf et Diamantliberi. (Man vil maaske erindre, at Verdens første Diamantliberier findes i Amsterdam). Ligeledes venter man her at se en Mængde Produkter fra Hollændernes Kolonier i Ostindien.

Dermed have vi med nogle saa Undtagelser — f. Ex. Danmark, Norge og Sverrig, som her ikke have havt videre mærkværdige Gjenstande at opvise — gienemgaaet hele Parken og gjort Runden gennem de forskjellige Landes Afdelinger. Der er endnu nogle enkelte Ting som vi ville nævne.

Af andre Ting, der ville findes i Parken, og som i Forening med de førstnævnte uden tvivl ville bidrage til at gjøre denne til Udstillingens interessanteste Del, ligesom de ville gjøre denne Udstilling til den første i sit Slags,

ja maasse enestaaende, nærne vi da først og fremmest et internationalt Theater med tilhørende Koncertsalon, beliggende i den franske Afdeling, i Nærheden af Quaien. Det er Hensigten her at opføre de forskjellige Landes Mesterværker i det Sprog, hvori de ere skrevne, og af Stuespillere af samme Nationalitet. I Nærheden af den militære Skole skal der bygges et amfiteatralsk Auditorium, i hvilket de Lærde, der have opfundet nye Theorier, skulle kunne fremstille disse for Tilhørerne og disputere derover med deres Kolleger, og hertil slutter sig tillige et Laboratorium, hvori de Videnskabsmænd, der maatte have nye Forsøg eller mærkelige Opfindelser at forevise, kunne anstille disse. Laboratoriet er forøvrigt ogsaa bestemt til at benyttes af de Udstillere, der ønske at anstille Forsøg med de udstillede Gjenstande.

I en anden Afdeling af Parken er der lagt Spor, saa at man kan anstille Prøver med Heste og Vogne, og her opføres ligeledes Vognremiser og Hestestalde, hvor Underen af Heste sikkert ikke ville undlade at give talrigt Møde.

For at lette Udsfibningen fra Dampskibene af det Gods, der er bestemt til Udstillingsbygningen, har man jevnet Parken saaledes, at den sænker sig sakraat ned mod Seinen. For imidlertid derved ikke at standse Færdslen paa Quaien har man paa et Par Steder anlagt Broer over Veien og fortsat Alleerne ind under disse, saaledes at de gaa helt ned til Vandet. Her er tillige anlagt et Par smaa Landgangsteder eller Havne, hvoraf den ene gaaer lige ud til Strømmen, den anden derimod ligger i Ey for denne. Paa denne Maade kan man altsaa direkte uden nogen Forhindring udsfibe Udstillingsgjenstandene og bringe dem ind i Bygningen. En saadan Bro sees paa Tegningen tilhøre for Zenabreen. Ved Spor har man tillige sat disse i Forbindelse med en stor Centralbanegaard, der opføres i Parken og som kommunikerer med alle Frankrigs Jernbaner, saaledes at de Reisende umiddelbart kunne ankomme til Udstillingsbygningen. Paa Tegningen vil man ligeledes kunne se, at der er indrettet en svøm-

mende Restauration, beliggende i Nærheden af Zenabroen, bestemt for dem, der ønske at indtage deres Maaltider i større Ro og paa et kjøligere og mere søalt Sted end i Udstillingsbygningen. Ligeledes er der her anlagt en Badeanstalt, saaledes at de Besøgende her ville finde alle mulige Bequemmeligheder.

Bed og paa Bandet ville ligeledes de hydrauliske Maskiner og alle maritime Gjenstande blive udstillede. De skulle arbejde her, tildels for at man derved bedre skal kunne blive sat istand til at bedømme dem; men tilige for under Udstillingen at yde deres Arbeide. Saaledes er det Bestemmelsen at de hydrauliske Maskiner skulle forsyne Floden, der bugter sig gennem Parken, med Vand fra Seinen osv.

Parkens ydre Dekorations skildres som særdeles pragtfuld. Hovedindgangen ved Zenabroen dannes af en stor Triumfbue, der bæres af høie Mastestænger, prydede med franske Faner, og over hvis Midterparti det franske Vaaben i kolossal Størrelse er anbragt. Alt Træværket ved Porten er forgyldt. Den Side, der vender mod „Quai d'Orsay og altsaa danner Forsiden, skildres som særdeles smuk. Den er indhegnet med et gennembrudt Rækværk af et vorent Menneffes Høide, og i visse bestemte Afstande er der langs med dette opreist Stænger, bærende de forskjellige fremmede Nationers Flag og Vaaben, hvilket skal frembyde et overordentligt smukt og afvejlende Skue. Paa de tre andre Sider er Parken kun indhegnet med Skillerum. Den Alle, der fører fra Zenabroen op til Udstillingsbygningen, bliver noget af det Pragtfuldeste, man vel kan tænke sig. Midt for Broen reises fire, 90 Fod høie Mastestænger, forenede med rigt skulpterede Lister. Hovedindgangen mellem de to midterste Master bliver 45 Fod bred, og derfra gaaer en, 750 Fod lang Alle op til Udstillingsbygningen. Paa begge Sider af denne reises der 25 Mastetræer, prydede med Vaabenskjolde og Flag. Disse forbindes med massive Snore, forsynede med Guldsvæste, og over dem udsprende et vældigt Telttag af svært mørkegrønt Silke, broderet med smaa gyldne Bier. Nige

Frændser hænge ned paa Siderne, og omkring Møstene slunge sig gyldne Snore. Den anden Hovedindgang ligeoverfor den militære Skole betegnes kun ligesvem ved to Mastestænger, prydede med Faner og Skjolde med det keiserlige Vaaben.

Efter den foranstaaende Beskrivelse, der, som vi maa erkjende, langtfra er udtømmende, men til hvis Undskyldning det tjener, at vi vilde have kunnet fortsætte den i det Uendelige uden at kunne komme til en Afslutning, tro vi, man maa give os Ret i at Parken ubestridelig maa betegnes som Udstillingens Glædespunkt. Franskmændene sige derfor ogsaa: vi behøve ikke at foretage nogen Reise omkring Jorden for at besøge de forskjellige Folkeslag og iagttage deres Eiendommeligheder, de komme til os; vi gaa blot ud paa Marsmarken og ville der kunne se Alt, hvad vi ønske. Have de vel Ret?

Paa den ligeoverfor Marsmarken beliggende Troscadero, der danner et Skraaplan og formes amfiteatralst, saaledes at det kommer til at vende mod Seinebredden og Marsmarken, vil der blive indrettet et Amfiteater med Bænke, som skal kunne rumme 30000 Tilskuere og er bestemt for Tilskuerne ved de store Fester, der skulle finde Sted paa Marsmarken. Pladsen bag Amfiteatret, til hvilken der fra alle Sider fører Gader, vil blive smykket med Kandalabre og Skibsnabelføiler, og skal i Midten enten prydes med en Fontæne eller en høj Søile, og vil komme til at hedde „Place du Roi de Rome“.

III.

I Forbindelse med den store Verdensudstilling staaer en Række mindre **særlige Udstillinger og Præmieæftninger**. Allerede selve den store Udstilling vil, som man vistnok har bemærket, falde i forskjellige Dele, nemlig Hovedbygningen og Parken, og atter i denne findes en særlig Udstilling, nemlig den internationale Haveudstilling i den venstre Del, mellem Avenue de la Bourdonnaye og Avenue de la Mothe-Piquet. Af andre saadanne mærkes endnu følgende:

1) Landbrugsudstillingen og Forsøgsmarken paa Den Billancourt, der er beliggende i Seinen nedenfor Marckmarken. Da det Program, der er udstedt hertil, tydeligere end alt andet giver en Forestilling om denne Udstilling, aftrykke vi dette i sin Helhed i Tillæg C.

2) Sangfesten. Baron J. Taylor „Président fondateur“ for de franske Sangforeninger har ifølge Bemyndigelse af Keiseren udstedt en Indbydelse til Sangforeningerne i de forskjellige Lande om at give Møde ved en stor international Sangfest, der agtes afholdt i Paris under Udstillingstiden. Festen skal vare i syv Dage. De fremmede Sangforeninger skulle give flere Koncerter, og efter deres Præstationer ved disse inddeles de i Klasser, hvorved de, der komme til at tilhøre samme Klasse, skulle lappes med hverandre om de udsatte Priser. Festen sluttes med en stor Høitidelighed og Prisuddeling; alle Sangerne skulle nemlig i et storartet Optog møde Keiseren og hilse ham med en i Dagens Anledning komponeret Hymne, der udføres saaledes, at Sangerne fra hvert Land affynge et

Vers i deres eget Sprog, og Omkvædet udføres af alle Sangerne tilsammen paa Franssk. Man gjør herved Regning paa et unifont Kor af 50000 Stemmer. Alle Lokalerne, saavel til Koncerten som til Proverne, staffles tilveie af den franske Generalkomite. For at samle Penge hertil giver den franske Generalkomite fire store Koncerter i Cirque de l'Impératrice, hvorved foruden de franske Sangforeninger ogsaa den belgiske, schweiziske og skandinaviske Sangforening i Paris medvirke.

3) Det er ligeledes bestemt, at Musikken skal repræsenteres paa Verdensudstillingen, og der er udstedt en Bekjendtgørelse fra den keiserlige Kommission angaaende „Udstillingen af musikalske Værker.“ Musikken skal repræsenteres fra tre Synspunkter, nemlig med Hensyn til: 1) Kompositionen, 2) Udførelsen og 3) Musikens Historie. I det første Diemed indbydes alle franske og fremmede Komponister til en Konkurrence om at komponere a) en Udstillingskantate med Orkester og Kor (som af Hensyn til dens Bestemmelse ikke maa være for lang); og b) en Hymne til Freden (som kun maa omfatte et meget lille Antal Takter). En Komite for musikalsk Komposition (i hvilken Rossini er Præsident og Aubert Præsident, og blandt hvis Medlemmer findes Félicien David, Verdi og Gounod) skal bedømme de indsendte Arbejder og udpege dem, der ere værdige til at udføres i Udstillingstiden. Komiteen raader over to Guldmedailler, to Sølvmedailler, to Broncemedailler og sex „Hæderlig Omtale“. Desuden kan en Sum af 10,000 Frs. paa Komiteens Forslag tildeles den Komponist, hvis Værk er værdigt til for Fremtiden under Navn af Hymne at udføres ved internationale Høitideligheder. En Komite for Udførelsen af Musikværker (i hvilken Félicien David fører Forsædet og blandt hvis Medlemmer findes Romanceskomponisten A. Boieldieu og Oscar Commettant) skal foranstalte a) Koncerter med Orkester og Kor, b) Festsitetskoncerter og Koncerter, ved hvilke de forskjellige Landes Sangforeninger medvirke, samt c) Koncerter for Blæseinstrumenter og for Harmoni- og Militærmusik.

Denne Komite raader over sex Guldmedailler, tolv Sølvmedailler, tolv Broncemedailler og trefindstyve „Hæderlig Omtale“. Desuden kan Komiteen foreslaa særskilte Belønninger. Komiteen for historiske Koncerter skal foranstalte en Række Koncerter, ved hvilke et lille Antal udmærkede Musikere vil blive indbudt til at udføre de mærkeligste Kompositioner fra forskjellige Tidsaldere og Lande. Disse Koncerter skulle finde Sted i den saakaldte Suffren-Sal, som danner et Annex til Paladset paa Marsmarken. Ogsaa denne Komite vil komme til at raade over Medailler, hvis Antal senere vil blive bestemt.

4) Kaproningen. Paa Seinen vil der blive afholdt en international Kaproning, rimeligvis i den anden Uge af Juli Maaned. Den vil komme til at omfatte alle mulige Arter af Vaade, ligesaa de største til de mindste. Den høieste Pris, der er udsat, er 7200 Rdl.; men desuden er der i England, hvor man nærer megen Interesse for denne Regatta, og af al Magt bereder sig til at deltage i den, bleven udsat særlige Belønninger af forskjellige Personer, saasom Prindsen af Wales (900 Rdl.), Hertugen af Edinburgh (900 Rdl.), Hertugen af Marlborough, Sir John Pakington og Flere.

5) Foranstaltninger, der have udviklet en god Forstaaelse mellem Arbejderne og sikket dem moralsk, intellektuelt og materielt Velvære. Denne Præmieæffning slutter sig til den 10de Gruppe; men danner dog noget for sig affondret, da den ikke besidder egentlige Udstillingsgjenstande. Ogsaa for dens Bedkommende meddele vi i Tillæg D det særlige Program, der bedre end nogen anden Beskrivelse giver et Begreb om denne Præmieæffning.

6) Et naturvidenskabeligt Selskab har ifinde paa Sorbonne (Universitetet) at foranstalte en Udstilling af naturvidenskabelige Gjenstande, bestaaende af Instrumenter til Forsøg, Samlinger og Prøver af Naturalier osv., der især tjene til at oplyse vor Tids videnskabelige Standpunkt. Udstillingen vil blive afholdt i April Maaned.

Afgangspriserne til Udstillingen rette sig efter de forskellige Afdelinger. Indvielsesdagen (d. 1ste April) er Entreen 20 Frs. og de følgende otte Dage 5 Frs. Fra den 8de April af bliver den derpaa nedsat til 1 Frs. for Adgangen til Hovedbygningen og Parken; men for at besøge Haveudstillingen erlægges en særskilt Entre af 50 Centimer. Om Morgenene har man forbeholdt sig et Par Timer, hvor Afgiften skal være 2 Frs. for Hovedbygningen og Parken og 50 Centimer for Haveudstillingen. Vil man derimod direkte udenfra gaa ind i Haveudstillingen betales i Almindelighed 1 Frs. 50 Centimer og i Morgen-timerne 2 Frs. 50 Centimer. Abonnementskortene, der gjælde for hele Udstillingstiden, koste 60 Frs. for en Dame og 100 Frs. for en Herre.

Abonnementsbiller give Eieren Ret til at overvære Aabningsceremonien, hver Dag at kunne besøge Udstillingsbygningen, Parken, Haveudstillingen og de særlige Udstillinger, samt Den Villanceurt. De tidligste Abonnenter erholde tillige Ret til en nummereret Plads ved Præmieuddelingen, der vil finde Sted den 1ste Juli i Udstillingsbygningen. Antallet af saadanne for Abonnenterne reserverede Pladser vil ikke blive under 5000. Abonnementsbilletterne ere nummererede og forsynede med et Udtog af Reglerne til Ordenens Overholdelse. Abonnenten maa med sin egenhændige Underskrift paa Billetten forpligte sig til at efterkomme disse Regler. Naar det forlanges af Kontrollererne ved Indgangen er hver Abonnent forpligtet til at skrive sit Navnetræk i en fremlagt Protokol, saa at det kan sammenlignes med Navnet paa Billetten. Denne Formalitet kan undgaaes, naar man istedetfor deponerer 2 Exemplarer af sit fotografiske Visittkort hos Kontrolleren; det ene af disse bliver derpaa fastgjort til Abonnementsbilletten.

Billetkontorerne ere blevne aabne den 20de Januar, og i disse er der fremlagt en Plan over de nummererede Pladser ved Præmieuddelingen, saaledes at Enhver, naar han kjøber en Billet, samtidigt kan udvælge sig en Plads til denne Gøitidelighed. Personer, der ikke bo i Paris, kunne indsende Begjæringer om Billetter til Mr. Le Play

Conseilleur d'état, commissaire général, og da samtidigt enten vedlægge Beløbet, hvorpaa de ville modtage en Interimskvittering med Abonnementsbillettens Nummer og Nummeret paa den Plads, der reserveres dem ved Høitideligheden med Præmiernes Uddeling. Selve Billetten erholdes ved Aflevering af denne Kvittering, men den uleveres kun til den Person, der kan dokumentere sig som den virkelige Eier paa hvis Navn den lyder.

Ugebilletter, der ligeledes lyde paa Navn, koste 6 Frs., men uleveres kun til Personer, som medbringe fotografist Visitkort.

IV.

Hvad Danmarks Deltagelse i Verdensudstillingen angaaer, da er det allerede i det Foregaaende omtalt, hvor den Plads er beliggende, som er tilstaaet det, dennes Størrelse og de Dekorationer, hvormed den vil blive udstyret. Det er ikke ret meget, vi have at føie hertil; men nogle smaa Meddelelser skulle vi for Fuldstændigheds Skyld ikke undlade at give. Som bekendt var det ikke langt fra, at Danmark ikke var bleven repræsenteret paa denne Udstilling, idet Rigsdagen ikke mente at kunne bevillige mere end 12000 Rdl. dertil, medens Udgifterne vare anslaaede i det Mindste til 27000 Rdl. Det var først ved forenet Samvirken af Industriforeningen, nogle større Godseiere og forskjellige private Industridrivende, at det lykkedes at tilveiebringe de manglende 15000 Rdl. Der blev derefter nedsat en Komite for at ordne Danmarks Deltagelse i Udstillingen, bestaaende af 11 Medlemmer, hvoraf det Ene er valgt af Regeringen, de øvrige 10 af Industriforeningen. Disse ere: Professor, Direktør for den polytekniske Læreanstalt, E. G. Hummel, Komiteens Formand; Statsraad D. Suhr, Viceformand; Baron Zytphen = Adeler; Konstmaler G. Christensen; Maler Heinrich Hansen; Grev Holstein = Holsteinborg; Snekker D. G. Lund; Professor Nyrop; Fabrikant E. A. Names; Mechanikus P. J. Winstrup og Kammerherre Wolschagen. Denne Sidste har tilbudt sig at ville varetage Komiteens Tare i Paris og yde de danske Udstillere og Besøgere af Udstillingen sin Assistance. Endvidere vil den danske Konsul i Paris, Mr. Calon

overtage Posten som „Commissaire délégué“; thi ifølge Generalreglementet for Udstillingen er det foreskrevet, at en saadan paa de fremmede Komiteers Begne skal være tilstede for at underhandle med den keiserlige franske Udstillingskomite.

Med Hensyn til de danske Produkter, der ville blive udstillede, have vi Anledning til at tro, at vi ville blive gennemgaaende godt repræsenterede og i nogle Sag maafe ville komme til at udmærke os. Hvad Konstudsstillingen angaaer, er det imidlertid et stort Spørgsmaal om vi ville komme til at give en, thi efter et Forlydende, der har været meddelt i de herværende Blade, ere kun faa eller slet ingen Gjenstande anmeldte hertil. For nogle andre Grupperes Bedkommende, saasom de arkæologiske Gjenstande og Udstillingen af Mønt, Maal og Vægt, vil Regjeringen selv sørge. Hvad angaaer de Bygninger og Restaurationer som flere Nationer lade opføre i Parken for at repræsentere deres nationale Eiendommeligheder, og hvortil man havde ønsket at lade opføre en dansk Bondegård, samt et dansk Konditori med danske Opvartere, da har Komiteen for Danmarks Deltagelse, ifølge en Betretning i „Industriforeningens Maanedsskrift“, aflaaet Opfordringen til at fremvise saadanne, idet den mente, at de Pengemidler, der stode til dens Raadighed, ikke tillode den at deltage i disse Foranstaltninger, der dog altid maa betragtes som Biting; men der er Tale om, at en af vore Konditorer for egen Regning vil etablere et saadant Konditori. Heller ikke i den internationale Havendstilling eller Algerbrugsudstillingen paa Den Villancourt komme vi til at deltage; thi der er herhjemme ikke foretaget det mindste Skridt dertil. Derimod ville vi blive repræsenterede baade ved Sangfesten og ved Præmieæffningen, om Foranstaltningerne til at fremme Arbeidernes Vel. Hvad den Første angaaer, har den skandinaviske Sangforening i Paris modtaget Baron Taylors Indbydelse, der var fulgt af en Opfordring til den om at danne et Medlem med hele Nordens Sangere og Sangforeninger og den franske Centralkomite. Foreningen satte sig øieblikkelig i

Bevægelse, affendte Indbydelser hertil, saavel som til de andre skandinaviske Riger, og nedsatte i sin Midte en Komite, bestaaende af 11 Medlemmer, der traadte i Forbindelse med lignende Komiteer herhjemme og i Brøder- rigerne. Der er for at lette Bekostningerne for Deltagerne, bleven tilstaaet Komiteen følgende Indrømmelser:

1) Nedsættelsen til Halvdelen af de almindelige Jernbanepreiser for Reisen frem og tilbage fra Paris til Kysten. Man beregner derfor at et otte Dages Ophold i Paris, Reisen mellem Dunquerque og Paris iberegnet, vil komme til at koste ialt 43 Frs. 50 Centimer (omtrent 15 Rdl.) for hver Deltager. Prisen paa selve Reisen til Frankrig kan endnu ikke bestemmes førend Sangforeningen har modtaget Regjeringens Svar paa dens Andragende om en lignende Nedsættelse i Prisen for de danske Jernbaners Bedkomende og Bestillingen af et Skib, som man haaber vil blive stillet til Sangerens Disposition.

2) Sund og passende Kost, Frokost og Middag, tilsammen 2 Frs. 50 Centimer om Dagen. — Vospæl for syv Dage, Opvartning iberegnet 8 Frs.

Hvad Præmieæftningen om de Foranstaltninger, der have udviklet en god Forstaaelse mellem Arbejderne og sikket dem moralsk, intellektuelt og materielt Velvære, angaaer, da er der fra den Forening, der her i Landet nærmest har gjort dette til sin Opgave, Arbejderforeningen af 1860, bleven indsendt en Beretning om dens og dens Forløberes Virksomhed paa dette Omraade, forfattet af den Mand, der i en Aarrække utrættelig har virket for dette Formaal, nemlig Foreningens Formand, Cand. C. B. Nimestad, og derhos har Foreningens Bestyrelse enstemmig vedtaget at indstille ham til Komiteen som den, der er særlig kvalificeret til at erholde Præmie.

Tillæg A.

1ste Gruppe. Kunstværker.

1ste Klasse. — Oliemalerier.

(Udstillingsbygningen, 1ste Galleri).

Malerier paa Væred, Træ og forskellige Overflader.

2den Klasse. — Særlige Arter af Malerier og Tegninger.

(Udstillingsbygningen, 1ste Galleri).

Miniaturmalerier, Akvareller, Pastelmalerier og Tegninger af alle Slags; Malerier paa Emaille, Fajance og Porcellæn; Glas- og Freskomalerier.

3die Klasse. — Billedhuggerarbejder og Gravering paa Medailler.

(Udstillingsbygningen, 1ste Galleri).

Fritstaaende Billedhuggerarbejder (Buster, Figurer osv.). Vasreliefs. Ejselerede Billedhuggerarbejder.

Medailler, Kameer, Gravering i Sten, Niello.

4de Klasse. — Arkitektoniske Tegninger og Modeller.

(Udstillingsbygningen, 1ste Galleri).

Studier og Fragmenter. Planer og Udkast til Bygninger. Restauration af Bygninger.

5te Klasse. — Kobberstik og Lithografier.

(Udstillingsbygningen, 1ste Galleri).

Forskelligartede Kobberstik.

Lithografier i sort, Pennetegninger, Kromolithografier.

2den Gruppe. „Frie Kunst“.

6te Klasse. — Bogtrykkeri og Boghandel.

(Udstillingsbygningen, 2det Galleri).

Prøver af Bogtryk; Prøver af Autografier; Prøver af Lithografier (sorte og farvede), Prøver af Kobberstik. Nye Bøger og nye Udgaver af ældre Bøger; Samling af Bøger, der danne Bibliotheker over specielle Gjenstande; Periodiske Skrifter. Tegninger, Atlasser og Albums, udgivne i tekniske eller pædagogiske Dimed.

7de Klasse. — Bogbinderarbejde; Bind; Male- og Tegneekvisiter.

(Udstillingsbygningen, 2det Galleri).

Papir; Kort og Kartons; Blæk; Kridt, Blyanter, Pastel; Artikler til Kontorbrug, saasom: Blækhus, Brevpresser osv. Kopierpresser.

Gjenstande forfærdigede af Papir, saasom: Skjærme, Lygter, Urtepottefulere osv.

Protokoller, Hefter, Albums, Lomme- og Notabøger, Bind, løse Omslag, Etuier.

Forskjellige Stoffer til Malning og Illuminering, samt til Udvareller; Farver i Kager, Røglar, Blærer, Rør og Skaller. Instrumenter og Apparater til Brug for Malere, Tegneere, Gravører og Modellerere.

8de Klasse. — Anvendelse af Tegne- og Modellerkonsten til industrielle Frembringelser.

(Udstillingsbygningen, 2det Galleri).

Industrielle Tegninger. Tegninger, der ere frembragte, gjengivne eller bragte frem paa Ny ved mekaniske Midler. Ornamentmalerier. Industrielle Lithografier og Kobberstik. Modeller til Figurer, Ornamentter osv. — Skulpturgjenstande. Kameer, Signeter og andre Gravørarbejder. Modellerede Gjenstande frembragte ved mekaniske Midler, saasom restaurerede Figurer, Fotofskulptur osv. Støbte Gjenstande.

9de Klasse. — Fotografier og Fotografiske Apparater.

(Udstillingsbygningen, 2det Galleri).

Fotografier paa Papir, Glas, Træ, Løi og Emaillé. Prøver paa Heliografi og Fotolithografi. Ophøjede Fotografiestryk. Stereoskopiske Fotografier og Stereoskoper. Prøver, der ere erholdte ved Mangfoldiggjørelse.

Fotografiske Instrumenter, Apparater og Kemikalier. Materiale til Fotografernes Ateliers.

10de Klasse. — Musikalske Instrumenter.

(Udstillingsbygningen, 2det Galleri).

Ikke metalliske Blåseinstrumenter: med sædvanlige Mundstykker, med Fløitespidse, med Mundstykker med og uden Vindammer. Metalliske Blåseinstrumenter, saasom sædvanlige, med Forlængelser, med Klapper, Ventiler, Mundstykker osv. Blåseinstrumenter med Klaviatur, saasom Orgler, Akordeons. Strenginstrumenter, der spilles med Fingrene eller med Bue og uden Klaviatur. Strenginstrumenter med Klaviatur, saasom Pianoer osv. Instrumenter til at slaa eller gnide. Automatiske Instrumenter, saasom Vrekasser, Positiver osv. Enkelte Dele af Instrumenter og Gjenstande, der henhøre til Orkestermaterialier.

11te Klasse. Medicinske og kirurgiske Apparater og Instrumenter.

(Udstillingsbygningen, 2det Galleri).

Forbindingsapparater og Instrumenter. Instrumenter for Læger til at anstille Undersøgelser med. Kirurgiske Apparater og Instrumenter. Bestik og Kasser med Instrumenter og Medikamenter, specielt bestemte for Kirurger ved Armeen og Marinen, Veterinærer. Tandlæger, Diætlæger osv. Opbevaringsmidler for Drukne og Kvalte. Elektriske Helbredelsesapparater. Apparater for lokal og almindelig Anæsthesi. Apparater til kunstig Erstatning af tabte Legemsdele. Orthopædiske Apparater, Brokbaand osv. Forskjellige Apparater, bestemte til Syge og Bannvittige. Mindre væsentlige Hjælpemidler til Brug ved Læge-, Kirurg- og Farmaceuttjenesten paa Hospitaller og Sygestuer.

Gjenstande til Brug ved anatomiske Undersøgelser. Obduktionsapparater.

Gjenstande til Brug for Dyrlæger.

Bådeapparater osv.

Apparater og Instrumenter, bestemte til Børns fysiske Opdragelse. Medicinsk og hygieinisk Gymnastik.

Hjælpe midler for de Saarede paa Balpladsen. Civile og militære Ambulancer, bestemte til at anvendes ved Armeen og Marinen.

12te Klasse. — Instrumenter og Apparater til Brug ved den naturvidenskabelige Undervisning.

(Udstillingsbygningen, 2det Galleri).

Instrumenter til praktisk Geometri, saasom Kompasser, Mikrometerfruer, Nivellerinstrumenter osv. Apparater og Instrumenter til Landmaaling, Topografi, Opmaaling og Astronomi. Forskjellige Apparater til Observatorier.

Apparater og Instrumenter til Brug ved nøiagtige Udmaalinger. De forskjellige Landes Maal og Vægt. Mønter og Medailler.

Jintmærkende Vægtstaae. Fysiske og meteorologiske Apparater. Optiske Instrumenter.

Gjenstande til Brug ved Undervisningen i Fysik, elementær og deskriptiv Geometri, Stereotomi og Mekanik.

Modeller og Instrumenter, bestemte til den teknologiske Undervisning i Almindelighed.

Samlinger til Undervisning i Naturvidenskaberne. Figurer og Modeller til Undervisning i de medicinske Videnskaber, saasom anatomiske Gidsaffstøbninger.

13de Klasse. — Geografiske og kosmografiske Kort og Apparater.

(Udstillingsbygningen, 2det Galleri).

Topografiske, geografiske, geologiske, hydrografiske, og astronomiske Kort og Atlasser. Søkort. Alle Slags fysiske Kort. Planer med ophøiet Tryk.

Jord- og Himmelsklober. Apparater til kosmografiske Studier.

Statistiske Arbejder og Lister. Tabeller til Brug for Astronomer og Søfolk.

3die Gruppe. Møbler og andre Gjenstande, bestemte til Udsmykning af Værelser. *)

14de Klasse. — Luxusmøbler.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri).

Buffetter, Bogsæbe, Borde, Toiletborde, Senge, Kanapeer, Stole, Billarder osv.

15de Klasse. — Sadelmager-, Tapetser- og Dekorationsarbejder.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri).

Elegante Sengklæder, Madratser osv. Udstoppede Stolesæder, Baldakiner, Gardiner, Betræk og Tæpper.

Dekorationsgjenstande af Sten og andre kostbare Stoffer. Gjenstande og Dekorationer, støbte i Gips osv. Rammer og Dekorationsmalerier.

Møbler og Prydelser til Brug ved Gudsdyrkelsen.

16de Klasse. — Krystaller, kostbart Glasarbejde og Binduesglas.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri).

Krystalbægre. Slebne Krystaller, Tvillingkrystaller, indfattede Krystaller osv.

Rudeglas og Speilglas. Forskjellige Glasarbejder, saasom slebne og emailleerede Glas, Filigranglas osv.

Optiste Glas og Krystaller.

Malede Ruder og Glasmalerier.

17de Klasse. — Porcellæn, Fajance og andre Lerarbejder til Luxusbrug.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri).

Uglaseret Porcellæn (Biskvit). Haarde og porøse Porcellænsforter.

Finere dekorerede Fajancesforter. Uglaseret Fajance. Brændte Lerarbejder. Arbejder af Lava.

Sandstensarbejder.

*) De Brugsgjenstande, der benyttes i Hjemmet og som paa engang ere billige og godt forarbejdede, findes methobist sammenstillede i den 91de Klasse (10de Gruppe).

18de Klasse. — Tapeter, Tapetser og Dekorationsarbejder, samt andre vævede Sager, der benyttes til Overtræk o. dsl.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri).

Tapeter, Plyds, stukne og velterede Tapper. Tapeter af Filt, Klæde, Kradsuld, Silke og Floksilke. Sivtapeter. Matter, Tapeter og Tapper af Kaoutschuk.

Vævede Stoffer af Bomuld, Uld eller Silke, til Overtrækning af Møbler, saavel ensfarvede som af forskjellige Mønstre. Hesthaarsbetræk.

Læder og Børdug.

19de Klasse. — Kulørte Papirer.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri).

Papir, trykket paa forskjellig Maade.

Velterede, marmorerede og aarede Papirer.

Papirer til Omslag, Bind osv. Papirer med kunstneriske Afbildninger.

Malede og trykkede Kullegardiner.

20de Klasse. — Knivsmedarbejder.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri).

Store Knive, Lommeknive, Saxe, Barberknive osv. Forskjellige Knivsmedarbejder.

21de Klasse. — Guldsmedarbejder.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri).

Guldsmedarbejder, bestemte til at anvendes i Kirkerne ved Gudstjenesten. Smykker og Bordservicer af Guld. Guldsmedarbejder til Toiletgjenstande, Skrivebrug osv.

22de Klasse. — Kunstgjenstande af Bronze, støbte Konstsager.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri).

Statuer og Vasreliefer af Bronze, støbte Konstværker af Jern, Zink osv. Broucegjenstande, der anvendes til Ornamente og Dekorationer.

Efterligninger af Bronze i forskjellige Metaller. Galvanoplastiske Overtræk paa støbte Gjenstande.

23de Klasse. — Uhrmagerarbejder.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri.)

Enkelte Uhrdele. Uhrværker, Penduler, Uhre, Kronometre, Regulatorer. Sekundvisere osv. Forstjellige Apparater til at maale Tiden med, saasom Timeglas, Vanduhre osv. Elektriske Uhre.

24de Klasse. — Apparater og Metoder til Belysning og Opvarmning.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri.).

Skorstene, Raminer, Kaffelovne og andre Opvarmingsapparater. Apparater til periodisk Opvarmning. Ovne. Apparater til Opvarmning med Gas. Apparater til Opvarmning med kogende Vand eller en varm Luftstrøm. Ventilationsapparater. Torreapparater. Dampbade.

Lamper til Glaspusterarbejde. Blåserørslamper til Smeltninger.

Lamper til Belysning med Produkter af Dyre-, Plante- og Mineralriget. Mindre væsentlige Belysningsapparater. Svovlstikker.

Apparater og Gjenstande til Gasbelysning.

Elektriske Lamper, Magnesiumlamper osv.

25de Klasse. — Parfumerier.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri.).

Rosmetika og Pomader. Etheriske Olier, Essenser, Ekstrakter og vellugtende Blande, Vinaigre, „Pates d'amands“, Aromatiske Pulvere og Piller. Røgelsjer. Toiletstøber.

26de Klasse. — Galanteriarbejder af Maroquin og Træ, samt Kurvemagerarbejder.

(Udstillingsbygningen, 3die Galleri.).

Smaa Fantastigjenstande, Vikortønder, Handskeæsker osv. Pakerede Gjenstande.

Øfter, Strin, Necessaier. Portemonæier, Portefeuiller, Cigarfutteraler.

Udskaarne, forfiredede og graverede Arbejder i Træ, Elfenbeen, Stikspadde osv. Tobaksskåser og Piber.

Ramme. Børster, Koste, Pensler osv.

Kurve og Øfter. Flettede Straagjenstande.

4de Gruppe. Beklædningsgjenstande og andre Sager
henhørende til Paaklædningen. *)

27de Klasse. — Bomulds-garn og vævede Bomuldstøier.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Forstjellige Sorter Bomulds-garn.

Ensfarvede eller sribede Bomuldstøier. Bomuldstøier af forstjellige Farver.

Bomuldsfløiel.

Bomuldsbaand.

28de Klasse. — Garn og spundne Sager af Hør, Hamp osv.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Hør, Hamp og andre vegetabiliske Produkter af lignende Art.

Lærred og Bolster. Batist. Vævede Stoffer med iblandet Silke eller Bomuld.

Vævede og spundne Sager af saadanne vegetabiliske Produkter, der kunne træde istedetfor Hør og Hamp.

29de Klasse. — Stoffer af kæmmet Uld.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Forstjellige Sorter Kamuld.

Musjeliner, skotske Kachemirer, Merinoer, Sirtser osv. Baand og Dresser af Uld, meleret med Bomuld, Silke osv. Vævede Sager af Hestebaar.

30te Klasse. — Kradsuldgjenstande.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Forstjellige Arter Kradsuld.

Klæde og andre vævede Sager af Kradsuld. „Couvertures“ (en egen Art Kradsuld). Filt af Kradsuld til Tæpper, Hatte osv.

Vævede Stoffer af valket eller ikke valket Kradsuld. Flonel, ternede skotske Schavler.

*) De Brugs-gjenstande, der henhøre til Klæbedragten og som paa engang er billige og godt forarbejdede, findes methodist sammenstillede i den 91de Klasse (10de Gruppe).

31te Klasse. — Silke og vævede Silketøier.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Kaasfilke og spunden Silke. Flokfilke.

Vævede Silketøier, saavel ensfarvede som terne- og stufne. Silketøier, stufne med Guld og Sølv eller melerede med Bomuld og Uld.

Vævede Stoffer af Flokfilke, saavel ublandet som meleret.

Flonel og Plyds.

Silkebaand, saavel af ublandet som meleret Silke.

32te Klasse. — Scharler.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Scharler af ren og meleret Uld. Kaschemirscharler. Silkescharler.

33te Klasse. — Kniplinger, Tyl, Broderier og Possementmagerarbeider.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Kniplinger af Traad eller Bomuld, tilvirkede med Kniplerstok, ved Hækling eller ad mekanisk Vei. Kniplinger af Silke, Uld og „Poil de chevre.“ Kniplinger, tilvirkede med Guld og Sølv.

Silke- og Bomuldstyl, saavel enkelt som stikken.

Bomuldsbroderier. Guld-, Sølv- og Silkebroderier.

Smaa Broderier til Indfatning og andre Haandarbeider.

Possementmagerarbeider af Silke, Flokfilke, Uld, „Poil de chevre“ osv. Snørebaand. Vægte og eftergjorte Possementmagerarbeider, der høre til den militære Ekviperung.

34te Klasse. — Høsekræmmerartikler og Fingergjenstande, samt mindre væsentligt Tilbehør til Paaklædningen.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Høsekræmmerarbeider af Bomuld, Traad, Uld eller Kaschemir, samt af ren eller meleret Silke eller Flokfilke.

Fingergjenstande for Herrer, Damer og Børn. Børnetøj.

Korsetter. Tørklæder. Handsker. Støvletter.

Bister. Kaffelovnsfjærme. Paraplyer, Parasoller, Spadsferestofke osv.

35te Klasse. — Klædningsstykker og andet Tilbehør til Paaflædningen for Herrer og Damer.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Herreklæder, Dameklæder.

Herrefrisurer, Damefrisurer.

Parykker og Haararbeider.

Fodtoi.

Klædningsstykker for Børn.

Specielle Klædningsstykker for forskjellige Haandværkere.

36te Klasse. — Smykker og Juveler.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Smykker af ædle Metaller (Guld, Sølv, Platin, Aluminium), saavel ciselerede, som Filigranarbeider eller indfattede med Juveler osv. Smykker af Koraller, Perlemoder, Staal osv.

Diamanter, Edelstene, Perler og kunstigt eftergjorte Smykkestene.

37te Klasse. — Vaaben, der bæres af Personer.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Forsvarsvaaben saasom Skjolde, Kyrabser, Hjelme.

Slaaende og knusende Vaaben, saasom Røller, de vilde Nationers Stridskøller.

Blanke Vaaben, saasom Fleuretter, Kaarder, Sabler, Bajonetter, Landsjer, Stridsører. Jagtknive.

Skydevaaben uden Ild og Kastevaaben, saasom Vuer, Hlitsbuer og Fronder (Slynger).

Ildskydevaaben, saasom Geværer, Karabiner, Pistoler, Revolvere.

Gjenstande, hørende til Skydning, saasom forskjellige Krudtforter, Kugleforme, forskjellige Projektiler, saasom runde, aflange og exploderende.

Robberhætter, Fængkrudt, Patroner.

38te Klasse. — Rejsegjenstande og Gjenstande til Feltleire.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri.)

Koffertter, Badsække, Reisetasker. Reisenecessærer. Forstjellige Gjenstande, saasom Schavler og Tapper, Puder, Reisetasketter, Reisedragter og forstjellige Fodbeklædninger til Reiser. Stokke med Jerndupsko. Stokke med Kroege til at holde sig fast ved under Klattring. Reiseparaplyer og Parasoller osv.

Portative Gjenstande, særlig bestemte til videnskabelige Reiser og Expeditioner, saasom fotografiske Apparater, astronomiske og meteorologiske Instrumenter, Apparater til Brug for Geologer, Mineraloger, Naturforskere osv.

Telte og Gjenstande til Feltleire, saasom Feltfenge, Hængekoier, Feltstole til at slaa sammen osv. Markstøttenbergjenstande, saasom Haandkvarne, Feltovne osv.

39te Klasse. — Vegetoi.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

Duffer og andet Vegetoi. Bøksfigurer. Epil, egnende sig til Udspreddelse saavel for Børn, som for den modnere Ungdom.

Belærende Epil.

5te Gruppe. Naaprodukter og deraf forarbejdede Gjenstande.

40de Klasse. — Bjergværtsdrift og Metallurgi.

(Udstillingsbygningen, 5te Galleri.)

Samlinger og Prøver af Bjergarter og Mineralier. Stenarter, der anvendes til Udsmykning, saasom Marmor, Serpentin og Onyx. Jord- og Lerarter.

Forstjellige mineralske Produkter. Urafineret Svovl. Stensalt og Havsalt. Asfalt og brændbare Olier.

Prøver af naturlige og kunstige Brændmaterialier. Agglomerater.

Metaller i uforarbejdet Tilstand, saasom Støbejern, forstjellige Jernsorter, Staal, Kobber, Bly, Sølv, Zink osv. Metallegeringer.

Produkter, tilberedte af Metaller, ved Affinering osv.

Galvanoplastik. Gjenstande der er forgyldte, for-
sølvede, forkobrede osv. ad galvanoplastisk Vej.

Gjenstande, hørende til den første Forarbejdning
af Metaller, saasom støbte Gjenstande, Klokker, særegne
Jernsorter, Blik, Jernblik, Kobber, Bly, Zink osv. ud-
valset til Blik.

Forarbejdede Gjenstande, saasom hamrede Sager,
Laafesmedarbejder, Hjulsmedarbejder, Skinner, ikke loddede
Kar og Kjedler, Kjæder og Lænker.

Traadtrækningsarbejder, saasom Knappenaale, Metal-
figter og Metalnet osv. Gjennemhullede Metalblik.

Jernfræmmergjenstande, Kleinsmedarbejder, Jernar-
bejder, Kobbersmedarbejder, Gjenstande af Jernblik og
Blikkenslagerarbejder. Forfæjellige Metalarbejder.

41de Klasse. — Stovdrift.

(Udstillingsbygningen, 5te Galleri).

Prøver af særegne Sæster i Træerne. Træ, egnende
sig for Snedkere. Brændsel. Tømmer. Træ til Stiks-
byggerarbejde. Tøndestaver. Kork. Barksorter. Garve-
stofholdige, vellugtende, farvede, olieholdige Træsorter osv.

Særlige Industrier, der skulde Stovene deres Til-
værelse, saasom Tørring af Træ, Træforkulning, Til-
virkning af Potasse, Forarbejdning af Trækar osv.

42de Klasse. — Produkter af Jagt og Fiskeri,
samt forfæjellige indsamlede Produkter.

(Udstillingsbygningen, 5te Galleri).

Samlinger og Afbildninger af forfæjellige Dyr, saa-
som Pattedyr, Fugle, Fiske, Amfibier, Bløddyr osv.
Eggesamlinger.

Produkter af Jagt, saasom Pelts- og Joerværk,
Haar af forfæjellige Dyr, Hjer, Dun, Horn og Høve.
Tænder, Elfenben, Knogler. Skilpaddeskaller, Mønstus,
Bævergel og lignende Produkter.

Fiskeriprodukter, saasom Hvalfistetræ, Spermacet osv.
Fiskeben; Ambra; Muslingeskaller, Perler, Perlemoder,
Sepia, Purpur; Koraller, Svampe.

Forfæjellige indsamlede Produkter, saasom Champig-
non, Trøfler, vildevogende Frugter, Lavarter, anvendte i

Farverierne, Foder til Kvæg og Heste; Safter af Planter, der kunne gaa i Gjæring; Kinabark, nyttige Barkarter og Plantetrevler; Bøx, Gummiharpix, Kaoutschuk, Guttaperka osv.

43de Klasse. — Produkter, der ere Gjenstande for en særlig Dyrfkning (som ikke benyttes til Næringsmidler), og som kunne taale at opbevares.

(Udstillingsbygningen, 5te Galleri).

Stoffer, der lade sig spinde, saasom Bomuld i uforarbejdet Tilstand, Hør og Hamp, saavel før som efter Brydningen, alle Slags Plantefrø, uvasket Uld, Kokons af Silkeorme.

Forskjellige dyrkede Produkter, der anvendes i Industrien, Farmacien og til Husbrug, saasom olieholdende Planter, forskjellige Olier, Bøx, Harpixer.

Tobakker. Fyrsvampe. Farvestofholdige Stoffer. Farvestoffer.

44de Klasse. — Kemiske og pharmaceutiske Produkter.

(Udstillingsbygningen, 5te Galleri).

Syrer. Baser. Alle Slags Salte. Kogsalt og andre Produkter, der udvindes af Havvandet.

Forskjellige Produkter, der erholdes ved kemiske Industrier, saasom fede Legemer, Sæber og Ols. Ætheriske Olier til Parfumerier, Harpixer, Tjære og Stoffer, der igjen fremstilles heraf. Essenser og Fernisser, tjærede og sværte Stoffer. Produkter, der erholdes ved Forarbejdning af Kaoutschuk og Guttaperka. Farvestoffer og Farver.

Mineralvande, saavel naturlige som eftergjorte. Pharmaceutiske Raastoffer. Mere eller mindre sammensatte Medicamenter.

45de Klasse. — Særlige kemiske Produkter, hidrørende fra Blegierier, Bæverier, Rattuntrykkerier osv.

(Udstillingsbygningen, 5te Galleri).

Prover af vævede Tøier. Prover af disse paa forskjellige Stadier af Farvningen.

Trykkede eller farvede Tøier. Ublandet eller meleret Bomuldstøi. Ublandede eller melerede Uldtøier, saavel

farvede som trykfebe eller kartebe. Ublandede eller melerede Silletoier.

Bilt og Klæde. Børdug.

Anm. I denne Klasse udstilles ikkun de Produkter, der ere strengt nødvendige til Forstaaelsen af de forstjellige Fremgangsmaader.

46te Klasse. — Skind og Huder.

(Udstillingsbygningen, 5te Galleri).

Stoffer, der benyttes ved den første Behandling af Skind og Huder.

Ugarvede og nedsaltede Huder. Garvede Skind, appreterede eller farvede Skind. Fernisseret Læder. Ma-roquin og garvet Faarestind. Ungarsk Læder, Semslæder osv., enten appreteret eller farvet.

Skind, tilberedte til Handsker. Belts- og Foerværk. Badsække og Kofferter.

Produkter, hvortil benyttes Lærre, saasom Strenger til musikalske Instrumenter, Guldslagerhud osv.

6te Gruppe. Maskiner og Redskaber til Forarbejdning af Industrigenstande.

47de Klasse. — Materialier og Redskaber, der benyttes til Miners og Bjerggrubers Bearbejdning.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri, samt Parken).

Boreredskaber til foreløbige Prover, Redskaber til Gravning af artesiske Brønde. Maskiner til Boring af Minehuller, Sprængning af Klipper osv. Elektriske Apparater til Mineprængninger.

Modeller, Planer osv. over Anlægget af Miner og Stenbrud. Indretninger til Opsamling af Mineralvande. Stiger til Nedstigning i Gruberne, der bevæges ved mekaniske Midler. Bjergmandsværktøi. Pompemaskiner. Apparater til Fjernelse af Røsten; Ventilatorer. Sikkerhedslamper, elektriske Lamper. Redningsapparater, Faldskjerm, Signallapparater.

Apparater, brugelige til den mekaniske Behandling af

Ertses og mineralske Brændmaterialier (Stenkuldsøse). Apparater til Sammenæltning af kunstigt Brændmateriale.

Forskningsmidler til Brændmaterialer. Ertses og metallurgiske Øvne. Røgfortæringsapparater. Materialier til metallurgiske Arbejder. Særlige Redskaber til Smedier og Støberier.

Galvaniske Apparater, der bruges ved metallurgiske Operationer. Redskaber, der bruges i Værkstederne til Forarbejdning af de forskjellige Metaller.

48de Klasse. — Apparater og Redskaber, der bruges til Agerbrug og Skovdrift.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Anlægsplaner, Vexeldrift og Skovfredning. Materialier og Apparater til Landmaaling, saasom Udtørningsarbejder, Dræning, Engvanding. Planer og Modeller til landlige Bygninger.

Værktøi, Redskaber, Maskiner og Apparater tjenende til Dyrkning og de forskjellige Behandlingsmaader af Jorden, til Udsaaning og Udplantning, til Indhøstning og til Tilberedning og Konservering af de indhøstede Produkter. Karrer og andre landlige Befordringsmidler. Lokomotiver og andre Bevægelsesmidler.

Gjødningsmidler af organisk og uorganisk Natur.

Apparater til Jordens fysiske og kemiske Undersøgelse. Planer til de forskjellige Metoder til Skovenes Gjenopvæxt, Fredning og Dyrkning.

Apparater til Udvinding og Behandling af forskjellige Produkter, der erholdes af Skovene.

49de Klasse. — Forskjellige Redskaber, der bruges til Jagt, Fiskeri og Indsamling af forskjellige Produkter. (Udstillingsbygningen, 6te Galleri, samt Parken).

Baaben, Snarer, Fælder og Jagtredskaber.

Medesnore og Fiskekroge. Harpuner. Fiske-net. Apparater og Løkkemad til Fiskeri.

Apparater og Redskaber, der bruges til Indsamling af forskjellige vildtvoksende Produkter.

50de Klasse. — Materialier og Fremgangsmaader

til landlige Erhvervskilder og til Tilberedning af Fødemidler.

(Udstillingsbygningen 6te Galleri).

Forstjellige Landhusholdningsarbejder, saasom Fabrikation af kunstig Gjødning, Drænrørsfabrikation. Tilberedning af Mælk og Ost; Stivelsesfabrikker, Oliemøller, Bryggerier, Brændevinsbrænderier, Sukkerkogerier, Raffinaderier; Udvinding af Produkter, der kunne lade sig spinde, saasom Udtækning af Silkeorme osv.

Materialier til Tilberedningen af Næringsmidlerne, saasom Mellemstoffer og Dyr til Brødbagning, Apparater for Konditorer og Sukkervaresfabrikanter. Apparater til Behandling af Kagedeig. Maskiner til Tilberedning af Stiksbrød, Chokolademaskiner. Apparater til Brænding af Kaffebønner. Tilberedning af Is og Sorbet. Apparater til kunstig Isfabrikation.

51de Klasse. Materialier og Apparater til kemiske og farmaceutiske Industrier, samt Garvning.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri, samt Parken).

Laboratoriumsapparater og Redskaber. Instrumenter, bestemte til at anvendes ved industrielle og kommercielle Prover. — Materialier og Apparater til Fabrikation af kemiske Produkter, Sæber, Voks osv.

Materialier og Apparater til Tilberedning af Essenser, Ferniser, Kaoutschuk og Guttaperkagjenstande.

Materialier og Apparater til Gasfabrikation.

Materialier og Fremgangsmaader i Vlegerierne.

Materialier til Tilberedning af farmaceutiske Produkter.

Materialier til Garverier og Jeldberederier.

Materialier og Fremgangsmaader ved Fabrikation af Glas og Porcellæn.

52de Klasse. — Bevægelsesredskaber og andre mekaniske Apparater, specielt egnende sig til Brug i Udstillingsbygningen.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri, samt Parken.)

Dampkedler og Dampmaskiner tilligemed Sikkerhedsapparater. Dampvær og mindre væsentlige Gjenstande.

Trykser og Binder. Midler til at fremkalde Bevægelse, standse denne osv.

Motorer, der anvendes til at forsyne Udstillingsbygningens og Parkens forskellige Dele, dels med Vand, dels med den fornødne bevægende Kraft.

Kraner og alle Slags Apparater til Behandling af Vareparker.

Spor og Dreieskiver til Transport af Vareparker, Kvægfoder, Gødning og Skarnbunker osv., efter Udstillingsbygningens og Parkens Behov.

53de Klasse. — Almindelige mekaniske Maskiner og Apparater.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Løse Dele til mekaniske Apparater, saasom Støtter, Glidere, Exentriker, Hjulværk, Parallelogrammer og Led, Remskiver, Tryksystemer osv.

Midler til at regulere og moderere Bevægelsen. Smøreapparater.

Tællere og Registratorer. Dynamometre, Manometre, Vægte. Måleapparater til Vædsker og Luftarter.

Maskiner til Bevægelse af Byrder.

Hydrauliske Løstemasiner, saasom Pomper, Vandhjul, Vandskræner osv. Hydrauliske Bevægelsesredskaber, saasom Hjul, Turbiner, Apparater, der løstes ved Vandsoiler osv.

Dampmaskiner og Dampkedler. Mindre væsentlige Apparater. Apparater til Dampens Fortætning. Maskiner, der bevæges ved Damp af Ether, Kloroform, Ammoniak, eller ved Blandinger af forskellige Damp.

Gasmaskiner, Varmeluftmaskiner, Maskiner med komprimeret Luft. Elektro-magnetiske Maskiner. Vindmøller. Luftballoner.

54de Klasse. — Forskellige Arbeidsmaskiner.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Arbeidsmaskiner, tjenende til Behandling af Træ. Dreiebænke og andre Apparater til Høvling og Filning. Maskiner til Boring af Taphuller. Bore- og Skjæremaskiner. Maskiner til Boring af Skrue møtriker, Traad-

trækningsapparater og Ritteredskaber. Forstjellige Apparater, der benyttes i mekaniske Værksteder.

Apparater, Maskiner og Redskaber til Trykning, Knusning, Veltning, Oversavning, Polering osv. Specielle Maskineredskaber til forstjellige Industrier.

55de Klasse. — Maskiner og Redskaber til Spinding og Nebslagning.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Saandspindingsapparater. Løse Dele, hørende til Spindeapparater. Maskiner og Apparater, tjenende til Forfærdigelse og Spinding af vævede Stoffer. Apparater og Redskaber til saadanne Operationer, der fuldstændiggjøre Behandlingen, saasom Strækning, Afhaspning, Tvinden, Appretering osv.

Apparater til Nebslagerværksteder. Runde og flade Tonge, Neb og Seilgarn, Metaltraadstonge, Tonge, hvoraf det Indvendige er af Metal, Punter, Stoppiner osv.

56de Klasse. — Maskiner og Redskaber til Børning.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Apparater, bestemte til de forberedende Arbejder ved Børningen, saasom Maskiner til at sætte Trendegarn paa Bøven, Spoler.

De almindelige mekaniske Metoder til Fabrikation af ensfarvede vævede Tøier. Metoder til Fabrikation af ternede og stukne Tøier. Bøverslagbomme. Elektriske Bøve.

Strikkeapparater til Fabrikation af Strømper og Tyl. Kniplingsfabrikation. Metoder til Fabrikation af Possementmagerarbejde. Vævede Tapeter, saavel paa vertikalt som paa horisontalt spændte Ræder.

Mindre væsentlige Apparater, saasom Balkemaskiner, Ruller, Maskiner til Paatrykning af Figurer, til Vastring osv.

57de Klasse. — Midler og Fremgangsmaader til Syning og Forfærdigelse af Klædningsstykker.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

De sædvanlige Redskaber til Systuer og Skræder-

værksteder. Symaskiner, Stikkemasiner. Apparater til at sømme og brodere med.

Saxe til Sønderklipping af Stoffer og Læder til Færdiggørelsen af Klædningsstykker og Fodtøj. Apparater til at sy, pløkke og fastsætte Fodtøj.

58de Klasse. — Apparater og Metoder til Færdiggørelsen af Møblerings- og Beboelsessgenstande.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Apparater til at ophugge Fineer. Tænger til Afslipning og Tilhugning osv. Maskiner til Færdiggørelsen af Gesimser og Sivater, Indlæg i Gulv, Loft, Møbler osv.

Apparater til Prægning og Gravering. Maskiner og Apparater til Arbejde i Stukkomasse, Pap, Elfenben, Ben, Horn.

Maskiner til Pristning, Udhugning, til Formindsning af Modeller, til Gravering og Guillochering osv.

Maskiner til Sønderdeling og Polering af haarde Stene, Marmor osv.

59de Klasse. — Materialier og Fremgangsmaader til Paparbejde, Farvning og Trykning.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Apparater til Trykning af farvede Papirer og vævede Stoffer. Maskiner til Gravering af Valser.

Midler til Blegning, Farvning og Appretering af Papirer og vævede Stoffer.

Midler til Fabrikation af Papir, saavel paa Maskine som i det Mindre. Apparater til Trykning af Figurer i Papir, samt til Færdiggørelsen af linieret, glaceret og moireret Papir. Apparater til at sønderstjære, bellinge og stemple Papir osv.

Materialier, Apparater og Produkter ved Skriftstøbning og Klicheer. Maskiner og Apparater, anvendte til Typografi, Stereotypi, Autografi, Lithografi, Kallografi, Kromolithografi osv. Trykning af Frimærker. Sættmaskiner.

60de Klasse. — Maskiner, Apparater og Fremgangsmaader, der anvendes til forskjellige Arbejder.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Møntpresser.

Maskiner til Fabrikation af Knapper, Fjer, Knappe-naale, Konvolutter, Apparater til Indpakning, Maskiner til Forfærdigelsen af Borster og Pensler, af Kort, Kapsler, Broppemaskiner osv.

Værktøi og Metoder til Fabrikation af Uhrmagerarbejder, Legetøi, indlagte Arbejder, Kurvemagerarbejder osv.

61de Klasse. — Vognfabrikation og Hjulmagerarbejde.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Løse Dele af Hjul og Vogne, Hjul, Hjulskinner, Vognaxler, Hjulskapsler, Jernbeslag osv. Hjere og forskellige Standsningsmidler. Forskjellige Arter Forspænd. Tommer.

Forfærdigelsen af Karrer, Skraldevogne, Lastvogne og andre Vogne, bestemte til særligt Brug.

Fabrikation af Hyrevogne, Herfasksvogne, Portchaiser, Bærestole, Slæder, Kaner osv. Ibvogne.

62de Klasse. — Saddelmagerarbejder.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri.)

Sæletøier og Sporer, saasom Patsadler, Ridefadler; Tommer og Sæletøier til Rideheste og Træddyr; Stigremme; Sporer; Kjøre- og Ridepidse.

63de Klasse. — Jernbanematerialier.

(Udstillingsbygningen, 6te Klasse.)

Løse Dele, saasom Hjedre, Tappe, Baand osv.

Faste Materialier, saasom Jernbaneskinner, Hynder, Sporstifter, Dreiestiver, Jødepumper og Reservoirer; Optiske og akustiske Signaler.

Bevægelige Materialier, saasom Vogne til at føre Jord i, Godsvoerne, Vogne til Transport af Dyr, Vogne til Personbefordring; Lokomotiver og Tendere. Specielle Maskiner og Redskaber til Værkstederne til Vedligeholdelse, Reparation og Forfærdigelse af Materialier.

Materialier og Maskiner til Skraaplaner. Materialier og Maskiner til atmosfæriske Jernbaner. Maskin-

modeller; forstjellige Trækkesystemer. Forstjellige Apparater, der benyttes til Jernveie.

Modeller, Planer og Tegninger til Jernbanegaarde, Stationsbygninger, Remiser og andre Ting, vedrørende Jernbanernes Drift.

64de Klasse. — Telegrafiske Apparater og Medthoder.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Telegrafiske Apparater, beroende paa Forplantning af Lys, Lyden osv.

Elektriske Telegrafapparater, saasom Telegrafstænger, Ledningsstræde osv. Galvaniske Batterier til Telegrafering, Afsendelses- og Modtagelsesapparater. Elektriske Klokker og Signaler. Mindre væsentlige Gjenstande ved Telegraferingen, saasom Kommutatorer, Præparerede Papirer til Afstrykning af Telegrammer og til Modtagelsen af autografiske Telegrammer. Specielle Apparater til underjordiske Telegrafledninger.

65de Klasse. — Materialer og Fremgangsmaader ved Ingeniørarbejder, offentlige Arbejder og Bygningskunst.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri).

Konstruktionsmaterialier, saasom Stene, Træ, Metaller, Kalk, Cement, kunstige Stene og Beton, Tagsten, Mursten, Fliser, Skifersten, Pap og Filt til Overtræk og Beflødninger. Materialier og Produkter, der anvendes til Træets Konservering. Apparater og Instrumenter, der anvendes til Forsøg med Konstruktionsmaterialierne.

Materialier til Jordarbejde. Redskaber, der anvendes paa Byggeplads. Værktøi til Tilretning for Stenhuggere, Murere, Tommermænd, Tagtækkere, Laasefmede, Snekere, Glarmestre, Blytækkere, Bygningsmalere osv.

Finere Smedearbejde, saasom Laase, Hængelaase; Gitter, Balkoner, Trappegelandere osv.

Materialier og Gjenstande til de Arbejder, der udføres ved Grundlægning, saasom Grundpæle, Piller; Pumper, Pneumatiske Apparater osv. Materialier til Vandbygningsarbejder, Havnearbejder, Kanaler, Quæier osv.

Materialier og Apparater til Vand- og Gasledning. Materialier til Veies Vedligeholdelse, Plantninger og Promenader.

Modeller, Planer og Tegninger til offentlige Arbejder, saasom Broer, Viadukter, Akvadukter, Kloaker, Broer over Kanaler osv.; Tårntårne, offentlige Bygninger til specielle Diemed; borgerlig Bygningskunst, Hoteller, Logihuse, Arbejderbyer osv.

66de Klasse. — Navigations- og Redningsapparater.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri, samt Parken).

Tegninger og Modeller til Skibsværfter, Skibsdokke, Flydedokke osv.

Tegninger og Modeller til alle Slags Bygningsarbejder, der vedrøre Søværnet. Modeller til de forskjellige Konstruktioner i Marinen. Navigationsapparater.

Kanoer og Befordringsmidler.

Materialier til Skibes Talling. Flag og Signaler. Ankerboier, Sømærker osv.

Apparater og Dvælsesredskaber til Svømmning, Dytning og Redning; Flydeboier, Svømmebælter osv. Dykkerklokker, Plautiler, Dykkerdragter osv. Undersøiske Baade. Gjenstande, hørende til Redningsværnet, Redningstouge, Redningsbaade osv.

7de Gruppe. Næringsmidler, saavel raa som tilberedte.

67de Klasse. — Kornarter og andre melholdige Fødemidler, samt de deraf tilberedte Gjenstande.

(Udstillingsbygningen, 7de Galleri).

Hvede, Rug, Byg, Ris, Mais, Hirse og andre Kornsorter, saavel i formålet som uformålet Tilstand.

Mensede og sigtede Korn, samt Havregryn.

Stivelse af Kartofler, Ris, Lindses osv. Gluten eller Plantelim. Tapioka, Sago, Arrow-root, Kaskave og andre stivelseholdige Stoffer. Blandede stivelseholdige Produkter osv.

Semulegryn, Nudler, Makaroni.

Næringsmidler, egnede til Erstatning for Brød, saasom tydske Ruder, Melgrød, hjemmebakke Rager osv. 68de Klasse. — Bageri og Konditori.

(Udstillingsbygningen, 7de Galleri).

Forskjellige Brødsorter, tilberedte med eller uden Gær. Forskellige Brødsorter, saavel bekjendte som nye. Brød, egnende sig for Rejsende; Kommissbrød; Skibsbrød.

Forskjellige Arter Kagebagning hos de forskjellige Nationer. Peberkager og Rager, der egne sig til Opbevaring.

69de Klasse. — Fædtholdige Næringsstoffer, samt Mælk og Æg.

(Udstillingsbygningen, 7de Galleri).

Fædt og spiselige Olier.

Frisk og opbevalet Mælk. Frisk og nedsaltet Smør. Øste.

Alle Slags Æg.

70de Klasse. — Kjød og Fisk.

(Udstillingsbygningen, 7de Galleri).

Alle Slags Kjødsorter, saavel i frisk som i nedsaltet Tilstand. Forskellige Opbevaringsmaader for Kjød. Inddampet Kjødextrakt og Bouillon. Skinker og forskjellige Sorter tilberedt Kjød.

Fjerkræ og Vildt.

Levende Fisk. Saltede og nedstuvende Fisk, saasom Sild, Støkfisk osv. Fisk, der opbevares i Olie, saasom Sardiner, marinerede Makrel osv.

Krustaceer og Muslinger, saasom Hummer, Reier, Østers osv. Anchovis osv.

71de Klasse. — Grøntsager og Frugter.

(Udstillingsbygningen, 7de Galleri).

Kartofler og lignende runde Rodfrugter. Melholdige Grøntsager i indtørret Tilstand, saasom Bønner, Linsjer osv. Friske Grøntsager, saasom Raal osv. Rodfrugter, saasom Gullerødder, botfældisse Roer osv. Forskellige frydbrende Grøntsager, saasom Rødløg og Hvidløg. Salater. Græskaragtige Frugter, saasom Græskar, Meloner osv. Grøntsager, opbevarede ved Hjælp af Salt, eddike-

husholdlige Bædsker osv., saasom Surkaal osv. Konserverede Grøntsager, tilberedte paa anden Maade.

Frugter i frisk Tilstand. Torrede og syltede Frugter, saasom Svedsker, Figner, Rosiner osv. Frugter, der ere konserverede uden Sytning med Sukker.

72de Klasse. — Kryderier og stimulerende Midler; Sukker og Sukkervarer.

(Udstillingsbygningen, 7de Galleri).

Kryderier, saasom Peber, Kanel, spansk Peber osv. Bordsaft. Eddike. Sammensatte Kryderier og stimulerende Midler, saasom Sennep, Karry, engelske Saucer osv.

The, Kaffe og aromatiske Drikke. Kaffebonner, tilberedte af Cikorie og Agern.

Chokolader.

Forskjellige Sukkersorter, der bruges i Husholdninger. Druesukker, Mælkesukker osv.

Forskjellige Sukkervarer, saasom Sukkertugler, Bonbons, Drops, Sukkermandler osv. Konfitter og Frugtgeléer. Kandiserede Frugter, saasom Pommerantser, Citronskal, Dranger, Ananas. Frugter, der ere satte paa Brændevin. Sirupper og søde Likører.

73de Klasse. — Gjærede Drikke.

(Udstillingsbygningen, 7de Galleri.)

Almindelige røde og hvide Vine. Vine til Likører. Musserende Vine. Cider, Pæremost og andre Drikkevarer, udpressede af Frugter.

Øl og andre Drikkevarer, tilberedte af Kornsorter. Gjærede Drikke, tilberedte af Plantefaster, af Mælk og alle Slags sukkerholdige Stoffer.

Brændevin. Spirituøse Drikke, Genever, Rom, Katakia, Kirsebærbrændevin osv.

8de Gruppe. Kvægavl og Landprodukter.

74de Klasse. — Prøver af landlige Anlæg og Landboprodukter.

(Parken).

Modeller til landlige Boliger i forskjellige Egne.

Materialier til Hestestalde, Kvægstalde, Hundehuse osv.
Apparater til Tilberedning af Dyrenes Føde.

Landbrugsmaskiner i Bevægelse, saasom Dampplouge, Høstemaskiner, Meiemaskiner, Tærskemaskiner osv.

Forskjellige landlige Erhvervsgrene, saasom Brænderier, Sukkerkogerier, Raffinaderier, Bryggerier, Stivelsesfabrikker; Udklætning af Silkeorme osv.

Færser til Vin Cider. Oliepresser osv.

75de Klasse. — Heste, Væser, Muldyr osv.
(Parken).

Dyr, der kunne tjene til Prøve paa Opdrætningsmetoderne i de forskjellige Lande.

Modeller til Hestestalde.

76de Klasse. — Hornkvæg osv.
(Parken).

Dyr, der kunne tjene til Prøve paa Opdrætningsmetoderne i de forskjellige Lande.

Modeller til Kvægstalde.

77de Klasse. — Faar, Gjeder osv.
(Parken).

Dyr, der kunne tjene til Prøve paa Opdrætningsmetoderne i de forskjellige Lande.

Modeller til Schafferier, Faarestier og lignende Indretninger.

78de Klasse. — Svin, Kaniner osv.
(Parken).

Dyr, der kunne tjene til Prøve paa Opdrætningsmetoderne i de forskjellige Lande.

Modeller til Svinestier og lignende Indretninger til Opdrætning af de Dyr, der henhøre under denne Klasse.

79de Klasse. — Fjerkreaturer, der holdes i Gaardene.

(Parken).

Dyr, der kunne tjene til Prøve paa Opdrætningsmetoderne i de forskjellige Lande.

Modeller til Hønsfestier, Dueflag, Fasanerier osv.

Apparater til kunstig Udrugning.

80de Klasse. — Jagthunde, Hyrdehunde osv.

(Parken).

Hyrdehunde, Lækehunde.

Jagthunde.

Prøver paa Hundehuse og Dressurapparater.

81de Klasse. — Nyttige Insekter.

(Parken).

Bier. Silkeorme og forskjellige Bombyrarter. Rochniller og andre Insekter, af hvilke man erholder Farvestoffer.

Gjenstande, der benyttes til Biavl og Opdrætning af Silkeorme.

82de Klasse. — Fiske, Bløddyr osv.

(Parken).

Nyttige Dyr, der leve i Vandet, i levende Tilstand.

Afvarier. Gjenstande, der benyttes til Opdrætning af Fiske, Bløddyr, Igler osv.

9de Gruppe. Havefrembringelser og Gartneriprodukter.

83de Klasse. — Drivhuse og Havematerialier.

(Parken).

Redskaber til Haveanlæg, Planteskoler osv. Vandingsapparater. Midler til Bedligeholdelse af Grønsvar osv.

Store Drivhuse. Mindre Drivhuse i Bærelser og Blomstervinduer. Afvarier til Vandplanter.

Vandspring og lignende Havepyrdelser.

84de Klasse. — Blomster og Bladplanter.

(Parken).

Forfjellige Plantearter og Dyrkningsmaader, der vise hvorledes man i de forfjellige Lande pryder Haver og Bærelser med Blomster.

85de Klasse. — Skjottenhavernes Frembringelser.

(Parken).

Forfjellige Plantearter og Dyrkningsmaader, der vise hvorledes man i de forfjellige Lande behandler Skjottenhaverne.

86de Klasse. — Frugttræer.

(Parken).

Forffjellige Planter og Dyrkningsmaader, der vise
hvorledes man i de forffjellige Lande behandler Frugthaver.
87de Klasse. — Frøsorter og Skovtræer.
(Parken).

Forffjellige Planter og Dyrkningsmaader, der vise
hvorledes man i de forffjellige Lande freder om Skovene.
88de Klasse. — Drivhusplanter.
(Parken).

Specielle Dyrkningsmaader af Planter, der tjene til
Nytte eller Fornøielse, saaledes som de bruges i de for-
ffjellige Lande.

10de Gruppe. Gjenstande, udstillede med særligt Hen- syn til Befordringen af Befolkningens fysiske og moraliske Vel.

89de Klasse. — Midler og Metoder til Børne-
undervisningen.

(Udstillingsbygningen, 2det Galleri, samt Parken).

Planer og Modeller til Skolebygninger. Skoleborde
og Bænke. Apparater, Instrumenter, Modeller, Bæggekort
tjenlige til Børneundervisningen. Samlinger, tjenende til
at meddele de første naturvidenskabelige Begreber. For-
tegninger. Tabeller og Apparater til Sang- og Musik-
undervisning.

Apparater og Tabeller til Blindes og Døvstummes
Undervisning.

Skolebøger, Atlasser, Kort og Tabeller.

Periodiske Skrifter og Blade om Undervisningsvæsenet.
Arbejder, udførte saavel af Drengene som af Piger.

90de Klasse. — Bøger og Materialier, der kunne
benyttes til Børnes Undervisning: i Hjemmet, i Børn-
stæderne, i Kommunerne og i de forffjellige Løug.

(Udstillingsbygningen, 2det Galleri).

Bøger, der egne sig til Bogsamlinger: for Familie-
fædre, Bestyrere af Børnstæder, Agerdyrkere, Institutbestyrere,
Somænd, reisende Naturforskere osv.

Almenatter, Notitsbøger og lignende nyttige Smaaværker.

Bøger, egnende sig for Skolebibliotheker, Sognebibliotheker osv.

Materialier til Forelæsninger over tekniske Gjenstande.

91de Klasse. — Møbler, Klædningsstykker og Næringsmidler af alle Sorter, der baade ere gode og billige.

(Udstillingsbygningen, 3die, 4de og 5te Galleri).

En methodist sammenstillet Samling Gjenstande (indregistrerede i 3die, 4de og 7de Gruppe), der fabrikeres og bringes i Handlen af de store Fabrikker og Værksteder, og som maa anbefales som særlig egnende sig til en god Husholdningsøkonomi.

Anm. Priser og Adresser maa findes angivne paa alle disse Gjenstande.

92de Klasse. Samlinger af Folkedragter fra forskjellige Lande.

(Udstillingsbygningen, 4de Galleri).

En methodist sammenstillet Samling af Klædebagter for Mandfolk og Fruentimmer af alle Aldere, udvalgte med særligt Hensyn til de mest karakteristiske Livstillinger i de forskjellige Lande.

Anm. Disse Dragter bør vælges med særligt Hensyn til Landets Klima, Beboernes Livstillinger og ethvert Folks særegne Smag, og saaledes at de desuden saa meget som muligt repræsentere den nationale Tradition. Det ønskes, at disse Dragter, hvor det kan lade sig gjøre, forevises paa Duffer.

93de Klasse. — Bygninger, der udmærke sig ved paa engang billige, sunde og komfortable Leiligheder.

(Parken).

Prøver paa Beboelser for Familier, egnende sig for de forskjellige Landes Arbejderbefolkninger.

Prøver paa Beboelser, egnende sig for Haandværkere og Fabrikarbeidere, saavel i Byerne som paa Landet.

94de Klasse. — Alle Slags Fabrikater, der produceres af Arbeidere, som arbejde for egen Regning.

(Udstillingsbygningen og Parken).

En methodist sammenstillet Samling Produkter (indordnede under de foregaaende Grupper), fabrikerede af Haandværkere, der arbeide for egen Regning, enten alene eller med deres Families eller Svendes Hjælp, hvad enten det er til Forhandling eller til det daglige Forbrug.

Anm. I denne Klasse optages ifkun saadanne Gjenstande, der udmærke sig enten ved deres særegne Egenheder eller ved nye og forbedrede Arbeidsmethoder eller ved den gavnlige Indflydelse som Arbeidet har paa Arbeidernes fysiske og moralske Velvære.

95de Klasse. — Særlige Instrumenter og Arbeidsmethoder for de Haandværkere, der arbeide for egen Regning.

(Udstillingsbygningen, 6te Galleri, samt Parken).

Instrumenter og Methoder (indregistrerede i 6te Gruppe), der i Reglen anvendes af de Haandværkere, der arbeide for egen Regning, eller som særligt benyttes ved de Arbeider, der udføres af Familier i deres Hjem.

Haandarbeider, der særlig udmærke sig ved Konstfærdighed og Smag.

Haandarbeider, der af forskjellige Grunde i vor Tid længst have modstaaet Konkurrencen med Fabrikarbeidet.

Tillæg B.

Program til den internationale Havendstilling.

Art. 1. Under den almindelige Udstilling fra d. 1ste April til d. 31te Oktober 1867 skal der afholdes en permanent international Udstilling af Haveprodukter.

En Have paa 450,000 Kvadratfod, som høre til den almindelige Udstillingsbygningens Grund, er bestemt til at anvendes i dette Diemed.

Produkterne ville blive opstillede i den i Varmhuse, Halvvarmhuse, under Telte, paa Gallerier eller under aaben Himmel i Forhold til deres Natur.

Art. 2. Fra d. 1ste April til d. 31te Oktober vil der blive afholdt 14, paa hinanden følgende, internationale Præmieæftninger for Haveprodukter.

Enhver Udstiller, som ved den af den keiserlige Kommission udnævnte raadgivende Kommission har faaet Adgang til en af disse Præmieæftninger, er pligtig til at lade sine Produkter være udstillede under hele Præmieæftningen, som ikke maa vare længere end 15 Dage, og til at forschaffe dem det nødvendige Tilsyn i den Tid, de ere udstillede. Udstillerne afholde selv Transportomkostningerne for deres Udstillingsprodukter. Jernbaneselskaberne for Jernbanerne i Frankrig nedsatte Transportudgifterne med 50 pCt. af den Taxt, som da gjælder.

Art. 3. De fremmede Havedyrkeres Anmeldelser maa adresseres til de respektive Udstillingskommissioner, som ere udnævnte af hver enkelt Regjering. Listen over de Udstillere, som ere blevne tilstaaede Adgang til Udstil-

lingen, skal være indsendt af vedkommende fremmede Kommissær til Hovedkommisæreren for den almindelige Udstilling een Maaned forinden Aabningen af den Præmieæftning, hvori vedkommende Udstillere ville deeltage. Denne Liste maa indeholde, foruden Navnet paa hver enkelt Udstiller, Angivelse af de Produkter, som hver Saadan ønsker udstillet, af de Forhold, hvorunder disse ønskes udstillede, og af Antallet paa de Kurve, Grupper eller Bæde, som ønskes udfyldte.

Art. 4. De 14 Præmieæftninger, som ere omtalte under Art. 2, ere ordnede paa følgende Maade:

1ste Præmieæftn., aabnet d. 1ste April 1867 for: Camellia, Coniferæ, træagtige Frilandsplanter, Ericaceæ og drevne Frugter og Rjøfkenurter.

2den Præmieæftn., aabnet d. 15de April for: Rhododendron arboreum, drevne Frugter, Hyacinther og halvvarme Planter.

3die Præmieæftn., aabnet d. 1ste Mai for: Orchideæ, Azalea indica, Tulipaner og halvvarme Ornamentplanter.

4de Præmieæftn., aabnet d. 15de Mai for: Azalea indica og pontica, Rhododendron, Orchideæ og Frilands Ornamentplanter.

5te Præmieæftn., aabnet den 1ste Juni for: Orchideæ, Roser, Pelargonier, Ornamentplanter og Rjøfkenurter.

6te Præmieæftn., aabnet d. 15de Juni for: Pelargonier, Roser, Orchideæ og Aarstidens Frugter.

7de Præmieæftn., aabnet d. 1ste Juli for: Palmer, Varmhusplanter, etaarige Planter og Aarstidens Frugter.

8de Præmieæftn., aabnet d. 15de Juli for: Aroideæ, nye etaarige Planter og Aarstidens Frugter.

9de Præmieæftn., aabnet d. 1ste August for: Planter med flerfarvede Blade, Gladiolus, Fulsier og Aarstidens Frugter.

10de Præmieæftn., aabnet d. 15de August for: etaarige Ornamentplanter, Brægner og Aarstidens Frugter.

11te Præmieæfkn., aabnet d. 1ste September for: Georginer, Nærstidens Frugter, Ornamentplanter og Kjøfstenurter.

12te Præmieæfkn., aabnet d. 15de September for: Georginer, forffjelligartede Planter og Nærstidens Frugter.

13de Præmieæfkn., aabnet d. 1ste Oktober for: Frugter (almindelig Præmieæfkning) og forffjelligartede Planter.

14de Præmieæfkn., aabnet d. 15de Oktober for: Frugttræer i kunstige Former (almindelig Præmieæfkning).

Et almindeligt og detailleret Program for disse 14 Præmieæfninger skal offentliggjøres inden Slutningen af Juli Maaned 1867.

Art 5. De tropiske Planter ville paa de to første Dage af hver Præmieæfkning blive udstillede paa en op-
høiet Plads midt i den internationale Haveproduktsubstil-
lings Have paa Udstillingens Grund.

Art. 6. Under Navn af Bedømmelseskomite for levende Produkter og Planter fra Havedyrknings-Etablissementer er der af den keiserlige Kommission dannet en særlig Sektion af den internationale Bedømmelseskomite, bestaaende af 24 Medlemmer, hvoraf de 12 ere Franskmænd. Den keiserlige Kommission vil paa denne Sektions Forslag, 5 Dage forinden Aabningen af hver Præmieæfkning, udnævne en international Komite af tilforordnede Dommere, som vælges iblandt de mest fremragende Havedyrkere i Frankrig og i andre Lande.

Disse Tilforordnede skulle have det Hverv at bedømme de Produkter, som ere udstillede til den første Præmieæfkning, der finder Sted efter deres Udnævnelse, og at klassificere disse Produkter i Forhold til deres Godhed i fire Kategorier, som benævnes: 1) til 1ste Præmie, 2) til 2den Præmie, 3) til 3die Præmie, 4) til hæderlig Omtale. De Tilforordnede begynde dette Arbejde paa den Dag, da Præmieæfningen aabnes, og skulle være færdige dermed i Løbet af to Dage. De Prisbelønninger, som tilkjendes af de Tilforordnede, skulle strax offentlig-

gjøres og paahestes de Produkter, ved hvilke de ere vundne. Disse Belønninger ville dog ikke i Virkeligheden blive tilkjendte Udstillerne efter hver Præmieæfsning, men der bliver tilbød disse skriftlige Beviser for de tilforordnede Dommeres Kjendelser, hvorved de ville kunne forskaffe sig Adkomst til at komme i Betragtning ved den store almindelige Uddeling af Prisbelønningerne, som finder Sted ved Slutningen af den almindelige Udstilling i Henhold til den internationale Bedømmelseskomites Kjendelser.

Art. 7. De Belønninger, som skulde tilkjendes af den internationale Bedømmelseskomite for Agerbrugs-, Havebrugs- og Industriprodukter, ere fastsatte af den keiserlige Kommission for Belønningerne ved Reglement af 7de Juni 1866, som er stadfæstet af Keiseren 9de Juni 1866:

Store Præmier og Pengebelønninger til en Værdi af 250,000 Frs.

Et Hundrede Guldmedailler til en Værdi af 1000 Frs. hver.

Et Tusinde Sølvmedailler.

Tre Tusinde Broncemedailler.

I det Høieste fem Tusinde „Hæderlig Omtale“.

Alle Medaillerne have den samme Størrelse og det samme Præg.

Et overordnet Raad, bestaaende af 27 Medlemmer, hvis Oprettelse er bestemt ved det samme Reglement, og hvori Præsidenten og Vicepræsidenten for den Sektion, der skal dannes af den internationale Bedømmelseskomite til at varetage Bedømmelsen af Produkter og Planter fra Have dyrknings-Etablissements, have Sæde, har det Hverv at fordele de ovenfor omtalte Belønninger imellem de forskjellige Grupper af Produkter. Det skal altsaa bestemme, hvor stor en Del af det hele Antal af disse Belønninger, der skal tilfalde Udstillerne af Havedyrkningsprodukter og Haveplanter.

Art. 8. Sektionen af Bedømmelseskomiteen for denne Gruppe af Produkter skal den 20de Oktober 1867 affatte en Hovedfortegnelse over alle de forskjellige Prisbelønninger,

som i Løbet af de 14 Præmieæftninger ere blevne tilkjendte af de Tilforordnede. Den skal derpaa, i Henhold til denne Hovedfortegnelse, og, idet den tager Hensyn til Antallet af de Prisbelønninger, som ere blevne tilkjendte een og samme Udstiller og til hvilken eller hvilke Kategorier (see Art. 6) disse høre, fordele de store Præmier, Pengebelønninger, Guld-, Sølv- eller Broncemedailler, som af det overordnede Raad ere blevne stillede til dens Disposition.

Diplomerne skulle indeholde Oplysning om, hvilken Art Prisbelønning den Prisbelønnede har vundet under Udstillingen.

Præsidenten for den raadgivende Komission.
Brongniart.

Sekretairen
Barillet-Deschamps.

Tillæg C.

Program til den internationale Landbrugsudstilling.

Verdensudstillingen i 1867 er organiseret i den Hensigt at give Publikum Leilighed til at lære Landboprodukterne, saavel som det praktiske Livs Produktionsmetoder at kjende, under Forhold, der komme Virkeligheden saa nær som mulig.

Men da disse Forhold ikke kunne fremstilles paa en tilfredsstillende Maade, hverken i Udstillingsbygningen eller paa Marsmarken, har den keiserlige Komission optaget Anlægget af en Forsøgemark i den almindelige Udstillingsplan. Denne skal tjene til Forevisning af de i Marken og Landhusholdningen almindeligst brugte Redskaber i deres praktiske Anvendelser og at udbrede rigtige Ideer om de landøkonomiske Arbeider iblandt Publikum.

Man har derfor valgt Den Villancourt i Nærheden af Paris, ikke langt fra Marsmarken, der omtrent omfatter 66 Tønder Land, og hvis Jordbund har en gjenemsnitlig Beskaffenhed, der netop egner sig til de forskjellige Kultiveringsforsøg.

Men for samtidigt at arrangere en Udstilling af Maskiner i praktisk Virksomhed og Landhusholdningsarbeider paa Forsøgemarken er Dens Overflade inddelt i forskjellige Afsnit, der svare til de forskjellige Underafdelinger af landlige Arbeider.

Den første Afdeling er bestemt for de Arbeider i Landhusholdningen, der kunne udføres ved Maskiner. I bedækkede Bygninger skulle Tærse- Hakkelse- og Rivemaskiner arbejde. Med disse Exempler paa Landhushold-

ningsarbejder skal der tillige forbindes Forevisning af saadanne Industriergene, der hyppigt findes forenede med disse, saasom Opdrætning af Hjertræ, Tilberedning af Stivelse, Alkohol, Smør, Ost, Vin, Olie, saavelsom Biavl og Bøz og Honningproduktion. Samtidigt dermed udføres for Publikums Dine Arbejder i Smedning, Træstøffjæring, Kurvesletning og Dreining, ligesom der ogsaa skal opstilles Drænrørsmaskiner og forfærdiges andre landlige Pottemagerarbejder. I den Del af Forsøgsmarken, der er bestemt for Landhusholdningsarbejder, kunne de Landmænd, der interessere sig for saadanne Experimenter, lære Tilvirkningen af Handelsgjødning, Koproolithernes (fossile Extremitter) Behandling, Fabrikationen af Superfosfat og Desinficering af animaliske Substantier.

Den anden Afdeling er bestemt for de Redskaber ved landlige Arbejder, Landhusholdning og Indhøstning, som bevæges ved Damp eller med Dyr. Der skal anstilles særegne Forsøg med Anvendelsen af Plove og Meiesmaskiner, og ved periodiske Saaninger skal Indretningen af Saamaskiner og Hækker prøves. Der vil herved blive truffen alle Foranstaltninger for hver Maaned at kunne vise de til Veirigtet og Aarstiden svarende Markarbejder.

I den tredie Afdeling skal Pladsen benyttes til naturlige og kunstige Monstere, Dræningsarbejder, Bædding over eller under Jorden med flydende Gjødning, fortyndet Binaand eller rent Vand. De sammenlignende Prøver mellem Vanddræddere, Sluser og andre til Vandets Benyttelse i Landhusholdningen tjenlige Indretninger ville give Anledning til interessante Forsøg. Ogsaa Maskinerne til Afmeining af Græs, Hø osv. skulle ligeledes vises i deres forskellige Konstruktioner i den tredie Afdeling.

Den fjerde Afdeling er bestemt til Dyrkning af Runkelroer, Kartofler og lignende Rodfrugter, efter de bedste Metoder og med Benyttelsen af de nyeste og fuldkomneste Redskaber.

Den femte Afdeling tjener til specielle Kulturer, saasom Rjoffenhaver, Mistbænke, Dyrkning af spiselige Svampe og Karse, Rosenanlæg, Stifelsbærbuske, Jord-

bærbe og andre Vegetabilier, hvis Kultur navnlig er af Bigtighed i Omegnen af de store Stæder.

Denne Inddeling af Forsøgsmarken er egentlig foretaget med den Betanke at kunne anstille to Rækker af Landhusholdningsforsøg, der dels skulle tjene til Belæring for Publikum i Almindelighed og dels til at give Landmændene i Særdeleshed Leilighed til at forskaffe sig specielle Kundskaber.

Den første Række er bestemt til at omfatte de daglige Forsøg, der skulle gøre Publikum bekendt med Landvæsenets vigtigste Indretninger og forskellige Arbeider, alt efter Planternes og Aars tidens Bestaafenhed. Med Hensyn til disse Forsøg, maa der dog først træffes en Overenskomst mellem Udstillerne, der skulle forskaffe Midler til Udførelsen heraf, og Dirigenten for denne Del af Udstillingen. Den Sidste skal derefter hver Dag udstede et Program, som altid iforveien skal bekendtgøres saavel paa Billancourt som paa Marsmarken og tillige vaage over, at dette nøie bliver fulgt.

Den anden Forsøgsrække har til Hensigt at anstueliggjøre de forskellige Landbrugsmethoders, Redskabers og nyere Maskiners relative Værdi, forsaavidt Kjendskab til dem er af Interesse for Landvæsenet. Der skal ligeledes afholdes Præmieafsnit paa særegne, dertil bestemte Pladser, for at man kan bestemme de nyere forbedrede Redskabers praktiske Værdi for Arbeidet. Betingelserne for disse ere følgende:

Den første Præmieafsnit omfatter Prover over Græssets og Kloverens Mening med Maskine, Negbinding og Rivning med Maskine osv. Ved Udsaaningen af Klover og hyppig Vanding af Pladsen haaber man hver Uge at kunne foretage Forsøgene med Afmeining af Græs.

Den anden Præmieafsnit er bestemt til at omfatte Jordens Bearbejdning med Plove og andre Redskaber, der skulle drives med Damp, og disse skulle være i stadigt Arbeide under hele Udstillingstiden. De vigtige Spørgsmaal, der staa i Forbindelse med denne Dyrkningsmaade ville uden tvivl give disse Forsøg en særegen Interesse.

Den tredje Præmieæffning skal vise de Resultater, der hidtil ere opnaaede ved Benyttelsen af Husdyr, altsaa Jordens Bearbejdning, alt Markarbejde, Harvning og Tromling.

Den fjerde Præmieæffning er bestemt for Saamaffinerne, der arbejde paa en affondret Plads, som hver fjortende Dag bliver regelmæssig bearbejdet, harvet og gjort færdig. Derved vil det for første Gang ret blive muligt at sammenligne og bedømme disse Maskinere's Nytte og den Grad af Fuldkommenhed, de have opnaaet, idet man vil kunne iagttage de gode Resultater af deres Anvendelse paa de udsaaede Planter. Samtidigt med Anvendelsen af Saamaffinerne skal der anstilles Studier over Brugen af Hestehakker og lignende Redskaber, der ere bestemte til de unge Planter's Dyrkning.

Kornarternes Indhøstning skal være Gjenstand for den femte Præmieæffning, og alle Landmænd ville vist vide at skatte Betydningen af en saadan. Enhver vil her ved egne Iagttagelser kunne danne sig en Anskuelse om Meie-maskinernes Fortrin fremfor det menneskelige Arbejde.

Sovrigt vil det blive Udstillerne tilladt selv at opføre Bygninger til Beskyttelse mod Veirliget, dog maa de underordne sig de af den keiserlige Kommission udsædte Anlægsplaner. Det er dem ligeledes tilladt at holde Forspænd og andre nødvendige Indretninger. Udstillere, der ikke besidde to Exemplarer af deres Maskiner, kunne til iforveien aftalte Tider bringe deres paa Marsmarken opstillede Maskiner over paa Forsøgsmarken paa Den. For at spare Udstillerne saa meget som muligt for den Uleilighed, der kunde følge heraf, har den keiserlige Kommission anvist Overdirigenten for denne Afdeling af Udstillingen ikke blot forskellige Naamaterialier af alle Slags, som han kan stille til Udstillernes Disposition til Indkjøbspris, men ogsaa Heste, Oxe og Lokomobiler. Det er ogsaa bleven tilladt Spekulanter at overtage Opførelsen af bedækkede Bygninger for Udstillerne.

Forøvrigt kunne Udstillerne ogsaa oprette Udsalg paa Den Villancourt, hvori de kunne udstille deres Ap-

parater og Maskiner til Salg, idet de forevise dem i Virksomhed for Publikum. Og desuden skal der afholdes periodiske Salg af Stamdyr i Overværelse af den talrige Mængde Landmænd, hvem Verdensudstillingens Betydning hidkalde til Paris. Netop for at bevirke dette bestræber den keiserlige Kommission sig for at imødekomme alle de Ønsker, der udtales, saavel af franske som udenlandske Landmænd.

Det er at vente at en saadan Landboudstilling, saa nær ved Paris, vil hidkalde en talrig Mængde Besøgende af alle Samfundets Klasser. Allerede nu har den keiserlige Kommissions Plan, der er bleven meddelt til forskjellige Personligheder, vaak Foretagelseaanden og fremkaldt forskjellige Projekter til at sikre de talrige Besøgende et komfortabelt Ophold og Leilighed til at erholde forskjellige Forfriskninger paa Den.

Andre Planer gaa ud paa Foretagelsen af forskjellige nautiske Forsøg ved Den Villancourt, Experimenter angaaende Præservering af Varer, der ere blevene beskadigede af Svand osv., og som skulle anstilles saaledes, at de paa engang kunne bivaanes af flere tusinde Tilskuere.

Den keiserlige Kommission begynder strax at uddele Pladsen til de forskjellige Ansøgere. De Landmænd, der ville deltage i Udstillingen paa Den Villancourt, maa derfor uophødelig indsende deres Begjæringer og navnlig give Oplysning om følgende Enkeltheder.

1) Den Plads som det enkelte Apparat optager, og det Antal Dyr eller den Dampkraft, der er nødvendig for at sætte dem i Bevægelse.

2) Det Rum som enhver Maskine, der skal opstilles i bedækkede Bygninger, indtager, den Arbeidsmængde den udretter pr. Time og den dertil nødvendige bevægende Kraft. — Udstilleren maa tillige tilføie om han selv vil sørge for Bygningens Opførelse og naar dette er Tilfældet indsende en Plan dertil.

3) Det Gladerum, der udfordres til hver enkelt Dyrkningsart, en Beskrivelse og Plan over disse An-

læg, en Angivelse af Tiden til Jordbundens Bearbejdelse, Plantningen, Beskæringen, Indhøstningen osv.

Udstillere af Bygninger, der ere bestemte for de med Landbruget i Forbindelse staaende Industrigræne, maa selv forskaffe sig Materialierne dertil.

Ansøgninger og Skrivelser rettes til Monsieur le conseiller d'état, commissaire général à Paris, Palais de l'industrie, Porte Nr. IV.

Tillæg D.

Ifølge Reglementet for Bedømmelse og Præmier ved Kunst- og Industriudstillingen i Paris 1867 er der bestemt en særegen Række Belønninger for Personer, Etablissementer eller Selskaber, som ved særlige Foranstaltninger have udviklet en god Forstaaelse mellem de Personer, som bidrage til det samme Arbeides Udførelse, og sikket Arbejderne moralsk, intellektuelt og materielt Velvære.

Disse Belønninger indbefatte 19 Præmier til en samlet Værdi af 100,000 Frs. og 20 „Hæderlig Omtale“.

Desuden kan en udelelig Pris af 100,000 Frs. blive tilkendt den Person, det Etablissement eller det Selskab, som i denne Retning maatte udmærke sig ved ualmindelig Overlegenhed.

De Krav paa Belønning, der fremkomme, ville blive bedømte og Præmierne tilkendte ved en Specialjury paa 25 Medlemmer, deraf 9 for Frankrig og 1 for Danmark, Sverrig og Norge tilsammen.

De tre nordiske Regeringers Udstillingskomiteer ere blevne enige om at udnævne Dr. Charles Dickson af Göteborg til Medlem af denne Jury.

Efterat være sammentraadt den 1ste Decbr. 1866 har denne Specialjury i forskellige Møder udarbejdet et fuldstændigere Program og derved fastsat følgende Principer:

- 1) Idet Juryn erklærer, at maagt et Godgjøringsværk af mere privat Besskaffenhed kan have Krav paa offentlig Anerkjendelse, er det dog ikke dens specielle Hverv at belønne Gjæringer af denne Natur.

2) For at Kjendsgjerninger skulle kunne paaberaabes som Krav paa Belønning, maa de være en Følge af fri Villie og ikke fremkaldte ved lovbefalede Foranstaltninger.

3) Det er ikke nok, at et Værk er rosværdigt i og for sig, det maa have et vedvarende og fremadstridende Velvære til Følge.

4) De Forhold, hvorunder Konkurrenterne leve og færdes, bør tages i Betragtning. At vedligeholde en allerede stedfindende god Forstaaelse og Velvære, paa samme Tid som Agerbrug og Industri udvikle sig, er en Udkomst til at tages i Betragtning, men ikke mindre er den, at have indført Forbedring, hvor der forhen herskede Splid og Mangel.

Jurymen anser det nyttigt for en regelbunden Under- søgelse, og som Middel til Bedømmelse, at ethvert For- langende om at komme i Betragtning ledsages af historiske og statistiske Data om Alt, hvad der kan karakterisere Handlingens Oprindelse, Udvikling og Fremgang.

Hvad angaaer Konkurrencens dobbelte Hensigt, god Forstaaelse og Velvære, saa staaer det naturligtvis Kon- kurrenterne frit for at bevise paa den Maade, de selv skjønte at være hensigtsmæssigt, at de have opnaaet eller ere paa Vei til at naa det Maal, de have foresat sig.

Iblandt Tegn paa Harmoni kan anføres: Sam- virkets lange Bestaaen, Vedvarelse af god Forstaaelse og Mangel paa forbittret Strid om Arbejdslønnen.

Iblandt Tegn paa Velvære kan anføres: Opsparing fra Arbejdernes Side af Penge i forholdsvis betydelig Mængde, Besiddelsesret eller vedvarende Nydelse af det beboede Hus med eller uden Tilbehør af Have, Græsning osv., lykkelig Forening af Agerbrug og Industri paa samme Haand, Vedtægter eller Overenskomster i Almindelighed, som have til Formaal at give Arbejdernes Tilværelse større Fasthed og sikre den mod Tilfældigheder.

Ligeledes er der Anledning til at betragte:

Sædvaner og Forholdsregler i Arbejdsmaaden, som gaa ud paa, at lade Familiemoderen forblive i sit Hjem, at beskæftige de unge Piger, som skulle arbejde ude; alle-

slags Systemer, som ved Præmier, Aford, Procenter af Arbeidet, eller paa anden Maade egne sig til at forbedre Arbeidet og fremme Arbejdernes Kraft og Forretagelses-
aand; Syge- og Hjælpekasser, Livsforsikringer og alle-
slags Indretninger, som have til Formaal at forbedre Arbejderens Kaar og sikre hans Fremtid, Skoler og andre Indretninger, som fremme hans intellektuelle og moralske Uddannelse.

Endelig er det hensigtsmæssigt, at bringe de Bes-
træbelser frem, som ere blevne gjorte for at hemme last-
værdige Vaner og forhindre deres Udbredelse.

Juryen har ikke troet at burde udelukke de Personer, eller Selskaber fra at konkurrere, som uden at tilhøre den agerdyrkende eller industrielle Stand, dog have grundlagt vedvarende blomstrende Institutioner, der bidrage til at fremme den Harmoni og det Velvære, hvorpaa det gjælder at udfinde de bedste Exempler.

Efter derpaa at have fastsat Regler for indkomne Forlangenders Prøvelse og Bedømmelse, gjør Juryen op-
mærksom paa, at Krav paa Belønning for saadanne si-
lantropiske Handlinger eller Indretninger ikke udelukkende behøver at komme fra de Paagjældende, som muligen af Vessedenhed kunne lade sig afholde fra at melde sig; Juryen opfordrer Enhver, der maatte være berettiget til at paavie saadanne Fortjenester, at bringe dem for Dagens Lys, og haaber derved at fremme det Offentliges Vel.

Ankomst til Paris.

De Reisende føres fra Banegaarden ind i en Sal, hvor Bagagen eftersees. For Cigarer og Tobak erlægges en Afgift; men det er tilladt at have en vis Mængde Cigarer til personligt Forbrug (circa 20), uden at erlægge denne. Indførelsen af eftertrykte franske Bøger og de i Frankrig forbudte Blade er ikke tilladt. Strax efter Ankomsten bør man, ved Modtagelsen af et Kontramærke, sikkre sig en Fiacre. De Reisende behøve ikke at legitimere sig; i ethvert Tilfælde er et Pas tilstrækkeligt.

Offentlige Hjevogne.

Drosker. Man skjelner mellem voitures de place og voitures de remise. De Første have deres bestemte Holdepladser paa Gaderne, de Sidste ere i Reglen elegantere. Taxten for begge Klasser findes nedenfor. Man kan tage Vognene enten for en enkelt Tur (pour la course) eller i Timevis (à l'heure).

Kudskene ere forpligtede til ved Indstigningen at levere deres Nummer til den Kjørende. Reklamationer af forglemte Gjenstande rettes til le Préfet de police, idet man samtidig vedlægger Vognens Nummer. Dages Vognen i Timevis betales den første Time fuldt, og derefter beregnes den øvrige Tid i Kvartervis. Kudskene ere forpligtede til, naar Turen gjælder de offentlige Forlystelsessæder eller Banegaarde, at modtage Betalingen forud. Man pleier at give Kudskene Drikkepenge (10—12 Centimer for enkelte Ture og 20—50 Centimer for Kjørsel i Timevis.)

Tart for voitures de place og de remise.

	I Staden.			Udenfor Fæstningsværkerne.		For Bagagen.				
	Fra Kl. 6 om Morgen (om Vinteren Kl. 7) til Kl. 12½ om Natten.			Om Natten.		Fra Kl. 6 om Mor- genen til Midnat.		1 Kuffert.	2 Kuffter.	3 Kuffter.
	Tare paa 15 Euro over 15 Minutter.			Tareis.	Tare.	Tareis.	Naar den Kjørende forlader Vognen udenfor Fæstningsværkerne og ikke tager Retur, maa han extra betale 1 Kr. for Returen.			
Tojæbde voitures de place:	1 Kr.	1 Kr. 40 C.	1 Kr. 90 C.	2 Kr.	2 Kr.	2 Kr. 50 C.	25 C. 50 C. 75 C.			
	1 Kr. 10 C.	1 Kr. 50 C.	2 Kr.	2 Kr. 25 C.	2 Kr. 50 C.	2 Kr. 50 C.	Hæfter og Bad- tælle beregnes ikke særskilt.			
Kirsebde voitures de place:	1 Kr. 50 C.	2 Kr.	2 Kr. 25 C.	2 Kr. 50 C.	3 Kr.	3 Kr.				
	1 Kr. 50 C.	2 Kr.	2 Kr. 25 C.	2 Kr. 50 C.	3 Kr.	3 Kr.				

Udenfor Fæstningsværkerne beregnes Turen stedse i Timeris, med Undtagelse af Ture til Bois de Boulogne, hvorhen kjøres à la course; men Kudsene erholde da ved voitures de place 50 Centimer og ved voitures de remise 75 Centimer for Tilbageturen.

Kommer man i Strid med Kudsene eller Bybudene (commissionaires), bør man henvende sig til de i alle Gader patrøillerende Politibetjente (sergeants de ville).

Omnibusser. Der findes 31 Omnibuslinier i Paris, der betegnes med forskjellige Bogstaver. Med disse meget bekvemt indrettede Vogne kan man for 30 Centimer gennemkrydse hele Paris, idet de forskjellige Linier staa i Forbindelse med hverandre, og idet man, uden Prisforhøielse, kan stige fra den ene Vogn over i den anden. — Omnibusserne have 14 indvendige Pladser (à l'interieure) til 30 Centimer og 10 udvendige Pladser (à l'imperiale) til 15 Centimer, med Korrespondancebilletter 30 Centimer.

Omnibus-Linier.

Fra	Til	Vogn	Pygte.
A. Palais-Royal	Auteuil	gul	red.
AB. Place de la Bourse	Passy	grøn	grøn.
AC. Champs-Élysées	Petite Villette.	grøn	red og grøn.
AD. Château d'Eau	Pont de l'Alma	grøn	grøn.
AE. Arts et Métiers	Vincennes	grøn	red og hvid.
AF. Place du Panthéon	Parc de Monceaux	grøn	red.
AG. Chemin de fer de l'Est.	Montrouge	brun	grøn.
B. Chemin de fer de l'Est.	Chaillot	gul	red og grøn.
C. Louvre	Courbevoie	gul	red.
D. Boulev. des filles de Calvaire	Ternes	gul	red.
E. Madelaine	Bastille	gul	red.
F. Bastille	Monceaux	brun	red.
G. Jardin des Plantes	Batignolles-Clichy	brun	grøn.
H. Odéon	Clichy	gul	red.
I. Rue de la Glacière	Carrière Pigalle	gul	red.
K. Collège de France	Chapelle	gul	grøn og red.
L. Villette	Saint-Sulpice	gul	red og grøn.
M. Belleville	Ternes	gul	grøn og red.
N. Place des Victoires	Belleville	grøn	red.
O. Ménilmontant	Chaussée du Maine	gul	red og grøn.
P. Charonne	Barrière Fontainebleau	gul	red.
Q. Palais-Royal.	Place du Trône	gul	red.
R. Barrière de Charenton.	St. Philippe du Roule	grøn	violet og red.
S. Louvre	Bercy	gul	red og hvid.

	Fra	Til	Bogn	Lygte.
T.	Place Cadet	Gare d'Ivry	gul	rød.
U.	Pointe St. Eustache	Bicêtre	gul	grøn og rød.
V.	Chemin de fer du Nord	Barrière du Maine	brun	rød og hvid.
X.	Place du Havre	Vaugirard	gul	grøn og rød.
Y.	Porte Saint-Martin	Grenelle	brun	rød og hvid.
Z.	Bastille	Grenelle	brun	grøn.

Bognene, der høre til de forskjellige Linier, kjendes om Dagen paa deres Farver og om Aftenen paa deres Lygter. Naar Bognen er optaget, betegnes dette ved en Plade med Ordet: Complet. — Vil man fra et af Kontorerne, der føre Titlen: Compagnie générale des omnibus, bestille en Omnibus, da angiver man i hvad Retning man ønsker at kjøre og erholder da et Nummer, der opraabes naar den betræffende Bogn ankommer. Korrespondancebilletter afgives strax ved Indstigningen. Pladserne à l'imperiale ere især bekvemme for de Røgende; det er ikke tilladt Damer at sidde ovenpaa. Har man forglemt Noget i en Omnibus, maa det reklameres i Kontoret ved Endepunktet af vedkommende Omnibuslinie.

Sporvogne (Chemin de fer Américain) afgaa fra Place de la Concorde til Passy, Auteuil, Boulogne, Saint-Cloud, Sèvres og Versailles. Indvendige Pladser koste til Versailles 1 Fr., udenpaa 80 Centimer. Om Søndagen 10 Centimer mere).

Hoteller.

Balget af Hotel i Paris afhænger af den Reisendes Diemed og Pengeomstændigheder. Den Fremmede, der kun opholder sig kort Tid i Paris og for sin Fornøjelses Skyld, bør helst vælge sin Bopæl ved Boulevarderne og de ved Madelainekirken nærliggende Gader; han finder sig da midt i Færdsleens Centralpunkt, i Nærheden af Udstillingsbygningen, Hovedtheatrene, Spadseregangene og Kafeerne. Man pleier at aftale Prisen for Bærelset iforveien og maa da ikke forglemme specielt at forhøre sig om den særskilt beregnede „service“. De enkelte Bærelsers Pris variere fra 2 til 30 Frs. om Dagen. Under læn-

gere Tids Ophold gjør man bedst i at tage Bolig i et af de talrige Maisons meublées. 3 mange Hoteller spises ved Table d'hôte, dog behøver den Fremmede ikke at tage Del heri.

De bekendteste, velrenommerede Hoteller ere:

Le Grand-Hôtel, 12 Boulevard des Capucines. (Elegant Restaurationsfal, Læsesalen, Billardværelse, Bade, Telegrafstation; 700 Værelser og 70 Salons for 4—30 Frs. daglig. Table d'hôte med Vin Kl. 6 til 8 Frs. Opvartning den første Dag 2 Frs., de følgende Dage 1 Fr.)

Grand Hôtel du Louvre, 166 rue de Rivoli. (600 Værelser og 60 Salons for 3—20 Frs. daglig, elegant indrettet, Table d'hôte med Vin 7 Frs. For 12 Frs. 50 Centimer om Dagen erholdes i 4de Etage og for 15 Frs. om Dagen i 3die Etage et Værelse med Lyg, Opvartning, Frokost og Table d'hôte.)

Hôtel du Helder, 9 rue de Helder, forholdsommæssig billigt.
Grand Hôtel des Capucines, 37 Boulevard des Capucines.

Grand Hôtel de Bade, 32 Boulevard des Italiens.

Hôtel Saint-Phar, 32 Boulevard Poissonnière.

— Beau-Séjour, 20. do.

— Mirabeau, 8 rue de la Paix, meget godt. Table d'hôte 5 Frs.

— du Tibre, 8 rue du Helder.

— du Grand Périgord, 2 rue du Grammont, ikke billigt.

— de France, 31 rue Lafitte.

— Byron, 20 do.

— Lafitte, 40 do.

— Rougemont, 16 Boulevard Poissonnière.

Grand Hôtel Doré et des Panoramas, 3 Boulevard Montmartre,

Hôtel de France et d'Angleterre, 72 rue Richelieu (Hovedindgangen: 10 rue des filles Saint-Thomas).
Godt Table d'hôte med Vin 4 Frs.

- Hôtel Louvois, Place Louvois i rue Richelieu, godt.
 — du Rhin. 4 Place Vendôme. Soges især af Eng-
 lændere.
 — Maurice, 228 rue de Rivoli, dyrt.
 — de Castille, 101 Boulevard des Italiens.
 — du Pavillon de l'Echiquier, 36 rue de l'Echiquier.
 Godt Table d'hôte, inklusivt Vin 3 Frs. 50 Centimer.
 — des Etrangers, 3 rue Vivienne. Godt.
 — Bergère, 34 rue Bergère. Soges især af Tydske.
 — de Bavière, 17 rue du Conservatoire. Soges især
 af Tydske. Table d'hôte, inklusivt Vin 4 Frs.
 — de Lyon et de Berlin, 7 rue du Conservatoire.
 3ffe dyrt.
 — Favart, Place Boieldieu.
 — de la Paix, 32 rue de la Paix.

Grand Hôtel de la rue Royale, 23 rue Royale.

Hôtel de l'Opera, 5 Boulevard des Capucines.

— Violet, Passage Violet, Faubourg Poissonnière.

— de Lyon, 12 rue des filles Saint-Thomas.

Grand Hôtel d'Orleans, 17 rue Richelieu.

Hôtel du Cadran, 62 rue Saint-Sauveur.

Hotellerne i det saakaldte Quartier latin, hinsides
 Seinen, ere i Reglen billigere end de ovenfor nævnte.
 De bedste af disse ere:

Hôtel de Londres, 3 rue Bonaparte.

— de Francfort, 2 rue Jacob.

Grand Hôtel d'Harcourt, 3 Boulevard Saint-Michel.

— Hôtel du Midi, 6 rue des Mathurins Saint-Jacques.

Hôtel de Seine, 53 rue de Seine.

— du Globe, 72 Boulevard Saint-Germain.

— de l'Université, 22 rue de l'Université.

— de Suède, } Quai St. Michel, skraaet for Notre-
 L'Etoile du Nord, } Dame, ved Siden af hinanden.
 Soges især af Danske.

Maisons Meublées.

Saadanne findes næsten i alle Kvarterer af Byen.
 Man kan i Reglen kun leie i disse i Maanedstid. Disse

Boliger betegnes ved gule Plakater, hvorpaa findes Ordet Meublé. For Opvartning betales omtrent en Femtedel af Leien.

Restaurationer.

De parisiske Restaurationer falde i to store Klasser, nemlig Restaurants à prix fixe (der levere et bestemt Maaltid til en fast Pris) og Restaurants à la carte (der servere enkelte Retter efter Spiseseddel). I de Første kan man for 2 Frs. erholde et fuldstændigt Maaltid, medens man i de Sidste maa betale mindst 4—5 Frs. for et saadant.

I de elegante Restaurationer serveres i Reglen à la carte. Man spiser sædvanlig Frokost mellem Kl. 11—1 Formiddag, og Middagsmad mellem Kl. 5—7 Eftermiddag.

Restaurants à prix fixe.

Til disse høre i videste Forstand ogsaa Tables d'hôte, kun med den Forskjel, at Portionerne i Restaurants à prix fixe allerede ere afdelte iforveien og i Reglen ikke ere beregnede paa en altsfor sulten Mave.

Diner de Paris, 12 Boulevard Montmartre og 11 Passage Jouffroy. Frokost 2 Frs., Middagsmad, inklusive Vin 4 Frs.

Diner du Rocher, 16 Passage Jouffroy. Frokost 1 Fr. 75 Centimer, Middagsmad 3 Frs.

Diner du Commerce, 24 Passage des Panoramas. Frokost 1 Fr. 75 Centimer og 2 Frs., Middagsmad 3 Frs.

Diner Européen i Palais Royal, 154 Galerie de Valois. Frokost 1 Fr. 90 Centimer, Middagsmad 3 Frs. og 3 Frs. 75 Centimer.

Café des Milles Colonnes i Palais-Royal, 36 Galerie Montpensier. Frokost 1 Fr. 50 Centimer, Middagsmad 3 Frs.

Restaurant Valois i Palais-Royal, 172 Galerie de Valois. Frokost 1 Fr. 25 Centimer, Middagsmad 2 Frs. og 2 Frs. 50 Centimer.

I Palais-Royal findes endnu en Mængde saadanne

Restaurationer à prix fixe, men i Reglen fortjene de ikke at anbefales.

Dreyfuss, Passage du Saumon, Hjørnet af rue Montmartre. Middagsmad, inklusive Vin 3 Frs. (for Israelliter).

Ved Table d'hôte i de større Hoteller betrage ogsaa mange Fremmede, som ikke bo i Hotellerne.

Restaurants à la carte.

I disse gjør man vel i at være To, som spise sammen, da Portionerne ere saa store, at de godt kunne taale at deles. Middagsmaden koster i Restaurationer af anden Rang, naar man ikke gjør alt for store Forbringelser, omtrent 6 Frs.; i Restaurationer af første Rang er den mindst 3 Frs. dyrere. — Spisesedlen udgjør i Reglen en tyk trykt Bog, hvortil sædvanligvis hver Dag kommer et skrevet Carte du jour, hvilket man bør forlange. De Navne, der hyppigst findes paa Spisesedlerne ere følgende:

Supper.

Potage à la julienne, Kjødsuppe med grønne Urter.

— à la purée aux croutons, Urtesuppe med brandede Brødtærninger.

— aux vermicelles, Kjødsuppe med Nudler.

Gemyse og Fisk.

Haricots verts, Snittebønner.

— blancs, hvide Bønner.

Carottes, Gulerødder.

Petits pois, Grønærter.

Flageolets, hvide Bønner (en finere Sort).

Epinards, Spinat.

Asperges, Asparges.

Pommes (de terre) frites, brunede Kartofler.

— — — sautées, Kartofler brunede i Smør.

Purée de pommes, Kartoffelgrød.

Lentilles, Linsjer.

Oseille, Syrer.

Choucroûte, Surkaal.

Chou-fleur, Blomkaal.

Chou-rave, RaaIrabi.

Brochet, Gjeber.

Carpe, Karper.

Anguille, Aal.

Turbot, Sletter.

Sole, Lunger.

Saumon, Lax.

Huitres, Østers.

Truite, Foreller.

Homard, Hummer.

Ecrevisse, Krebs.

Rjødmad.

Ravnene herpaa variere meget efter Ravnets paa de
Saucer, hvormed Rjødets serveres, f. Ex. à la Tomate,
med Sauce af Paradisæbler, à la Matelotte, med et Slags
Fisssauce, à la Bechamelle, med Eggesauce osv.

Bisteck saignant, engelsk Beasstake.

— bien cuit, helt gjennemstegt Beussteg.

Foie de veau, Kalvelever.

Boeuf naturel, Øretjød (Suppetjød).

Rôti de veau, Kalvesteg.

Boeuf à la mode, Øresteg.

Poulet, unge Høns (de franske Poulets ere berømte).

Perdrix, Algerhøne osv.

Der drifkes Vin til hvert Maaltid, Bordvinen (vin
ordinaire) blandes i Reglen med Vand, men de bedre
Sorter Vine drifkes ublandede. — I de finere Restaurationer findes stedse adskillige Hors-d'oeuvre, saasom Smør,
Ræddiker, Crevettes (småa Krebs), Citroner osv., paa
Bordet, uden at man behøver at forlange dem; men har
man spist deraf, beregnes de ved Opgjørelsen temmelig høit.
Saasnart man har fuldenbt sit Maaltid, forlanger man
Regningen (l'addition) af Opvarteren, uden denne bør man
ikke betale.

Restaurants à la carte af første Rang.

Véfour, Palais-Royal, 81 Galerie Beaujolais.

Les frères Provençaux, Palais-Royal, 98 Galeri Beaujolais.

Café Corazza, Palais-Royal, 9 Galerie Montpensier.
 Maison dorée, 20 Boulevard des Italiens.
 Café Anglais, 13 do. do.
 Café Riche, 18 do. do.
 Café Veron, 13 Boulevard Montmartre.
 Peters, 24 Passage des Princes.
 Deffieux, Boulevard Saint-Martin.
 Philippe, 70 Rue Montorgueil.
 Café Durand, 2 Place de la Madeleine.
 Moulin rouge, i Champs-Élysées, Avenue d'Antin.

Restaurants à la carte af anden Rang.

Désiré Beurain, 26 Boulevard Saint-Denis.
 Vachette, Hjørnet af Faubourg og Boulevard Montmartre.
 Champeaux, 13 Place de la Bourse.
 Restaurant Poissonnière, 2 Boulevard Poissonnière.
 Bonnefoy, 4 Boulevard Montmartre.
 Restaurant de France, 9 Boulevard Poissonnière.
 Maire, 18 Boulevard Saint-Denis.
 Bonvalet, 29 Boulevard du Temple.
 Brébant, 10 rue neuve Saint-Eustache.

Det engelske Kjøkken er i den seneste Tid bleven ret vel repræsenteret ved nogle elegante Tavernes anglaises, nemlig:

Lucas, 14 rue de la Madeleine.
 Taverne britannique, 104 rue Richelieu.
 Taverne anglaise, 18 rue Saint-Marc-Feydeau.

Ogsaa Duvals Etablissements de Bouillon fortjene Opmærksomhed, da man der kan spise særdeles godt til en forholdsmaæssig billig Pris. Disse Etablissements ere:

Rue Montesquieu, nær ved Palais-Royal.
 Boulevard Saint-Martin 13.
 Rue de Rivoli 47.
 Rue Montmartre 143.
 Hjørnet af Boulevard Saint-Denis.
 Rue des Filles Saint-Thomas 7.
 Rue Beauregard 2.
 Hjørnet af Boulevard Saint-Michel.

Crêmeries ere smaa Kafeer, i Reglen beliggende i Sidegader, hvor der serveres med Kaffe, Chokolade, Æg og i enkelte tillige Benfsteg, for Halvdelen af den Pris, man maa erlægge i de store Kafeer. Her behøver man ikke at give Drifkepenge. Især at anbefale er Crêmerie Sauvey, 2 rue de l'Oratoire du Louvre. (Frokost 1 Frs.)

Pâtisseries (Kuffenbagere) holde ingen Aviser og maa ikke udsjænke varme Drifke. De besøges navnlig af Damerne. De betjendteste ere:

Félix, 42 rue Vivienne.

Julien, 27 rue Vivienne.

Guerre, rue Castiglione, ligeoverfor Tuilerihaven.

Frascati, 23 Boulevard des Italiens.

Carême, rue de la Paix.

Gâteaux d'amandes i Operapassagen.

Indede Kager ere de saakaldte Galettes, der steds erholdes friske i Butikkerne ved Siden af Théâtre du Gymnase og ligeoverfor Porte Saint-Martin.

Confiseurs levere de berømte franske Bonbons- og Chokoladefabrikata. De mest betjendte ere:

Boissier, 9 Boulevard des Capucines.

Siraudin, 17 rue de la Paix.

Marcou, Place de la Bourse.

Achard, 17 Boulevard des Italiens.

Seugnot, 28 rue du Bac.

Specielt med Chokoladefabrikata handle:

Marquis, Passage des Panoramas.

Masson, rue Richelieu.

Prévost, Hjørnet af rue og Boulevard Poissonnière.

Kafeer.

I disse erholdes: Kaffe, The, Ol, Chokolade, Æg, Benfsteg, Lisker, Absinth, &c osv.

Sædvanlige Priser: En demi-tasse, som man i Reglen drikker om Formiddagen og Efttermiddagen, 35 eller 40 Centimer, et petit-verre (en Snaps Regnal), der hyppigt drikkes dertil, 20 Centimer. Drifkepenge bør en enkelt Person

ifte give under 10 Centimer. (2 Sous.) — Opvarteren bringer i Reglen en Flaske Cognak, paa hvilken der ved indslebne Streger kan sees hvormange Glas man har drukket. — Mange drikke om Morgenens deres Kasse paa Kafeen; en stor Kop koster 60 Centimer. — Næsten i alle Kafeer kan man spise Frokost à la carte; men Maden er i Reglen, især i de elegante Kafeer, noget dyrere end paa Restaurationerne, men til Gjengjæld ogsaa fortræffelig.

De berømteste Kafeer ere:

Café de la Rotonde i Palais-Royal. (God 3s.)

„ des Milles Colonnes, 161 rue Saint Honoré.

„ de la Régence, do. **Søges**

især af Danske. (Mange Schakspillere.)

„ du Danemark, rue Saint Honoré. **Søges især af danske Gaandværkere.**

„ Cardinal, Hjernet af rue Richelieu og Boulevarden. (God 3s.)

„ d'Orléans, Palais-Royal.

„ du grand Balcon, paa Boulevard des Italiens. (Godt St, mange Billarder.)

„ du Helder, 29 Boulevard des Italiens. (God Absinth.)

Grand Café Parisien, 26 Boulevard Saint-Martin. (Værd at besøge, da det er den største Kafe i Paris; 22 Billarder.)

Café de la Bourse, rue Vivienne.

„ des Variétés, } ved Siden af Théâtre des Variétés.

„ de Suède, } (Besøges især af Skuespillere.) **Søges især af Svenske.**

„ Anglais, 13 Boulevard des Italiens.

Tortoni, 20 Boulevard des Italiens. (God 3s.)

Grand-Café, i Grand-Hôtel, Boulevard des Capucines.

Café de la Paix, ved Siden af den foregaaende.

Glacier Imoda, 3 rue Royale. (Run med 3s.)

Café Riche, 16 Boulevard des Italiens.

„ Ture, Boulevard du Temple, med en lille Have.

„ du Globe, Boulevard de Strasbourg, mange Billarder.

„ du XIX. Siècle, 14 do do.

Prévost, 39 Boulevard Bonne-Nouvelle. (Bedste Chokolade.)

Café de la Ville de Nâples, 1 Boulevard des Capucines.
(Seb 38.)

„ Mazarin, 16 Boulevard Montmartre.

„ du Cercle, ved Siden af den foregaaende.

Porter og Alle faaes bedst i Café de la Rotonde i Palais-Royale og i Brasserie Anglaise i Champs-Élysées.

Vinhandlere.

Disse Skjenkestuer besøges saagodtsom udelukkende kun af Arbeidere. Syltetoier og kandiserede Frugter forhandles tillige hos Mère Moreaux, 4 Place de l'École.

Tobaksudsalg.

I Frankrig hersker Tobaksmonopol. Vel afslagrede Cigarer faaes i Débit de la Civette, rue Saint-Honoré, lige overfor Théâtre Français. — Cigarer til 20 Centimer og derover kjøbes bedst i Débit, 63 Quai d'Orsay, og i Grand Hôtel, Boulevard des Capucines. Men begge Steder sælges ikke under 6 Stykker ad Gangen. De bedste og fineste Cigarer ere Londrès og Régalia til 25 Centimer Stykket.

Bade- og Svømmeanstalter.

I alle Dele af Staden findes Etablissements de Bains, der i Reglen kun ere temmelig simpelt indrettede. Prisen er fra 40 Centimer til 1 Fr. for et Bad.

De elegantere Badeanstalter ere.

Bains Vivienne, 15 rue Vivienne.

Bains Thiéblemont, 47 rue Vivienne; endvidere

16 rue Saint-Marc; 9 rue Neuve Saint-Augustin;

142 rue de Bac; Baine de la Samaritaine paa Seinen ved Pont-Neuf.

Russiske Dampbade: 63 rue Saint-Anne; i Passage Choiseul. Søbade: 12 rue Taranne; 15 rue de la Victoire.

Svømmeanstalter: Ecole impériale de natation, ved Pont de la Concorde (350 Bærelser og 16 Sale.);

Bains du Pont Royale ved Pont-Neuf; Bains Henri IV ved Pont-Neuf.

Cabinets d'aisance eller Cabinets inodores (de offentlige Andretninger ere i Reglen temmelig urenlige) koste 10 eller 15 Centimer og findes i Palais-Royal ved Théâtre-Français og i Galerie Beaujolais; i Champs-Elysées, ligeoverfor det gamle Industripalads; endvidere i Jardin du Luxembourg, Jardin des Tuileries, Jardin des Plantes, paa Place de la Bastille, i Passage des Panoramas, Jouffroy, Véro-Dodat, Choiseul, de l'Opera osv.

Monter. Vexelerere.

De franske Monter ere: Guldmønter paa 100, 50, 40, 20, 10 og 5 Frs. Sølvmonter til 5, 2, 1 Frs., til 50 og 20 Centimer, Kobbermonter til 10, 5, 2 og 1 Centim. — Af Papirspenge cirkulere Banknoter paa 5000, 1000, 500, 200 og 100 Frs.

1 Franc har 100 Centimer. Sædvanlig regner man ogsaa i Smaapenge efter Sous. 1 Sous = 5 Centimer; 20 Sous = 1 Franc.

Gjennemsnitsværdien af de franske Penge er i dansk Mont følgende:

3 Centimer = 1 β.

1 Franc = 2 ½ 2 β.

5 Francs = 1 Rdl 4 ½ 10 β.

20 Francs = 7 Rdl „ ½ 8 β.

Fremmede Monter modtages i Reglen ikke, de maa da byttes hos Vexelererne (changeurs). De betjendteste af disse ere:

Cerf, 138 Galerie de Valois, Palais-Royal.

Galerie Montpensier i Palais-Royal: Chêne Nr. 25,

Monteaux Nr. 70, Pézard Nr. 87.

Arthur William & Cie., 236 rue de Rivoli.

Ochsé, 22 rue Vivienne.

Léon, 17 Boulevard des Italiens.

Mayer & fils, 26 rue Vivienne.

Steffen, 6 Passage des Panoramas.

Post. Telegrafer.

Hovedpostkontoret er i Generalpostdirektionens Bygning i Rue Jean-Jaques-Rousseau og er aabent fra om Morgenen Kl. 8 til om Aftenen Kl. 8 (om Søn- og Helligdage kun til Kl. 6 om Aftenen). Pengebreve og Paffer modtages kun til om Etermiddagen Kl. 4 $\frac{1}{2}$. Bureauet for poste-restante Breve lukkes om Søn- og Helligdagene Kl. 5 Etermiddag. Foruden Hovedkontoret findes i Stadens forffjellige Dele endnu 34 Indleveringskontorer, samt flere hundrede Brevklasser for ufrankerete og med Frimærker (Timbres-poste) frankerede Breve. Brevklassernes Tønning sker 7 Gange daglig, og ligesaa mange Gange distribueres Brevene. Der gives 8 Arter Frimærker, nemlig til 1, 2, 4, 5, 10, 20, 40 og 80 Centimer, og de kunne erholdes i alle débits de tabac, bureaux de poste og hos Postbudene. Den franske Porto er for Breve af 10 Grams Vægt (2 Frs. i Sølv veie netop 10 Gram.), i hvor stor Afstand fra Paris de end skulle forsendes, naar de frankeres, 20 Centimer og ufrankeret 30 Centimer. De poste-restante ankomende Breve ubleveres kun paa Hovedpostkontoret. Pengebreve og rekommanderede Breve modtages paa alle Indleveringskontorer.

Hovedtelegraffstationen er 103 rue de Grenelle Saint-Germain. Foruden denne ere endnu følgende Stationer aabne Nat og Dag til Modtagelsen af Depescher:

Place de la Bourse 12.

Avenue des Champs-Élysées 67.

Rue de Lyon 57.

Indtil Midnat ere følgende Stationer aabne:

3 Grand-Hôtel, Boulevard des Capucines.

Place Roubaix 24.

Rue de la Gare (Gare d'Orléans.)

Foruden disse findes endnu 37 Bistationer, der imidlertid kun ere aabne om Dagen. — Reglementet og Depescharten ubleveres paa Forlangende, paa alle Stationer.

Jernbaner.

Paris har 8 Banegaarde, nemlig:

1. Chemin de fer de l'Est, Place de Strasbourg, til Strasbourg, Kehl, Frankfurt a. M., München, Basel osv.

2. Chemin de fer de Nord, Place Roubaix; til Compiègne, Lüttich, Brüssel, Köln, London osv. Det er til denne Nordboerne i Reglen ankomme og hvorfra de atter forlade Paris for at rejse hjem.

3. og 4. Chemin de fer de l'Ouest (rive droite), 124 rue Saint-Lazare; til Saint Cloud, Anteuil, Versailles, Saint-Germain osv.

Denne Banes anden Banegaard er 44 Boulevard Montparnasse; til Evreux, Versailles (rive gauche).

5. Chemin de fer de Lyon et de la Méditerranée, Boulevard Mazas; til Lyon, Marseille osv.

6. Chemin de fer d'Orléans, Boulevard de l'Hôpital; til Sceaux, Orsay, Bayonne, Bordeaux osv.

7. Chemin de fer de Vincennes, Place de la Bastille.

8. Chemin [de fer de Sceaux et d'Orsay, Barrière d'Enfer.

Bemærkninger for de Reisende. Man maa i det Seneste møde paa Banegaarden et Kvarteer før Togets Afgang. Billetterne forevises ved Indgangen til Ventesalene og afleveres først paa Ankomstationen ved Udgangen fra Banegaarden. 3 I. og II. Klasse ere altid nogle Kupeer alene bestemte for Damer. Paa alle Banerne kan man erholde Tur- og Returbilletter (billets d'aller et retour) til nedsatte Priser. Af Bagage kan man frit medtage indtil 30 Kilogrammer (60 danske Pund), Bagagen maa være indleveret 15 Minutter før Togets Afgang. Senere indtræffende Bagage maa vente til næste

Tog, og der betales da den sædvanlige Pris for Algod's for det. Afgangstider osv., der hyppigt variere, erfares af l'Indicateur des chemins de fer.

Dampbaade (Bateaux à vapeur). Naar det er smukt Veir seile smaa Dampbaade til forskjellige Tider mellem Paris og Saint-Cloud. Passagerer optages ved Pont de la Concorde og Quai d'Orsay. Prisen er sædvanlig 1 Fr. pro persona.

Paris,

det franske Keiserdommes Hovedstad, ligger paa begge Sider af Seinen og paa Der i Floden. Staden har en Udstrækning af 223,500,000 Fod og har 1,800,000 Indvaanere, der bo i omtrent 45,000 Huse.

Bed et Ophold paa 2—3 Uger vil man have Veilighed til at lære det Seværdigste i Staden og dens nærmeste Omegn at kjende. Som Holdepunkt vil man kunne benytte den følgende Inddeling af Tiden, ved hvilken der imidlertid ikke, som det forstaaer sig af sig selv, er taget Hensyn til Besøg i Udstillingsbygningen. Forresten vil man i Kapitlet „Seværdigheder“ finde alle disse anførte.

En Hovedoversigt over Paris vil man lettest kunne erholde ved at foretage følgende Tur i en aaben Vogn: Fra Place de la Bastille langs med Boulevardeerne til Kirken la Madeleine, Place de la Concorde, Champs-Élysées, Arc de Triomphe de l'Étoile, tilbage til Jardin des Tuileries, Rue de Rivoli op (forbi Louvre, Palais-Royal Hôtel de ville) til Palais de Justice, hinsides Seine, Notre-Dame, Palais du Luxembourg, Panthéon, Jardin des Plantes og tilbage.

En Dags Ophold.

Den ovenfor angivne Tur. Man aflægger Besøg i la Madeleine, Jardin des Tuileries, Louvre, Palais-Royals Have og Gallerier, Halles centrales, Panthéon og Jardin des Plantes.

To Dages Ophold.

Foruden de i ovennævnte Program for een Dags Ophold anførte Steder beses tillige Parc de Monceaux, Notre-Dame, Bourse, Hôtel des Invalides og Hovedsalene i Museerne i Louvre.

Sex Dages Ophold.

1ste Dag. Den ovenfor angivne Tur.

2den Dag. Kirken Saint-Eustache, Halles centrales, Museerne i Louvre, Palais-Royal, Champs-Élysées.

3die Dag. Jardin des Tuileries, Hôtel des Invalides, Arc de Triomphe de l'Étoile, Chapelle Saint-Ferdinand, Bois de Boulogne.

4de Dag. Palais de Justice, Notre-Dame, la Morgue, Luxembourg (Paladset, Museet og Haven), Panthéon, Jardin des Plantes.

5te Dag. Kirkegaarden Père-Lachaise, (Udflugt til Vincennes eller Saint Denis), Parc de Monceaux, Eglise Russe.

6te Dag. Udflugt til Saint-Cloud, Sèvres og Versailles.

Ti Dages Ophold.

1ste Dag. De ovenfor angivne Ture.

2den Dag. Vendômepladsen, Corps-législatif, Hôtel des Invalides, Champs-Élysées, Bois de Boulogne, Jardin d'acclimatation.

3die Dag. Kirken Saint Germain l'Auxerrois, Museerne i Louvre. Jardin des Tuileries.

4de Dag. Palais-Royal, Hôtel de Ville, Notre-Dame, la Morgue, Palais de Justice, Sainte-Chapelle, Spadseretur langs Quaierne.

5te Dag. Luxembourg (Paladset, Museet og Haven), Panthéon, Udflugt til Sèvres og Saint-Cloud.

6te Dag. Kirken Saint-Eustache, Halles centrales, Museerne i Louvre (et Besøg er ikke tilstrækkeligt her), Udflugt til Vincennes.

7de Dag. Conservatoire des Arts et Métiers.
Kirkegaarden Père-Lachaise, Parc de Monceaux.

8de Dag. Jardin des Plantes, Manufacture des
Gobelins, Musée de Cluny et des Thermes.

9de Dag. Udflugt til Versailles.

10de Dag. Besøg i nogle Kirker, Børsen, Biblio-
theque impériale, Abattoir de la Villette.

Om Aftenen, naar man ikke er optagen paa anden
Maade, bør man besøge Kaserne, Theatrene, de essent-
lige Ballotaker osv., om hvilke nærmere Oplysninger med-
deles nedenfor.

Bed længere Ophold vil man have Leilighed til og
saa at besøge andre Mærkværdigheder, der findes opførte
under „Seværdigheder“.

Boulevarderne.

De berømteste og mest besøgte Boulevarder i Paris
strække sig under forskjellige Navne fra Bastillepladsen
til Madeleinekirken. Disse ere:

Boulevard Beaumarchais med Théâtre Beau-
marchais og flere nyere Bygninger.

Boulevard des Filles du Calvaire frembyder
intet videre Seværdigt.

Boulevard du Temple. Tilhøre findes Cirque
Napoléon, Boulevard du Prince Eugène og Caserne du
Prince Eugène. Tilvenstre findes Jardin Turc, Théâtre
Déjazet, Passage Vendôme og Théâtre Robin.

Boulevard Saint-Martin. Tilhøre findes den
sønne, vandrige Fontaine du Château d'Eau, Grand
Café Parisien, Theatrene: Folies-Dramatique, l'Ambigu,
og Porte Saint-Martin. Porte Saint-Martin er en 54 Fod
høi Vægsport som Staden i 1674 opreiste til Ære for
Ludvig XIV.

Boulevard Saint-Denis. Tilhøre findes Bou-
levard de Strasbourg, tilvenstre Boulevard de Sébastopol.
Tilhøre er den 72 Fod høie Porte Saint-Denis, der op-

reistes 1672 til Ære for de af Ludvig XIV. i Holland bundne Seire.

Boulevard Bonne-Nouvelle. Tilhøre findes Palais Bonne-Nouvelle med en stor Bazar, Theatret Gymnase og ved Siden af dette er en lille Butik, hvor de saa yndede „Gallettes“ (Kager) forhandles. Tilvensire ved Siden af Rue de Cléry findes et Bageri, der er berømt for sine „Brioche“.

Boulevard Poissonnière, mellem Rue Poissonnière og Rue Montmartre. Tilhøre er Bazar du Voyage, Restaurant Vachette. Tilvensire findes Bazar de l'Industrie Française.

Boulevard Montmartre, mellem Rue Montmartre og Rue Richelieu. Paa begge Sider ere prægtige Kafeer. Tilhøre findes den elegante Passage Jouffroi. Tilvensire er Théâtre des Variétés, Passage des Panoramas, Rue Vivienne.

Boulevard des Italiens, mellem Rue Richelieu og Rue de la Chaussée d'Antin, Paris's „Østergade“, Spadseregangen for den fine Verden, med pragtfulde Kafeer, glimrende Butiksvinduer og travl Færdsel. Tilhøre Théâtre Clévermann, Passage de l'Opera, Rue Lepelletier (i hvilken findes l'Opéra), Rue Lafitte og Taitbout, Café Riche, Tortoni, la Maison dorée osv. Tilvensire ligge Café Cardinal, Passage des Princes, Café du grand Balcon, og bagved Opéra comique, Rue de Choiseul (der fører til Théâtre-Italien), Pavillon de Hanovre med Solvarefabrikanten Christophles berømte Butik osv.

Boulevard des Capucines, fra Rue de la Chaussée d'Antin til Rue de Luxembourg. Tilhøre ligger det nye Operahus, Grand Hôtel, Jockey-Club's Bygning. — Tilvensire Rue de la Paix.

Boulevard de la Madeleine, fra Rue de Luxembourg til Kirken la Madeleine. Paa Place de la Madeleine afholdes Blomstertov Tirsdag og Fredag.

De øvrige ældre Boulevarder ere ikke videre mærkelige; af de nye Boulevarder, hvis Antal hvert Aar øges, ere følgende de betydeligste.

Boulevard de Strasbourg, fra Strasburger Banegaarden til Boulevard Saint-Denis med store Kafeer.

Boulevard de Sébastopol, fra Boulevard Saint-Denis til Place du Châtelet. Tilhøire ligger Kirken Saint-Leu, Rue de Rambuteau, der fører til Halles centrales, Théâtre du Châtelet. — Tilvenstre findes Conservatoire des Arts et Metiers, Théâtre de la Gaité, Rue de Rivoli, Tour Saint-Jacques, Hotel de Ville, Fontaine de la Victoire og Théâtre lyrique.

Boulevard Saint-Michel, fra Place Saint-Michel til Avenue de l'Observatoire. Tilhøire findes Fontaine Saint-Michel, Boulevard Saint Germain, Rue Racine, i hvilken Théâtre de l'Odeon findes, Lycée Saint-Louis, Jardin de Luxembourg, Ecole des Mines. — Tilvenstre ligger Kirken Saint Séverin, Palais des Thermes, Sorbonne Kirke og Rue Saufflot med Panthéon.

Boulevard Malesherbes, mellem Kirken la Madeleine og Porte d'Asnière, fører forbi Parc de Monceaux.

Boulevard du Palais, mellem Broerne Pont du Change og Porte Sainte-Michel. Tilhøire findes Palais de Justice og Sainte-Chapelle. — Tilvenstre er Tribunale de Commerce.

Gader og Passager.

Paa høire Side af Gaderne, naar man gaaer ud fra Seinesfloden, findes de lige, paa venstre Side de ulige Husnummere. De berømteste og bekendteste Gader ere:

Rue de Rivoli, der begynder ved Place de la Concorde. Tilvenstre findes i en lang Arkade elegante Butikker, der navnlig om Aftenen, naar de ere oplyste, frembyde et pragtfuldt Skue. Tilhøire ere Tuilerierne, Louvre, ligeoverfor Finantseministeriet, Place du Palais Royal, Hotel du Louvre. Længere tilvenstre findes Taarnet Tour Saint-Jacques, en Levning af en i det 16de Aarhundrede opført Kirke, beliggende i et Haveanlæg og af 156 Fods Høide. Ovenfra havees en smuk Udsigt (25 Cent.

Driftpege. — Om Hôtel de Ville, se under Seværdigheder.

Rue de la Paix, beliggende mellem Vendômepladsen og Boulevard des Capucines med fornemme Hoteller og isærdeleshed med Juvelerbutikker.

Rue Castiglione, mellem Rue de Rivoli og Place Vendôme, med Arkader.

Avenue Victoria, ved Place de l'Hôtel de Ville, er beplantet med Blomster.

Rue de la Chaussée d'Antin, ligeoverfor Rue de la Paix, en af de fornemste og eleganteste Gader.

Rue Richelieu, mellem Boulevard des Italiens og Palais-Royal, med Place Louvois, det kejserlige Bibliotek og Fontaine Molière.

Rue Vivienne, mellem Boulevard Montmartre og Palais-Royal, med Place de la Bourse, Théâtre du Vaudeville og flere Passager. Meget livlig Færdsel, elegante Butiksvinduer.

Champs - Elysées, ligeoverfor Tuilerihaven, hinsides Place de la Concorde, strække sig lige til Triumfbuen. De udgjøre en af Parisernes Hovedpromenader og ere navnlig stærkt besøgte om Eftermiddagen fra Kl. 3—6. Der findes Stole og Bænke opstillede, hvilke udleies for nogle faa Cent. Tilhøre ligge prægtige Hoteller, Cirque de l'Imperatrice, Kafeer, Butikker osv., tilvenstre Palais de l'Industrie, Panorama, Bal Mabille, Château des Fleurs, Concerts des Champs-Elysées osv.

Foruden disse fortjene endnu følgende Opmærksomhed: den historisk mærkværdige Rue Saint-Honoré, den livlige Rue Montmartre, Rue Saint-Denis, Rue Saint-Martin osv.

Paris har mere end 180 Passager og Galerier, der navnlig om Aftenen frembyde et meget smukt Skue og i daarligt Veir benyttes stærkt. De bekendteste ere:

Passage Choiseul, mellem 44 Rue Neuve des petits Champs og 19 Rue Neuve Saint-Augustin, ved Théâtre des Italiens.

Passage Colbert, mellem 6 Rue Neuve des petits Champs og Rue Vivienne.

Passage Jouffroy, mellem 10 Boulevard Montmartre og 9 Rue Grange-Batelière.

Passage de l'Opera, fra 2 Boulevard des Italiens til Rue Lepelletier (den store Opera). Den indeholder Gallerierne: Galerie du Baromètre og de l'Horloge.

Passage des Panoramas, ligeoverfor Passage Jouffroy, bestaaende af Gallerierne: Montmartre, Saint-Marc, Vivienne, Feydeau, de la Bourse og des Variétés.

Passage des Princes, mellem Rue Richelieu og Boulevard des Italiens.

Passage du Saumon, fører fra 80 Rue Montmartre til 65 Rue Montorgeuil, Sidegrene føre til Rue Saint-Sauveur og Rue Mandar.

Passage Vivienne, mellem Rue Vivienne og 4 Rue Neuve des petits Champs, er meget elegant og livlig.

Førenden disse færtjene endnu følgende at bemærkes: Passage de l'Ancre ved Boulevard de Sébastopol, Passage Bourg l'Abbé i Rue Saint-Denis, Passage du Caire i Rue Saint-Denis, Passage Delorme i Rue de Rivoli, Passage du Grand Cerf i Rue Saint-Denis osv.

Pladser og Torve, samt Statuer og Fontæner.

De seværdigste Torve og Pladser i Paris ere:

Place de la Concorde, der hører til de imponanteste i Verden. Dens Omgivelser ere mod Nord Marineministeriet, mod Øst Tuilerihaven, mod Syd Broen de la Concorde og imod Vest Champs-Élysées. I de otte Hjørner findes store Pavilloner med allegoriske Statuer af de franske Stæder.

To store Fontæner pryde Pladsen mod Nord og mod Syd, de bestaae af store Bassiner, smykkede med Tritoner, Nereider, allegoriske Statuer osv. I Midten af Pladsen findes Obeliscen fra Luxor, bestaaende af en eneste Granitblok, 72 Fod høi og af 5000 Centners Vægt, bedækket med Hieroglyfer. Man har tænkt paa at flytte denne Obelisk til Place du Roi de Rome, se Side 25.

La Place de la Bastille, saaledes kaldet efter

den 1370 opførte og 1789 af Folket nedrevne Fæstning. Midt paa Pladsen findes den 150 Fod høie Colonne de Juillet, Julisøilen, opreist i Juli 1840. Paa Søilen findes Navnene paa de under den begravede 615 Kæmpende fra Julidagene. Kapitalet, opad hvilket der fører en Trappe, bærer en Frihedsgegnis (Drifkepenge 30 Cent.).

La Place du Châtelet begrændses af Théâtre lyrique, Théâtre du Châtelet og Pont au Change. I Midten findes Fontaine de la Victoire; Godstykket prydes af fire Sfinxer og over disse findes Figurerne: Trost, Retfærdighed, Aarvaagenhed og Styrke, og en Søile med Seiersgudinden.

La Place de l'Arc de Triomphe de l'Etoile danner Midtpunktet for 12 forskjellige Boulevarder. Husene, der omgive Pladsen, ere byggede i samme Stil. 54 Gasfandalabre oplyse Pladsen om Aftenen. Om Triumfbuen (l'Arc de Triomphe), se under Seværdigheder.

La Place Louvois i Rue Richelieu har en smuk Fontæne med Figurer, der repræsenterer Seine, Loire, Garonne og Saône.

La Place Royale, ogsaa kaldet Place des Vosges, er omgivet af Huse fra Henri IV.s og Ludvig XIII.s Tid. Paa Pladsen findes Ludvig XIII.s Hytterstatue og 4 Fontæner.

La Place Notre-Dame, mod Øst begrændset af Kirken, prydes af en Fontæne i gothisk Stil med en Statue af den hellige Jomfru.

La Place Dauphine, ved Palais de Justices Vestside. I Midten findes en Fontæne, forestillende Seiersgudinden, der kroner Desaix's Buste og neden under er anbragt Indskrifter. Pladsen skal forandres.

La Place du Prince Eugène, ved Boulevarden af samme Navn, har en stor Statue af Prinds Eugen (opreist 1863).

La Place Saint-Sulpice har en Fontæne, af Visconti, med siddende Statuer, forestillende Bossuet, Fénelon, Massillon og Fléchier.

La Place du Pont Saint-Michel, ved Begyn-

delsen af Boulevard Saint-Michel, med en i 1860 opført Fontæne. I Midten findes den hellige Mikael og over ham de fire Kardinalhyder.

La Place Vendôme er ottekantet og omgiver Vendômesøilen (se under Særværdigheder). Pladsen omgives af store ensartede Bygninger.

La Place des Victoires med Ludvig XIV.s Rytterstatue af Bosio. Basreliefferne paa Fodstykket forestille Overgangen over Rhinen og Uddeling af Belønninger til Soldaterne.

Af de monumentale Fontæner fortjene endnu at fremhæves:

La Fontaine Molière, Hjørnet af Rue Richelieu og Rue Molière, med Molières Statue og Dramaets alvorlige og muntre Muse (af Pradier).

La Fontaine des Innocents, i Nærheden af Halles centrales. I Bassinets Midte er et Bæken, hvorfra Straalen falder i fire Rummer, der ere anbragte paa Siderne. Najaderne ere Nester af den gamle Fontæne, der var et Arbejde af Jean Goujon.

La Fontaine de la Rue Grenelle er af Bouchardon. Den danner en Halvkreds med Vilastre og Nicher, i hvilke Figurer, der forestille de fire Årstider, ere anbragte. Paa et Fremspring findes en Gruppe, der forestiller Staden Paris mellem Sindbilleder paa Seine og Marne.

Quaierne.

Floddæmningerne og Gaderne paa begge Sider af Seinen kaldes Quaier. De frembyde megen Interesse for de Fremmede formedelsk den livlige Færdsel, de mange Broer og Havnepladserne. Rækkefølgen af de betydeligste Quaier er følgende:

Quai de Bercy (høire Bred) med Stapelpladser for Vine, Brændevin, Eddike osv. Ligeoverfor ligger

Quai de la Gare (venstre Bred) med Godsbanegaar den til Orléans og et stort Bassin, kaldet Gare Triozon, i hvilket Skibe kunne overvintre.

Quai de la Rapée (h. B.)

Quai d'Austerlitz (v. B.) fører til Place Walhubert, hvorfra der er Indgang til Jardin des Plantes.

Quai Henri IV. (h. B.).

Quai Saint-Bernard (v. B.), begrændset med Syd af Entrepôt des Vins; Passerelle de Constantine fører til Den Saint-Louis. Paa denne findes Quais de Béthune og d'Anjou med det smukke Hôtel Lambert (2 Rue Saint-Louis), Quais de Bourbon og d'Orléans.

Quai Desaix (h. B.) med Tribunal de Commerce.

Quai de l'Horloge (v. B.).

Quai des Orfèvres (h. B.) med mange Juvelerboutikker.

Quai des Augustin (v. B.) med talrige antikvariske Boghandlere.

Quai de l'Ecole (h. B.), hinsides Pont neuf.

Quai de Louvre (v. B.), begrændset af Louvre.

Quai Malaquais (h. B.).

Quai Voltaire (v. B.), med Udstillinger af Bøger, Billeder osv.

Quai d'Orsay (v. B.), begrændset af flere fremragende Bygninger, saasom Statsraadets (Conseil d'Etat) Bygning, Grevlegionens (Légion d'Honneur) Bygning, det spanske Gesandtskab (Ambassade d'Espagne), den forgivende Forsamlings (Corps législatif) Palads, Præsidentens Hotel, Udenrigsministeriet (Affaires étrangères), Tobaksfabrikker, de kejserlige Stalde osv. Herved er Indgangen til Udstillingen.

Paa den høire Bred findes endnu Quai des Tuileries, de la Conférence, de Billy, de Passy og d'Auteuil.

Broer.

Over Seinen i Paris føre 27 Broer. De vigtigste af disse ere, idet vi begynde fra den sydøstlige Del af Staden:

Le Pont Napoléon III, bygget af Sten, er tillige en Jernbanebro.

Le Pont de Bercy er i den allersidste Tid opført i Stedet for den gamle Hængebro.

Le Pont d'Austerlitz. Navnene paa de ved Austerlitz faldne høje Officerer findes anbragte i Forsiringerne; Broen er bleven noget beskadiget ved en Gas-explosion i 1865.

Le Pont Marie, opbygget af Sten i Aarene 1618—1635, forbinder Den Saint-Louis med den høire Seinebred.

Le Pont Saint-Louis. Paa Broen, ligeoverfor Kirken Notre-Dame, er det nye la Morgue (Lighus).

Le Pont au Change, der er bleven fuldstændig ombygget i 1859.

Le Pont Neuf; den berømteste Bro i Paris, anlagt 1587 af Henri III., er 1020 Fod lang og forener i lige Linie de to Seinearme. Mange historiske Minder knytte sig til denne Bro. Paa Dens (la Cité) Endepunkt, ved Broens Vestside, findes en Statue af Henri IV., opreist 1813 som Erstatning for det i 1792 nedrevne ældre Mindesmærke. Basrelieferne paa Fodstykket forestille Henri IV.s Indtog i Paris, og Henri IV., der uddeler Brød til de Besejrede. Statuen har to latinske Indskrifter.

Le Pont du Carrousel. Broens fire Endepiller ere prydede med kolossale Statuer, forestillende Overslod og Industri (h. V.), Seinen og Staden Paris (v. V.)

Le Pont Royal. Fra denne Bro afgaa om Sommeren smaa Dampbaade til Saint-Cloud osv. — Fra Broen haves en smuk Udsigt og talrige Prospekter ere tagne herfra.

Le Pont de Solférino, bygget 1858—59, er prydet med Navnene paa de i den italienske Krig vundne Seire.

Le Pont des Invalides, med Statuer, forestillende Land- og Søseire, paa Broens to Mellem-piller.

Le Pont de l'Alma, prydet med Statuer af Soldater, henhørende til forskjellige franske Troppesarter.

Le Pont de Jéna, ligeoverfor Champs de Mars, bærer fire Hestebetvingere paa de fire Hjørnepiller. Herfra er Hovedindgangen til Verdensudstillingen. I 1814 vilde de Allierede, da de besatte Paris, sprænge denne Bro, hvis Navn mindede dem om deres Nederlag, i Lusten, og Forberedelserne dertil vare allerede trufne; men da Ludvig XVIII. lod dem vide, at i saa Tilfælde vilde han selv begive sig ud paa Broen for at sprænges i Lusten med den, blev Planen opgivet.

Le Pont du Point du Jour, ogsaa kaldet Pont d'Auteuil, fuldenbt 1866. er bestemt for Forbindelsesbanen.

Theatre.

Paris tæller mere end 30 Theatre, paa hvilke der daglig spilles med Undtagelse af Opéra og Théâtre Italien. Billetpriiserne findes angivne nedenfor ved de vigtigste Theatre. Billetter, der tages tidligere end ved Forestillingens Begyndelse, kaldes Places prises en location (svarende til vore „forhøiede Priser“) og ere fra 50 Centimer til 2 Frs. dyrere end de sædvanlige. Disse Billets de location erholdes, foruden i Theatret, ogsaa i Location-office des Théâtres paa Boulevard des Italiens.

Forestillingerne begynde i Reglen mellem Kl. 7—8. De bedste Pladser for Herrer (Damer kunne i mange Theatre slet ikke erholde Adgang til disse) ere Fauteuils d'orchestre (Første Parket), Stalles d'Orchestre (Andet Parket) og Parterre (blot Siddepladser). Endvidere findes (ogsaa for Damer) Fauteuils de balcon (Loger) og Balgnoires d'avant-scène (Prosceniumsløjer). I Bureaux de location findes som oftest en lille Model af Theatret, paa hvilken Pladserne ere nøiagtig betegnede.

I Mellemakterne kan man sikke sig sin Plads i Parterret ved at binde sit Lommeurklæde om Stolen.

De seværdigste Theatre ere:

De keiserlige Theatre:

Opéra, 2 rue Lepelletier, nær ved Boulevard des Italiens. Det nye Operahus paa Boulevard des Capucines skal snart aabnes. — Den nuværende Bygning er egentlig kun opført provisorisk for Bygningen paa Place Louvois, der blev nedreven 1820, fordi Hertugen af Berry var bleven myrdet der. Theatret har 1950 Pladser.

Billetpriserne ere: Premières loges de faces, avant-scène des premières og stalles d'amphithéâtre 12 Fr. — Baignoires d'avant-scène og stalles d'orchestre 10 Fr. — Baignoires, premières loges, avant-scène des deuxièmes og deuxièmes loges de face 8 Fr. — Deuxièmes loges de côté 7 Fr. — Troisièmes loges de face 6 Fr. — Parterre 5 Fr. — Troisièmes loges de côté og quatrièmes loges de face 4 Fr. — Quatrièmes loges de côté, amphithéâtre des quatrièmes og cinquièmes loges de face 2 Fr. 50 Centimer.

For Parterrebilletter findes ingen forhøiet Pris, til hvilken Tid de end tages.

Théâtre-Français (Comédie-Française), 6 rue Richelieu ved Palais-Royal, er Frankrigs og maasse hele Verdens første Skueplads. Det er navnlig den ægte Komædie og og Lysspillet, der florere her. — 1520 Pladser. — 3 Theatrets Høyer er der opstillet Buste af Frankrigs største dramatiste Moliere.

Billetpriserne ere: Avant-scène du rez-de-chaussée og I. loges 9 Fr. — Loges du rez-de-chaussée 7 Fr. — II. loges de face 5 og 6 Fr. — III. loges 3 Fr. — IV. loges 2 Fr. — Fauteuils d'orchestre 5 Fr. — Fauteuils de balcon 6 Fr. — Fauteuils de I. galerie 5 Fr. — Fauteuils du III. rang 2 Fr. 50 Cent. — Parterre 2 Fr. 50 Cent. — Galerie 1 Fr. 50 Cent. — Amphithéâtre 1 Fr.

Odéon paa Place de l'Odéon, nær ved Palais du Luxembourg, har samme Program som Théâtre Français. — 1800 Pladser.

Billetpriserne ere: Avant-scène du rez-de-chaussée og des premières 8 Fr. Loges de salon 7 Fr. — I. loges de face 6 Fr. — Fauteuils d'orchestre 5 Fr. —

Fauteuils de la I. galerie 4 Fr. — Fauteuils de balcon 4 Fr. — I. loges de balcon, stalles d'orchestre, baignoires, II. loges découvertes 3 Fr. — Avant-scène des II. loges 2 Fr. 50 Cent. — II loges og Parterre 2 Fr. 50 Cent. — II. galerie 1 Fr. 50 Cent. — III. galerie og avant-scène des III. 1 Fr. — Amphithéâtre de III. 75 Cent., de IV. 50 Cent.

Opéra-Comique, paa Place Boieldieu ved Boulevard des Italiens. — 1800 Pladsjer.

Billetpriserne ere: Avant-scène du rez-de-chaussée, I. loges 8 Fr. — Fauteuils des I. galeries, de balcon, I. loges sans salon 7 Fr. — II. loges de face, fauteuils d'orchestre, baignoires 6 Fr. — II. loges sans salon, avant-scène des II. loges, II. loges de côté 5 Fr. — II. loges de côté sans salon, stalles d'orchestre 4 Fr. — Avant-scène de la II. galerie, II. galerie 3 Fr. — Parterre 2 Fr. 50 Cent. — III. loges de face 2 Fr, de côté 1 Fr. — IV. loges de côté 1 Fr. 50 Cent. Amphithéâtre 1 Fr.

Théâtre-Lyrique paa Place du Châtelet, er opbygget 1861. Den ydre Facade har mange Statuer og Skulpturer. I det Indre findes et nyt Belysnings-system. Theatret har to Foyers. — 1750 Pladsjer.

Billetpriserne ere: Avant-scène 8 Fr. — Baignoires, fauteuils d'orch., loges à salon, fauteuils de balcon 6 Fr. — Avant-scène du II. balcon 5 Fr. — Pourtour 4 Fr. — Fauteuil du II. balcon 3 Fr. — Parterre, stalles de face 2 Fr. 50 Cent. Stalles de côté 2 Fr. — Amphithéâtre 1 Fr.

Théâtre-Italien, Place Ventadour ved Passage Choiseul. Theatret er et Samlingspunkt for hele den elegante Pariser verden, og det hører til den gode Tone kun at besøge Theatret i Selskabsdragt.

Billetpriserne ere: Fauteuils d'orchestre og de balcon 12 Fr. — Stalles d'orchestre 6 Fr. — Avant-scène, baignoires og I. loges 15 Fr. — Avant-scène, loges de face 9 Fr. — II. loges de côté 7 Fr. — Loges des galeries des III. 5 Fr. — Loges og galeries des IV., loges d'amphithéâtre 3 Fr. — Amphithéâtre des V. 2 Fr.

De berømteste Theatre af anden Rang ere:

Gymnase, paa Boulevard Bonne-Nouvelle, for det finere Lysspil og borgerlige Drama (1300 Pladser).

Vaudeville, 29 rue Vivienne, ligeoverfor Børsen (1300 Pladser).

Variétés, 7 Boulevard Montmartre (1250 Pladser).

Théâtre du Palais-Royal, i Palais-Royal (1000 Pladser).

Théâtre de la Porte Saint-Martin, paa Boulevard Saint-Martin, opfører mest store historiske Dramer og Festsyffer (1800 Pladser).

Gaité, i Rue du Caire, ligeoverfor Square des Arts et des Métiers (1800 Pladser).

Ambigu-Comique, 2 Boulevard Saint-Martin (1900 Pladser).

Théâtre Impérial du Châtelet, paa Place du Châtelet. Det Indvændige ligner i det Hele Théâtre Lyrique (3500 Pladser).

Folies-Dramatiques, 40 rue de Bondy og Boulevard Saint-Martin.

Délassements-Comiques, Boulevard du Prince Eugène.

Théâtre Déjazet, 41 Boulevard du Temple.

Théâtre Beaumarchais, 25 Boulevard Beaumarchais (1200 Personer).

Bouffes Parisiens, Passage Choiseul, spiller hovedsagelig Offenbach'ske Operetter (700 Pladser).

I den sidste Tid ere nogle nye Theatre blevne aabnede:

Fontaisies Parisiennes, 26 Boulevard des Italiens.

Grand Théâtre Parisien, 12 rue de Lyon, nær ved Bastillepladsen.

Théâtre des Nouveautés, 60 rue du Faubourg Saint-Martin.

Foruden disse Theatre findes endnu nogle underordnede, som vi skulle nævne, fordi man der bedst, saavel paa Scenen som paa Tilskuerpladsen, kan studere Pariser Folkeliv.

Folies Marigny i Champs-Elysées.

Théâtre Bobino, fra 1866 af paa Boulevard de Strasbourg.

Théâtre Saint-Germain, paa Boulevard Saint-Germain.

Théâtre Saint Marcel, 31 rue Pascal.

Konstberbercircus.

Cirque de l'Impératrice, i Champs-Elysées (6000 Plads).
 Cirque Napoléon, paa Boulevard des Filles de Calvaire.

Hippodrome, paa Place d'Eylau, nær ved Bois de Boulogne. Her opføres under aaben Himmel Bæddeløb, Bataillescener, Liniebæddes osv.

Cirque du Prince-Impérial, aabnet 1866 (Théâtre Franconi), 6 Boulevard du Temple.

Af Forlystelsesanstalter fortjene endnu følgende at nævnes:

Soirées de Robert Houdin, 8 Boulevard des Italiens, under Clévermanns Ledelse (Tassenspillerkonster, Bugtaleri osv.)

Théâtre Robin, 49 Boulevard du Temple (Fysiske Experimenter, Magi, Panoramaer osv.).

Théâtre Séraphin, 12 Boulevard Montmartre (Sfyggebilleder, Automater osv.).

Marionettes lyriques, 17 Boulevard de Strasbourg.

Théâtre de Guignoli Champs-Elysées (Mester Sæf).

Panorama National, i Champs-Elysées, ved Siden af Palais de l'Industrie (Forevisning af Slagbilleder osv.).

Koncertier.

Concerts du Conservatoire de musique, 11 rue de Faubourg Poissonnière. Til disse Koncertier ere næsten alle Pladser optagne af Abonenter, saa at det vil

være meget vanskeligt for Fremmede at erholde Billetter.

Concerts populaires i Cirque Napoléon, Bou-

levard du Temple. Ved disse Koncerter (Søndag Kl. 2) udføres ifftun klassisk Musik af et godt Orkester.

Concerts des Champs-Élysées (forhen Concerts Musard), bag Palais de l'Industrie, afholdes hver Aften fra Kl. 8—11. Der tilfødes ifftun Damer Afgang, naar de ledsages af en Herre.

Concerts du Chalet des Îles, i Bois de Boulogne, om Sommeren flere Gange ugentlig.

Concerts du Casino, 16 rue Cadet.

Concerts du Pré-Catelan, i Bois du Bologne.

De øvrige, betydelige Koncerter pleie at finde Sted i følgende Sale:

Salle Pleyel, 22 rue Rochechouart.

Salle Herz, 38 rue de la Victoire.

Salle Erard, 13 rue du Mail.

3 de saakaldte Cafés-chantants bliver der hele Aftenen opført Orkester- eller Klaveer-Kompositioner, alvorlige og komiske Arier, Duetter, Travestier, Kupletter osv. — af sædvanlig temmelig middelmaadige Kunstnere. Der betales ingen særskilt Entré, dog ere de „Consommations“, som man maa indtage i Cafés-chantants dyrere, og vel ogsaa slettere end i de sædvanlige Kafeer. De betydeligste Establissementer i denne Art ere: Cafés-concerts Eldorado, paa Boulevard de Strasbourg; Casino français i Palais-Royal, Galerie Montpensier; Alcazar, rue de Faubourg Poissonnière; Cafés des Aveugles, i Palais-Royal (Orkesteret bestaaer af lutter Blinde) o. s. v.

Offentlige Baller (om Sommeren).

De offentlige Baller i Paris tilstede den Fremmede et saa eiendommeligt og interessant Blik i denne Stads offentlige og sædelige Liv, at Ingen burde forsømme at besøge et Par af de nedenfor anførte Ballosaler. Kun unge, ugiftede Damer maa vi fraraade et saadant Besøg. — Følgende ere om Sommeren de stærkest besøgte af disse Lokaler, i hvilke man kan være vis paa at træffe den elegantere Del af Demi-monde og mange Fremmede. Bal Mabilie et du Château des Fleurs, Avenue

Montaigne, Champs-Elysées. (Val: Tirsdag, Torsdag, Fredag og Søndag). Entreen er 3 Frs. for en Herre, 1 Fr. for en Dame.

Closerie des Lilas ved Jardin du Luxembourg, om Vinteren kaldet Prado. (Val: Mandag, Torsdag og Søndag). Entreen er 1 Fr. for en Herre.

Château Rouge, Chaussée de Clignancourt. (Val: Søndag, Mandag og Torsdag). Entreen er 2 Frs. for en Herre.

Jardin du Pré-aux-Clercs ved Chaussée du Maine. (Val: Søndag, Mandag, Torsdag og Fredag).

Asnières. Paa Jernbanen (til Saint-Germain) kører man i 5 Minuter fra Paris til Asnières. (Val, Fjrværkeri, Koncert osv. om Søndagen; Torsdag: Fête de nuit). Entreen er 3 Frs. for en Herre og 50 Centimer for en Dame.

Seværdigheder

i alfabetisk Rækkefølge, med Angivelse af den Tid, til hvilken de kunne tages i Diefsyn.

Fremmede kunne erholde Afgang til andre Tider end de her anførte, naar de henvende sig til vedkommende Forstander eller Portner.

Abattoirs (Slagterhuse). Det Seværdigste er det nye Abattoir La Villette i Avenue Trudaine, der kan besøges hver Dag (Drifkepenge til Portneren).

Tre Slagterhuse findes paa høire og to paa venstre Seinebred; Slagterhusene i Batignolles og Belleville høre nu ogsaa til Paris.

Banque de France (den Keiserlige Bank) rue de la Vrillière. — Kontorerne ere aabne hver Søndag fra Kl. 9—4.

Bankens Beholdninger, der ofte naae en uhyre Størrelse, opbevares i Kjældere, som i Tilfælde af Fare kunne tilkastes med Jord, sættes under Vand eller fyldes med giftige Damp.

De betydeligste Pengeinstituter i Paris ere:

La Caisse d'Amortissement, 56 rue de Lille.

Le Comptoir national d'Escompte, 14 rue Bergère.

Le Crédit Foncier de France, 17 rue Neuve des Capucines.

Le Crédit mobilier, Place Vendôme.

Bibliotheker. De betydeligste ere:

Bibliothèque de la ville de Paris i Hôtel de ville,

rue Loban. Aabent hver Dag fra Kl. 10—3. Ferien varer fra 15de August til 1ste Oktober.

Bibliothèque de l'Université i Sorbonne, rue de la Sorbonne. Aabent hver Dag fra Kl. 10—3. Ferie fra 10de Juli til 25de August.

Bibliothèque du Conservatoire des Arts et Métiers (Haandværkerbibliotheket), rue Saint-Martin 292. Aabent hver Dag med Undtagelse af Mandagen fra Kl. 10—3.

Bibliothèque Impériale (det Keiserlige Bibliothek), rue Richelieu 58. — Aabent for Væsende daglig fra Kl. 10—4, for Publikum Tirsdag og Fredag fra Kl. 10—4. Samlingen er sikkert den største i Verden, den bestaaer nemlig af $1\frac{1}{2}$ Million Bind, 150,000 Manuskripter, 1,300,000 Kobberstik, 150,000 Mønter m. m. Af Mærkværdigheder findes: et Porfyrbassin fra det 7de Aarhundrede, en Meteorsten, to kinesiske Porcellænstaarne, en Sardonymbasse med Augustus' Apotheose o. s. v. 3 Stueetagen ere Oldsagerne opstillede, og ved Siden deraf er Indgangen til Væsesalen.

Bibliothèque Saint-Geneviève, Place du Panthéon, daglig aabent fra Kl. 10—3 og fra Kl. 6—10 om Aftenen. Ferie fra 1ste Sept. til 15de Oktober.

Blindeinstituter, se Institution des jeunes Aveugles.

Bois de Boulogne (Boulogneskoven) er den mest besøgte Promenade i Paris og aaben hele Dagen. Den fordelagtigste Tid at besøge den i, er fra Kl. 2—5, især om Lørdagen.

Man kan komme til Boulogneskoven med Droscher (S. 77), Omnibusser (S. 79), ad Sporveien (S. 80) eller paa Jernbanen (Chemin de fer de l'Ouest). Til Jøds er der fra Triumfbuen til Porte Dauphine et Kvarters Vej. Man følger Route de Suresne og kommer derfra i 10 Minuter til Søen (Lac inférieur), som er det smukkeste Parti i Skoven. Derne, til hvilke man kun kan komme over med Baade, ere indbyrdes forbundne ved en Bro. (Med Omnibusbaade koster Tur og Retur 50 Centimer Personen). Paa den største Ø findes Kafeen „Chalet des Nies“. Imellem de to Søer er der to smaa Vandfald (Rond des Cascades). Fra den øvre Sø (Lac

supérieur) kommer man paa 5 Minuter til en Korsvei (Rond de la Source), hvorfra man i 2—3 Minuter kan bestige Høien (Butte Mortemart). Længere tilvenstre ligger Dammen Mare d'Auteil og Rond des Chênes (gamle Egetræer fra det 16de Aarhundrede). Fra den nærliggende Porte d'Auteil kommer man paa 20 Minuter til det store Vandfald (la grande Cascade), der fra en Høide af 42 Fod falder ud over en tilgængelig Grotte. Ligeoverfor Vandfaldet ligger den store Slette Longchamp med Hippodromen, hvis Tribuner have Plads til 5000 Personer. Veien Chemin de la Grande Cascade fører til Pré-Catelan, en Forslystelsesanstalt med Kafeer, Koncerter, Børneboller o. s. v. I Nærheden heraf findes Croix Catelan, en pyramidalff Soile, til Grindring om Troubadouren Catelan, der blev myrdet paa dette Sted. I faa Minuter kommer man herfra tilbage til Lac inférieur.

Jardin d'acclimatation i Bois de Boulogne, se Jardin d'acclimatation.

Botanisk Have, se Jardin des Plantes.

Bourse (Børsen), Place de la Bourse, er daglig aaben fra Kl. 1—5.

Den er bygget i Form af et græst Tempel og danner en Firkant 207 Fod lang, 123 Fod bred og 57 Fod høj. En aaben Soilehalle løber rundt omkring Bygningen. Paa Trappeaffatserne staa Statuer, forestillende: Handelsretten, Handelen, Agerdyrkningen og Industrien. I det Andre er Børsalen. I Kuppelen er anbragt Genremalerier, allegoriske Fremstillinger af Handel og Industri. I Salen findes et med Gitterværk omgivet Rum for Mæglerne (agents de change). Seet fra Galleriet gjør det brogede Virvar under Børstiden (Kl. 1—3), paa Grund af den umaadelige Larm, et ubehageligt Indtryk.

Catacombes ere ikke mere tilgængelige for Publikum.

Chapelle Saint Ferdinand i Neuilly, route de la Révolte. Afgang daglig mod Drifkepenge til Portneren.

Kapellet er opreist til Hæd for den i 1842 paa dette Sted forulykkede Hertug af Orleans. Det danner et

Mausoleum med Glasmalerier, og indeholder en Marmorgruppe og Christi Nedtagelse fra Korset.

Chapelle expiatoire (Forsøningskapellet), rue d'Anjou Saint-Honoré. Abent mod Drifkepenge (50 Centimer).

Kapellet er opreist til Minde om Ludvig XVI og Marie Antoinette. Indgangen ligner en antik Gravhølvving. I det Indre findes to Marmorgrupper, af Bøssio: Ludvig, der, understøttet af en Engel, stiger op til Himlen, og Marie Antoinette, opretholdt af Religionen.

Charenton, maison de santé de, (Syge- og Galeshospital) i Charenton-Saint-Maurice, Søndag og Tirsdag Kl. 12—4.

Cimetières (Kirkegaardene) ere aabne hver Dag, ogsaa om Søndagen, fra Kl. 6—6 om Sommeren og fra Kl. 7—4 om Vinteren.

Paris har tre store Kirkegaarde: Père-Lachaise, Montmartre og Mont-Parnasse. Begravelsesomkostningerne beregnes efter en Taxt, omfattende 9 forskellige Klasser. Over to Trediedele af Eigene blive begravede i Fællesgrave (les Fosses communes), hveri 50 Kister staa ved Siden af hverandre. For Tillæbelse til i 5 Aar ikke at omgrave Graven betales 50 Frs., for Gravens Erhvervelse til Eiendom erlægges derimod 500 Frs.

Kirkegården Père Lachaise, ved Enden af rue de la Roquette, er den berømteste og seværdigste. Den er anlagt 1804 og omfatter over 100 Tønder Land; den er i Sandhed „de Dødes By“, prydet med tallose Gravminder, hvorunder fornemme og berømte Franskmænd have fundet deres Hvilested. 3 Bygningen tilhøre for Indgangen træffes Førerene (Conducteurs). Et Besøg ved de seværdigste Monumenter optager 2—3 Timer (2 Frs.). Følgende ere de Mindesmærker, der fortrinsvis gjøre Krav paa Opmærksomhed: Visconti, Louvres Bygmester; Alfred de Musset, den berømte Digter; Abailard og Heloise, der hvile her siden 1817; Casimir Périer (opreist af Staden Paris); Komponisterne: Méhul, Hérold, Bellini, Boieldieu, Cherubini og Chopin; Digterne Delille og Bernardin de St.

Pierre; Uhrmageren Bréguet; Skuespilleren Talma; Mme. Raspaills Mausoleum; Banquier Lafitte; Grev Lavalette; General Gobert; Beaumarchais; Kirurgen Dupuytren; Eugène Scribe; Kunstneren David d'Angers; Taleren Manuel og Béranger; General Foy; Børne; Racine; Molière; La Fontaine; Fyrstinde Demidoff; Billedhuggeren Pradier; Pedru-Rollin, den bekendte Politiker; Delavigne; Balzac; o. fl.

Paa den mohamedanske Kirkegaard, der sædvanlig er lukket, hviler Dronningen af Dode.

Paa den israelitiske Kirkegaard, der er lukket om Torsdagen, findes Skuespillerinden Rachels, Familierne Rothschilds og Foulds Gravsteder.

Cimetière Montmartre, Boulevard de Clichy, er den ældste Kirkegaard i Paris. Den indeholder Monumenter over Familien Cavaignac; Mme. de Girardin; Ernst af Sachsen-Coburg; Hertuginde af Montmorency; Paul Delaroche; Hertuginde af Abrantes; Heinrich Heine. Paa den jødiske Kirkegaard findes Halévy's Grav.

Cimetière du Montparnasse, Boulevard de Montrouge, frembyder Intet, der kan interessere den Fremmede.

Conservatoire des Arts et Métiers (Akademiet for Kunst og Haandværker), rue Saint-Martin 292. Samlingerne og Maskinerne kunne tages i Omsyn: Søndag og Torsdag fra Kl. 10—4 gratis; Mandag, Tirsdag og Fredag fra Kl. 1—3 mod 1 Fr. Entré (Bibliothek, se S. 113).

Kataloget over Samlingerne koster 1½ Frs. Bygningen staaer paa det Sted, hvor Abbediet Saint-Martin des Champs, grundlagt 1060, har ligget. Ved Siden af Indgangsdørene sees Statuer af Videnskaben og Kunsten. I Gaarden fører en anden Portal til Samlingerne. Maskinerne ere i Virksomhed Søndag og Torsdag.

Eglise russe (den russiske Kirke), rue de la Croix-du-Roule, mellem Triumfbuen og Parc de Monceau. Aaben hver Dag fra Kl. 2—5. Søn- og Festerdage fra Kl. 3—5.

Kirken er bygget fra 1859—61. Dens Form er et græst Korf, og den har en stor forgyldt Kuppel og 4 mindre. Det Indre er meget elegant udstyret, bestaaer af Forsal, Skib og Kor og er prydet med mange Freskomalerier.

Entrepôt des Glaces (Oplagested for Is), rue Saint Denis 212. Aabent daglig.

Entrepôt des Vins (Oplagested for Vin), ved Quai Saint-Bernard, aabent daglig, ogsaa om Søndagen.

Gobelins, Manufacture des, (Gobelinsfabrik), 254 rue Mouffetard. Onsdag og Torsdag Kl. 2—4 om Sommeren og Kl. 1—3 om Vinteren. Mærkværdige ere Arbejdsalene og de Rum, hvor et Udvalg af de fortræffeligste Gobelinsarbejder fra ældre og nyere Tid findes. Kataloget koster 75 Centimer. — Siden 1826 er her ogsaa den kejserlige Tæppefabrik, bekendt under Navnet la Savonnerie.

Halle au blé (Kornhallen), rue de Viarmes, er aaben hver Dag. Hovedmarkedet afholdes Onsdag og Torsdag.

Halles centrales (Torvehallerne), rue de la Tonnelierie og rue Rambuteau, ere daglig aabne. Disse Haller ere høist imponerende Bygninger og bestaa næsten ubelukkende kun af Zern. Hver Pavillon er bestemt for en egen Klasse af Levnetsmidler. Fire Stentrapper føre ned i Kjelderrummene, som staa i direkte Forbindelse med Zernbanen til Strasborg. Størst Interesse har Livet i disse Haller fra Kl. 6—8 om Morgen.

Halle aux cuirs (Læderhallen), rue du Fer à moulin, daglig aaben.

Halle aux huitres (Østershallen), 42 rue Montorgueil, er aaben hver Dag, men frembyder ikke Noget af særegen Interesse.

Hôpitaux (Sygehospitalet). De betydeligste ere:

Hôpital Beaujon, Faubourg Saint-Honoré 208. Søndag og Torsdag fra Kl. 2—4.

Hôpital Cochin, Faubourg Saint-Jacques 47. Søndag og Torsdag fra Kl. 12—2.

Hôpital de la Charité, rue Jacob 47. Søndag og Torsdag fra Kl. 1—3.

Hôpital de la Pitié, rue Lacépède 1. Søndag og Torsdag fra Kl. 1—3.

Hôpital des Enfants malades (Børnehospital), rue de Sèvres 149. Søndag og Torsdag Kl. 1—3.

Hôpital Lariboisière, rue Ambroise-Paré. Søndag og Torsdag fra Kl. 1—3.

Hôpital Necker, rue de Sèvres 151. Søndag og Torsdag fra Kl. 1—3.

Hôpital Saint-Antoine, Faubourg Saint-Antoine 184. Søndag og Torsdag fra Kl. 1—3.

Hôpital Saint-Louis, rue Bichat 5. Søndag og Torsdag fra Kl. 12—2.

Hospices (Lemmestiftelser). De betydeligste ere:

Hospice de Bicêtre i Gentilly, for gamle Mænd. Søndag og Torsdag fra Kl. 12—3.

Hospice de la Salpêtrière for gamle Kvinder, Boulevard de l'hôpital 47. Søndag og Torsdag fra Kl. 12 $\frac{1}{2}$ —4.

Hospice des Incurables, rue Popincourt 66, for uhelbredelige Mandspersoner, daglig fra Kl. 1—4.

Hospice des Incurables, rue de Sèvres 42, for uhelbredelige Kvinder, daglig fra Kl. 1—4.

Hôtel de Ville (Raadhuset), Place de l'hôtel de ville. — Abent, naar man har Billet fra Seinepræfekten, Torsdag fra Kl. 12—4. Raadhuset er en af de skønneste Bygninger i Paris, og det Indre er i høj Grad selværdigt. Indgangen er gennem Porten paa Hovedfacaden lige under Uhret.

Hôtel de ville, der danner et temmelig regelmæssigt Parallelogram, 300 Fod langt og 250 Fod bredt, er bygget i Renaissancestil; det indeslutter tre Gaarde. Over Hovedindgangen staaer Henrik IV's Rytterstatue. 3 Nisjerne i øverste Etage findes Billedstøtter af berømte Pariserborgere (La Fayette, Colbert, Molière, Boileau, Sully, Le Sueur, Lebrun, Buffon, Voltaire, d'Alembert o. A.). I den første Gaard staaer Ludvig XIV's Broncestatue af Coy-

sevor. Herfra fører en Trappe til den prægtige Festsal (Galerie des Fêtes), prydet med Malerier af Lehmann, der forestille Menneskeslægten's Historie. Endvidere for- tjener at nævnes: Galerie de pierre, Salle de jeu (Spille- salen), Salon des Arcades med Bæggemalerier, Salle à manger (Spisesalen) Salle de Napoléon og Salle des Prévôts.

Hôtel-Dieu (Sygehuset), Place du Parvis Notre- Dame, Søndag og Torsdag fra Kl. 1—3.

Denne Anstalt er grundlagt 660 af den hellige Van- dry og indeholder 828 Senge. I Forhallen findes en Marmorstatue af Stiftelsens Belgjører Monthyon, model- leret af Bosio. — Fri Lægekonsultation hver Morgen fra Kl. 8—9.

Hôtel des Invalides (Invalidehospitalet) ved Quai d'Orsay, tilgængeligt for Fremmede hver Dag fra Kl. 11—5. Om Søndagen holdes der Kl. 12 Messe med Militærmusik i Kirken Saint-Louis. Kirken og Na- poleon I's Gravmæle ere især værd at bese. (Indgangen fra Place Vauban). Mandag og Torsdag fra Kl. 12—3.

Hôtel des Invalides blev bygget af Bruant i Aarene 1671—1674 og er indrettet for 5000 Personer. Adkomst til at optages deri har Enhver, der er bleven kvæstet i Militærtjeneste, eller som har tjent i 30 Aar. Man bør navnlig besøge Kirken Saint-Louis og Hvælvingen med Keisergraven. (Man giver Invalideførerne 1 Fr., de øvrige Førere hver $\frac{1}{2}$ Fr. i Drifkepenge.) Kjøkkenet og Sovesalene have mindre Interesse.

Foran Bygningens Længdefacade er der opstillet 18 erobrede Kanoner. Paa begge Sider af Indgangen ere anbragte Mars og Minervas Statuer af Coustou, over Portalen staaer en Rytterstatue af Stifteren, Ludvig XIV, med Retfærdigheden og Klogskaben ved Siden.

I Mellemgaarden, Cour d'honneur, fremstiller en In- valid sig som Beviser. I Stuetagen ere Spisesalene (Ré- fectoirs) med Freskomalerier. Bibliotheket tæller 20,000 Bind. Raadssalen er prydet med Napoleen I's Billede af Ingres.

I den midterste Arkade af Kirken Saint-Louis første Etage staaer Napoleon I's Statue, i Midterffibet hænge de erobrede Faner.

Invalidehospitalets Kirke er en af Paris' skønneste Kirkebygninger; siden 1841 er den Napoleon I's Hvilested. Kirken byggedes i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede af Mansard. I Nischerne staa Karl den Stores og Ludvig den Helliges Statuer. Kuppelen bæres af 40 korinthiske Søiler. I det Indre af Kirken træffer man ved Indgangen Turennes og Vaubans Gravmæler. I Kuppelen sees Billedet: Ludvig den Hellige, der overrækker Kristus Sværdet for dermed at befæmpe Religionens Fjender, af Delafosse. Kapellet Saint-Jérôme gemmer Levningerne af Prinds Jérôme og hans ældste Son. I Sanktuariet er der to Billeder af Cehpel, forestillende Mariæ Himmelfart og Treenigheden. — En Trappe fører ned i Krypten, der indeslutter Keisergraven, le tombeau de Napoléon. Ved Indgangen ligge Mareschalerne Duroc og Bertrand begravede. Mausoleet er bygget efter Viscontis Plan. Paa Broncedøren læser man Ord, udtalte af Keiseren. Ved Siden af Døren staa Statuerne: den borgerlige og den krigeriske Styrke, af Duret. Krypten er aaben foroven, saa at man fra Kirken kan se Gravmælet. Paa Granitvæggene ere 10 Marmorreliefer af Simart, og 12 Seiersgudinder, Pradiers sidste Arbejder. En Sarkofag, der er udarbejdet af en 1350 Centner svær Granitblok, gemmer Keiserens Aske. Ligeoverfor Indgangsdøren staaer Napoleons Statue, af Simart.

Hôtel des Monnaies (den keiserlige Mønt), Quai Conti 41. Møntsamlingen er aaben om Tirsdagen og Fredagen fra Kl. 12—3; til samme Tid kunne ogsaa Bærfstederne tages i Diefsyn, efter forud indhentet Tilladelse fra Møntmesteren.

Hovedfacaden af den i Aarene 1771—1775 opførte Bygning er 360 Fod lang; paa Opsatsen findes Statuerne: Freden, Handelen, Klogskaben, Loven, Styrken og Overflodigheden. De indre Bygninger omslutte 8 Gaarde; i Peristylen findes Buste af nogle franske Herskere. Paa

den Pavillon af Facaden, der vender ud til rue Guéné-
gaud staa Statuerne: Jorden, Luften, Vandet og Ilden.

Den interessante Montsamling (Musée des Monnaies
et Médailles) befinder sig i det øverste Stokværk og om-
fatter Mønter og Medailler fra Karl den Store til Nu-
tiden, ordnede i Skabe. Salle Napoléon indeholder Na-
poleon I's Buste, af Canova, Keiserens Pigmasse, Napoleon
III's Buste og en Broncemodel af Vendôme Colen.

3 Atelierne tilbrage Guld- og Sølv- og Smelte-
ovnene, Metalhammerne og Guldatelieret sig især Dymrk-
somhed.

Jardin des Plantes (den zoologiske og botaniske
Have), rue Geoffroy-Saint-Hilaire. Menagerierne ere daglig
at se — ogsaa om Søndagen — om Sommeren fra Kl.
10, om Vinteren fra Kl. 11—6. Naar Dyrene ikke ere
i det Frie, er Afdgangen til Bygningen kun tilladt, naar
man har Afgangskort. Saadanne Afgangskort erholde
Fremmede til enhver Tid i Bestyrelseskontoret for Jardin
des Plantes, 57 rue Cuvier. De anatomiske, zoologiske, bo-
taniske, geologiske og mineralogiske Samlinger ere aabne
Tirsdag og Torsdag fra Kl. 2—5, Søndag fra Kl. 1—5;
med Afgangskort tillige Tirsdag, Torsdag og Fredag Kl.
11—2.

Jardin des Plantes, der er omtrent 2000 Fod lang og
1200 Fod bred, er en af Stadens skønneste Spadserengange
og forener i sig alle betydelige naturvidenskabelige Sam-
linger, saasom levende Dyr og Planter, rige Museer og et
Bibliothek. (Kafé ved den botaniske Have — Restaurant
Lecoq, ved Quai de la Tournelle er i Nærheden). Haven
er anlagt 1635 af Guy la Brosse. Samlingerne ere
blevne berigede af Buffon, de Jussieu, Bernardin de St.
Pierre, Napoleon I, Alexander v. Humboldt, Cuvier og
Geoffroy Saint-Hilaire.

Naar man fra Hovedindgangen ved Place Wallhubert,
ligesom Austerlig Broen, træder ind i Haven, har man 3
lange Alléer for sig. De to Alléer tilvenstre føre til
Kaféen, til Bibliotheket og de forskjellige Museer. Alléen
tilhøire fører til den zoologiske Have. De forskjellige

Plantearter ere i den botaniske Have betegnede med farvede Etiketter: Medecinalplanter have røde, Farveplanterne blaa, Giftplanterne sorte, Kjølkenplanterne grønne og Sirplanterne gule Paaskrifter.

Menageriet, der er den mest besøgte Del af Haven, indeholder de vilde Dyr's Bure; nær ved disse staaer Abesburet (*Amphitéâtre des singes*), en rund Plads for Elefanter og Kameler, Gruber for Bjørnene (*Fosses aux ours*), Fuglebure (*volières*) og paa den nordlige Side et Hus for Krybdyr (*Reptiles*).

Paa den anden Side ligger Museet for komparativ Anatomi (engang Cuviers Bolig), Officianternes Bopæle, Bestyrelsens Lokaler og Amphitheatret, et stort Auditorium for 1200 Personer med to kemiske og eet fysisk Laboratorium (Forelæsningerne ere offentlige). Foran dette er til venstre Drangeriet og Frøhaven, ved Siden deraf en lille Høi, beplantet med Pinier og Cedertæer, og i Nærheden Labyrinten med Belvédère og de første til Frankrig bragte Cedre. Ved Foden af Høien findes Daubentons Grav († 1799). Fra begge Høie nyder man en smuk Udsigt.

Det zoologiske Kabinet, et af de rigeste i Verden, indeholder i en 390 Fod lang Bygning over 200,000 Nummere.

Bibliotheket, der er aabent hver Dag fra Kl. 10—3, indeholder 25000 Bind, Haandskrifter, Buxter, naturvidenskabelige Afbildninger osv.

Blandt de naturvidenskabelige Museer bør især fremhæves det af Cuvier grundede Anatomiske Kabinet. I Stuetagen findes Skeletter af Mennesker og Dyr og i de øvre Etager Hoveder, Skeletter, enkelte Legemsdele, Gipsafstøbninger af berømte Personers Hjernestaller.

Jardin d'acclimatation (zoologisk Have) i Bois de Boulogne ved Porte Maillot, er daglig aaben. Entreen er om Søndagene 1 Fr., om Søndagen 50 Centimer til Haven og 50 Centimer til Drikhusene.

Jardin d'acclimatation er grundlagt 1860 i den Hensigt at fremme og udvilde udenlandske Planter og Dyr

Overførelse til Paris Klima. Havens Hovedindgang er ved Porte des Sablons, en anden findes ved Porte de Madrid. — Den høire Side fra Hovedindgangen er anvist Dyrene fra de varmere Klimater. Her findes ogsaa den Bygning, hvori Silkeormene udflækkes (Magnanerie), længere henne Fugleburet (volière) og Hønseluget (poulerie) og ved Havens Ende Staldene for de større Pattedyr (mammifères). Tilvenstre for Hovedindgangen er Alvariet, en rektangulær Bygning, i Smag med de i Herkulanum fundne Alvarier. Paa den ene af Salens længste Indresider er der 14 gennemsigtige Vandbeholdere, i hvilke man kan iagttage, saavel Ferskvands- som Saltvandsdyrenes travle Liv. — Længere hen træffer man paa „Forsøgs-haven“ (jardin des expériences) for fremmede Værter. — Endvidere fortjene at tages i Diehyn: den i 1864 opstillede Statue af Naturforskeren Daubenton, en kunstig Høi med en Grotte, et Meieri, Schæferi, Hunde- og Svinestalde. — Tilvenstre fra Hovedindgangen findes endvidere det store Drivhus (la grande serre) med prægtige Glasfale, der indeholde erotiske Planter. Endvidere foresindes her ogsaa Restauration og Læsefabinet.

Imprimerie Impériale (det keiserlige Bogtrykkeri), rue vieille du Temple 87, kan besøges om Torsdagen Kl. 2, naar man erholder Tilladelse fra Direktøren, der opnaaes efter skriftlig Begjæring.

Trykkeriet, der er grundlagt af Frants I., er overmaade rigt paa Presser og Typer med gamle og fremmede Skrifter. Der anvendes aarlig 40,000 Frs. paa gratis Trykning af videnskabelige Værter. I Trykkeriets store Gaard staar Gutenbergs Statue, i Gaarden tilhøre findes Basreliefs, der tilskrives Goussou. I Bentesalen er der 4 Billeder af Boucher, i Maffinsalen er der 88 Haandpresser, 19 Damppresser, 1 hydraulisk Papirspresse og 20 lithografiske Presser. Bibliotheket omfatter alle fra Officinet udgaaede Værter. Anstalten beskæftiger 80 Embedsmænd og 1000 Arbeidere af begge Køn.

Institut de France, Sædet for de lærde Selskaber, Quai Conti 21, er daglig aabent fra Kl. 11—1.

(Drifkepenge til Portneren). Institutet erholdt sin nuværende Indretning 1795. Den store Anstalts Formaal er at befordre Videnskab og Kunst ved Forskninger, Udgivelsen af forskjellige Værker og Prisuddelinger. Institutet bestaaer af 5 Klasser.

Académie française har til Hovedopgave at revidere „Dictionnaire de la langue française“ og tæller 40 Medlemmer. Aarlig finder i Mai eller Juni et offentlig Møde Sted, i hvilket Præmierne uddeles.

Académie des inscriptions et belles-lettres omfatter Studiet af de gamle og orientalske Sprog, af Arkæologi osv.

Académie des sciences omfatter den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling.

Académie des beaux-arts omfatter Maleri, Musik, Billedhuggerkunst og Bygningskunst.

Académie des sciences morales et politiques beskæftiger sig med filosofiske, juridiske, økonomiske og politiske Spørgsmaal.

Enhvert af disse Akademier holder eet Møde om Ugen, til hvilket man faaer Afgang ved skriftlig Henvendelse til Sekretæren, og desuden finder der aarlig et offentlig Møde med Præmiefordeling Sted.

Institution des jeunes aveugles (Blindeinstitutet), Boulevard des Invalides 56. For Fremmede er Agangen aaben fra Kl. 1½—5. Fire eller fem Gange om Aaret opføre de Blinde Musik. — Blindeinstitutet er grundlagt 1784 af Hany for blinde Børn i en Alder fra 9—13 Aar. Hovedfacadens Frontespice, af Jouffroy, forestiller Messeren, omgivet af blinde Børn. Næsten alle Lærerne ere Blinde og forhenværende Elever af Anstalten. Elevernes Antal er 250. Især fortjene Skole-, Epise og Sovejalene, samt Værkstederne at tages i Oiesyn (Drifkepenge).

Institution des Sourds-Muets (Dovstummeinstitutet), 256 rue Saint-Jacques, kan besøges, naar man erholder Forstanderens Tilladelse, hver Lørdagesterm. fra

Nr. 2—5. Institutet er grundlagt af Abbé de l'Epée og tæller 140 Elever i en Alder af 9—14 Aar.

Invalidehotellet, se Hôtel des Invalides.

Jardin des Tuileries (Tuilerihaven), beliggende mellem Tuileriernes vestlige Facade og Place de la Concorde, er aaben hver Dag (ogsaa om Søndagen) fra om Morgenens til Solnedgang. Om Sommeren spiller Militærmusiken om Eftermiddagen fra Nr. 4—5 og hertil udsædes Stole (10 Centimer) og Fautenils (20 Centimer). — Tuilerihaven, der er 2230 Fod lang og 870 Fod bred, er anlagt af Le Nôtre i fransk Stil. Den er en af de mest yndede Spadseresteder og besøges navnlig om Middagen af mange Børn, der lege der. Nærmest ved Slottet findes den keiserlige Privathave med mange skønne Anlæg, men den er kun tilgængelig for Publikum, naar Hoffet er fraværende. En stor Hovedalle gennemstjærer Haven. Ud mod Quaien findes Terrasse du bord de l'eau med en smuk Udsigt, et Drangeri og det i 1861 for den keiserlige Prinds opførte Boldhus (Jeu de paume). Ogsaa denne Terrasse kan kun besøges, naar Hoffet er fraværende. Ud imod rue de Rivoli ligger Terrasse des Feuillants, saaledes kaldet efter et Kloster, der tidligere fandtes her. — Talrige Billedstøtter, hvoraf flere ere af betydelig kunstnerisk Værd, og Springvande pryde Haven.

Jardin du Luxembourg (Luxembourgshaven) er aaben hver Dag (ogsaa om Søndagen) fra om Morgenens til om Aftenen. Om Tirsdagen og Torsdagen spiller Militærmusiken om Sommeren fra Nr. 5—6. — Luxembourgshaven støder op til Palais du Luxembourg og er anlagt af Paladsets Bygmester J. Debrosse. I Haven findes flere Terrasser, omgivne af Stenbalustrader, der bære talrige Marmorvaser, endvidere en Hovedalle, der fører til Observatoriet, en botanisk Have, et Drangeri og en berømt Planteskole. Foran Slottets østlige Facade er et prægtigt Bassin med Springvande (Fontaine Médicis), bestaaende af tre Nischer. Ifølge Røgle skal det være af J. Debrosse, efter Andre af Rubens. I Nischerne staa Statuer af Ottin. — Overfor Rue de Médicis er Fontaine de Léda med Vaske-

liefs. — Paa Terrasserne findes 20 Marmorbilleder, forestillende berømte franske Kvinder.

Til Havens sydlige Del støder l'Ecole de Médecine's botaniske Have og ved Siden af denne et stort Drangeri og to Drivhuse for Kameliaer, samt Gartnerboligen. Endvidere findes en for Senatets Præsident bestemt Have. Paa den store Terrasse er en Kafé. Træplanteskolen (la Pépinière) er en henrivende Spadseregang, her findes ogsaa Lesueurs Statue. — I Allée de l'Observatoire findes det i 1853 opreiste Monument over Ney, der blev skudt her d. 15 November 1815.

Jardin du Palais-Royal (Palais-Royals Have), benyttes meget som Passage og er aaben hele Dagen. Om Sommeren spiller Militærmusiken om Mandagen, Onsdagen og Torsdagen fra Kl. 5—6 eller Kl. 6—7 om Eftermiddagen. Denne, meget livlige, 690 Fod lange og 300 Fod brede Have, der er stærkt besøgt af Børn, er indfattet af dobbelte Alleer. I Midten findes to ved et Springvand fra hinanden adskilte Plainer, prydede med Blomsterbede og Statuer. Disse Sidste, der findes flere Steder i Haven, savne i Reglen kunstnerisk Betydning. — I Palais's nordvestlige Hjørne ligger Théâtre du Palais-Royal, til det sydvestlige støder Théâtre Français. — Haven omslutes af fire Galerier. Det sydlige Galerie d'Orléans, 300 Fod langt og 40 Fod bredt, er det pragtfuldeste af disse. Tilhøre fra dette Galeri udgaaer Galerie Valois, tilvenstre Galerie Montpensier og disse forbindes ved Galerie Beaujolais.

I de øvrige Etager findes en Mængde Restaurationer, i Stueetagen derimod pragtfulde Butikker. De bekendteste Restaurationer ere Vésour, Véry, Frères Provençaux, og disse udstille i deres Vinduer Frugt- og Kjøkkenhavens deiligste Frembringelser. De mange Juvelerer, hvis Butiksvinduer ere prydede med ægte og nægte Mesterværker, de glimrende Kafeer, Bøxelererne, i hvis Vinduer sees Dyringer af Guldmønter, Boghandlerne, der udstille Pragt-værker, Tobaksbutikkerne, Glashandlerne, Modemagasinerne

osv., gjøre Galerierne i Palais-Royal til noget af det Seværdigste i Verdensstaden.

Madelaine la (Madelainekirken), Boulevard de la Madelaine. Denne Kirkes Bygning blev begyndt i 1764, men fuldendtes først i 1832, efter at man i Mellemtiden havde bestemt den til forskjelligt Bieend. Den har Form af et græst Tempel. I Spidsen findes et Relief af Pe-maire, forestillende Dommens Dag. I Nischerne staa 34 Helgenstatuer. Paa Broncebørene sees Scener af det gamle Testament. Kirkens Dekoration er overordentlig rig, paa Kuppelen findes i Freskomalerier Kristendommens Udbredelse. I hver af de 6 Sidekapeller findes en Statue, og et Billede, forestillende en Scene af den hellige Magdalenas Liv.

Morgue la (Lighuset), paa den østlige Ende af Den la Cité, nærvæd Kirken Nôtre-Dame, er aaben hver Dag (Søndag indbefattet) fra om Morgenen til om Aftenen. Her fremlægges de fundne Lig af ubekjendte Personer til Efter-syn i tre Dage. Ligene tages i Diesyn gjennem en Glasvæg. Gjennemsnitsantallet af de fremlagte Lig er 350 om Aaret.

Musée d'Artillerie (Arsenalet), 99 Place Saint-Thomas d'Aquin. Aabent om Torsdagen fra Kl. 12—4. (Kataloget koster 4 Frs.). Denne Samling er en af de righoldigste i sit Slags; den optager en stor Sal og to Galerier i Stuetagen, en Sal og fire Galerier i første Etage, samt en Gaard i Dépôt-Central de l'Artillerie. Kataloget udgjør over 4000 Nummere.

Musées du Louvre ere aabne hver Dag, med Undtagelse af Mandag, fra Kl. 10—4. Pavillon de Sully danner Indgangen til Konstsamlingerne i Louvre. (Paraplyer og Stoffe [à 10 Centimer] maa afleveres ved Indgangen.) Samlingerne ere opstillede i Stuen, samt første og anden Etage.

Naar man fra Rue de Rivoli træder ind i Louvres Gaard, er Indgangen til Billedhuggerarbejderne tilhøre i Gaarden og ved Siden deraf er Trappen, der fører op til første Etage.

Stueetagen.

A. Le Musée de sculpture antique (Museet for antikt Billedhuggerkonst). Indgangen er i Louvres Gaard, igjennem Pavillon Sully.

Konstnernes og Gjenstandenes Navne ere i Reglen anbragte ved Konstværkerne.

Rækkefølgen af Museets Sale er følgende:

1) La salle des Caryatides, saaledes kaldet efter Jean Goujons fire Karyatider:

698. Vénus accroupie.

547. Hermaphrodite.

2) Salle de Pan:

506. Pan.

522. Minerva.

3) Salle de Médée:

478. Basrelief: Medea.

4) Salle d'Hercule:

450. Hercules og Telephus.

462. Diana som Zigeunerinde.

5) Salle d'Aruspice:

439. Haruspex spaaer af en Døds Indvolde.
(Basrelief.)

6) Salle de la Psyché:

381. De tolv Gunders Altar.

387. Den forfulgte Psyche anraaber om Medlidenskab.

417. Amor, efter Praxiteles.

7) I den syvende Sal findes Samlingens herligste Mesterværk: den milejiske Venus, funden 1820 paa den lille Ø Melos.

8) Salle de Melpomène:

348. Melpomene.

10) Salle de Pallas:

310. Pallas Athene.

11) Salle du Héros combattant:

262. Den berghesiske Fægter, et berømt Værk af Grækeren Agasios, fundet omtr. Aar 1600.

282. Venus fra Arles.

12) Salle du Tibre:

249. En kolossal Statue af Tiberens Flodgub.

13) Salle de Diane:

218. Diana med Hinden, ogsaa kaldet Diana de Versailles eller Diana à la biche.

216. Den berghejsse Hund.

230. Marsvas.

Fra Forhallen kommer man ind i:

14) Salles des Empereurs:

19. Apollo, som Frødræber.

15) Salles des Saisons:

46. Venus genitrix.

16) Salle de la Paix:

92. Demosthenes.

17) Salle des Romains. De romerske Keisere Statuer er nu opstillede i Pavillon Denon.

B. Le Musée des sculptures de la Renaissance. (Museet for Renaisfancetidens Billedhuggerarbejder.) Indgangen er i Louvregårdens sydlige Parterre. Samlingen bestaaer af fem Sale.

1) Salle d'entrée: Mindesmærker over Karl den Driftige og Marie af Burgund. Afstøbninger af Raminen paa Raadssalen i Brygge.

2) Salle Jean Goujon: 3 Midten: Diana, bekendt under Navnet Diane de Poitiers. — Basreliefs. — De tre Gratie.

3) Salles des Anguier: 3 Midten: Mindesmærke over Hertugen af Longueville. — Colberts Buste. — Fire lænkede Slaver. — Broncestatuer.

4) Salle de Jean de Douai: To Fanger, af Michel Angelo. — Mercure og Hebe. — Nymfe fra Fontainebleau, af Benvenuto Cellini. — Figurerne: Dag og Nat, Morgen- og Aftendæmring, af Michel Angelo.

Salle de Michel Colombe: Den hellige Georg (Basrelief). — Statue af Ludvig XII.

C. Le Musée de sculpture moderne française. (Museet for moderne fransk Billedhuggerkonst). Indgangen er

i Louvregaardens vestlige Parterre. Samlingen bestaaer af 5 Sale.

1) Salle du Puget: Milo fra Croton, der sonderes rives af Iøver. — Perseus befrier Andromeda. — Hviende Hercules.

2) Salle Coysevox (tilvenstre): Mindesmærke over Mazarin. — Bustier og Statuer.

3) Salle de Coustou (tilhøire): Jesus bærer Korset, af Bouchardon. — Merkur isører sig sine bevingede Sko, af Pigalle. — Ludvig XV, af N. Coustou. — Amor, af Bouchardon.

4) Salle Houdon: Diana (i Bronze). — Amor og Psyche, af Delaisire. — Psyche, af Pajon. — Jean Jacques Rousseaus Buste, af Houdon.

5) Salle Chaudet: Amor jager efter en Sommerfugl. — Hyrden Phorbos med den unge Dedip. — Neapolitanst Duffer, af Bude. — Zephyr og Psyche, af Canova. — Biblis, der forvandles til en Kilde, af Dupaty. — Niobes Søn, af Pradier. — Atalantes Toilette, af Samme og Prometheus, ligeledes af Samme. — Corinna, af Gvis.

De øvrige Samlinger i Stueetagen i Louvre ere:

Le Musée Assyrien (Assyriske Oldtidsminder). Indgangen er i Louvregaardens østlige Parterre. Her findes iblandt andet:

Fire kolossale Tyre med Menneskehoveder. Brudstykker af Sarkofager, Mosaiker, Kileindskrifter og Mindesmærker.

Le Musée Egyptien (Egyptiske Oldtidsminder) er delt i to Hovedafdelinger. De større Gjenstande findes i Stueetagen, Indgangen er gennem Louvrekolonnaden. Samlingen falder i 4 Afdelinger:

1) Sfingier, Grupper og Statuetter af Sten.

2) Basreliefs.

3) Tavler med Inscriptioner.

4) Sarkofager.

Paralel med Bærelserne i denne Samling løber en Gang, i hvilken le Musée Algérien (Algierske Oldtidsminder),

bestaaende af gamle algieriske Statuer, Buster og Indskrifter, er opstillet.

Første Etage i Louvre.

Tilhøre for Trappen træder man ind i en stor Sal, der tilligemed den følgende mindre Sal hører til Musée Napoléon III. (se Side 133), og indeholder antike Terra-cottagenstande.

Den følgende Sal er la Salle des sept-cheminées, i hvilken findes Malerier af den nyere franske Skole. — I Vestet findes Portrætter af Frankrigs berømteste Malere. Især maa fremhæves:

148. David: Leonidas ved Thermopylæ.
149. — Sabinerinderovet.
152. — Belisar.
236. Gérard: Amor og Psyche.
242. Guéricault: Medusa.
243. — En Jægerofficeer til Hest.
244. — En Kyrdseer.
250. Girodet: Syndfloden.
251. — Endymions Søvn.
252. — Atalas Jordejærd (efter Chateaubriand).

274. Gros: Bonaparte besøger de Pestsyge i Jaffa.
275. — Napoleon besøger Balpladsen ved Eylau.
277. Guérin: Marcus Sertus' Tilbagekomst.
279. — Phædra og Hippolyt.
280. — Andromache og Pyrrhus.
282. — Clytemnestra.
459. Prudhon: Retfærdighed og Hævn forfølge

Forbrydelsen.

Tilhøre for Indgangsdøren findes Salon des Bijoux, i hvilken Emaille- og Juvelerarbejder ere udstillede. Derfra kommer man til Galerie d'Apollon. Denne Sal er 100 Fod lang, i Vestet findes et Freskomaleri af Delacroix og Malerier af Lebrun. Væggene's Piller ere beklædte med Gobelinsarbejder, der i naturlig Størrelse fremstille Bygstillede af berømte Franskmænd.

For Enden af dette Galleri træder man tilhøre ind

i Grand Salon carré, i hvilken Samlingens sjønneste Malerier findes. Ethvert enkelt Billede i denne Sal fortjener særlig Opmærksomhed. De berømteste Arbejder ere:

27. Coreggio: Den hellige Catharinas Formæling.
 28. — Antiope, beluret af Jupiter.
 103. Paul Veronese: Brylluppet i Rana, 21 Fod høit og 32 Fod bredt. De fleste Figurer paa dette Billede ere Portrætter af berømte Personligheder.
 104. Gjæstebud hos Farisæeren Simon.
 375. Raphael: Marie med Barnet og Johannes; Billedet er bekjendt under Navnet „la belle Jardinière“.
 376. — Den hellige Jomfru med Eloret.
 377. — Den hellige Familie, bekjendt under Navnet „Sainte Famille de François I“.
 465. Titian: Christi Gravlæggelse.
 471. — Malerens Elskede.
 481. Leonardo da Vinci: Marie med Barnet og den hellige Anna.
 484. — Infante, bekjendt under Navnet „Mona Lisa“.
 546. b. Murillo: Mariæ Bebudelse.
- Fra denne Salon carré strækker sig et 1200 Fod langt Galeri, la Grande Galerie; med Malerier af den italienske, spanske, tydske og nederlandske Skole. Billederne ere ophængte i kronologisk Orden. Kunstnerens Navne findes saagedt som altid paa Maleriernes Rammer. Imellem Søjlerne staa Marmorbuster af Hovedrepræsentanterne for de forskjellige Malerskoler.
- Vi nævne ikkun de berømteste Mesterværker, og i den Orden, som deres Nummere angive:
- Italiensk og spansk Skole (røde Nummere):
 251. Mantegna: de dansende Muser.
 384. Raphael: Johanne af Aragonien.
 462. Titian: Pilegrimme fra Emaus (Carl V. og Kardinal Ximenes).
 470. — Marquis del Guasto og hans Hustru.
 551. Murillo: Tiggerdreng.

555. Velasquez: Infantinden Margaretha, Philip,
IV's. Datter.

Tydst og nederlandst Skole (blaa Nummere):

41. Bol: en Mathematiker.

292. Mezu: Grønttorvet i Amsterdam.

369. Adrian von Ostade: Kunstnerens Familie.

512. Teniers: Den forlorne Søn.

539. van der Velde: Landskab.

Franst Skole (sorte Nummere):

Man gaaer tilbage igjennem Halvdelen af Grande Galerie og derfra tilvenstre gjennem Salle des Etats, hvor Kamrenes Aabning hvert Aar finder Sted. I Midten af denne Sal staaer en Model af Slottet i Versailles. Fra den kommer man gjennem et lille Bærelse ind i den franske Skoles Sale, hvor man tilvenstre finder den ældre, tilhøire den nyere Tid. Om Malerierne i Salle des sept-cheminées, se Side 131.

261. Greuze: Faderens Forbandelse.

262. — Den forlorne Søns Hjemkomst.

329. Banloo: En Jagtfrekkost.

349. Mignard: Den hellige Zomfru.

493. Robert: Høstkarle i de pontinske Sumpe.

494. — Madonnas Fæst i Neapel.

521. Lesueur: Paulus prædiker i Ephesus.

Derfra fører en Gang til Galerie des sept-mètres, i hvilket der er ophængt Billeder af den ældre italienske Skole, derfra gaaer man gjennem Salon carré, Galerie d'Apollon, Gangen, Salle des Bijoux ind i Salle des sept-cheminées, der tilvenstre fører til Musée Napoleon III. Samlingen (Collection Campana) omfatter gamle Skulpturarbejder, Broncekar, Elfenbens- og Glasgjenstande, gamle Malerier, etruskiske Værkar, Indskrifter, Fajance, Terrakotta og nyere Malerier. Enhver af de ni Sale har et historisk Freskomaleri i Vægtet. I den sidste Sal findes saaledes Bonaparte i Ægypten, af Coignet. Særlig interessante ere i den 9de Sal, de pompejanske Freskobilleder, der ere en Gave af den fordrevne Kong Frants I. af Neapel.

Naar man vender tilbage til Salle des sept-cheminées, kommer man derfra ind i det forhenværende Musée de Charles X, der bestaaer af to paralelle Rækker Sale, i hvilke findes mindre Oldtidsminder. Salene ere prydede med Billeder af Ingres, Gros, Picot, Horace Vernet o. fl.

Bag den 9de Sal er den store Trappehal, i hvilken findes Sarkofager og Statuer.

Denne Hal fører tilvenstre ind i Musée des Souverains, grundlagt af Napoleon III, der indeholder Gjenstande, som have tilhørt franske Herskere. (Noget lignende som de danske Kongers kronologiske Samling paa Rosenborg Slot.) De to første Sale indeholde Rustninger. I den tredje Sal er Henri III's Kapel. I den fjerde: Dagoberts Trone, Marie Stuarts Bønnebøger, Karl den Stores Scepter, Kaarde osv. Den sidste Sal indeholder kun Gjenstande fra Napoleon I, saasom hans berømte graa Overfrakke og trefantede Hat. — Herefter følge tre Sale med Malerierne i Musée Napoléon III, der hidrøre fra Middelalderen.

Efter disse Sale følge andre, i hvilke Kunstgjenstande fra Middelalderen og Renæssancen ere opstillede.

Fra den første af disse Sale fører en Trappe op i det høiere liggende Marinemuseum. — Det nu følgende Musée Sauvageot omfatter Glasmalerier, Træstjærerarbejder, Bøfigurer, Medailler osv.

De næste Sale indeholde le Musée de gravure (chalcographie) et de dessins, Kobberstik og Haandtegninger. Kobberstiksamlingen indeholder især franske Mestres. Næsten alle berømte Kunstneres Haandtegninger ere under Glas, og Kunstnerens Navne anførte paa dem.

Anden Etage i Louvre.

Fra den første Sal, der indeholder Middelalderens Kunstgjenstande, kommer man ind i le Musée de la Marine, det før omtalte Marinemuseum. Det indeholder talrige Modeller af maritime Gjenstande og Reliefs af franske Krigshavne.

I de tilstødende to Værelser er Musée Ethnographique,

der indeholder Gjenstande, hørende til Natur- og Folkeliv, fra Asien og Afrika. I en særlig Gang findes opstillet amerikanske Oldtidsminder fra Amerikas Opdagelsestid.

Musée du Luxembourg. (Malerier og Skulpturarbejder fra Nutiden). Indgangen er i rue Vaugirard. Det er aaben hver Dag, med Undtagelse af Mandag, fra Kl. 10—4. I denne Samlings Sal findes kun levende Kunstneres Arbejder. I Hovedsalen findes et Væstmaleri, forestillende Morgenrødens Opgang, af Gallet, omgivet af tolv allegoriske Figurer og Himmeltegnene, af Jordæns. En anden Sal har et Væstmaleri, forestillende Frankrigs Genius, af Barthélemy og fire Vasreliefs af Lesueur. De værdigste Nummere ere:

Malerierne:

19. Rosa Bonheur: Oker, der pløje.
20. — — Høst.
42. Court: Cæsars Død.
54. Eugène Delacroix: Dante og Virgil, der sejle over Styx.
55. — — Blodbadet paa Den Scio.
59. Paul Delaroche: Edvard IV's Børn.
104. Ingres: Cherubinis Portræt.
142. Müller: Pistens Oplæsning i Luxemburgs Fængsel over de under Revolutionen Dødsdømte.
169. H. Scheffer: Charlotte Cordays Fængsel.
180. Horace Vernet: Paris' Forsvar i 1814 mod Russerne.
182. — — Raphael i Vatikanet.

Billedhuggerarbejder:

210. Bonnassieux: Amor klipper sine Vinger.
214. Cavelier: Gracernes Moder.
227. Souffroy: den Venus betroede Hemmelighed.
229. Maillet: Agrippina og Caligula.
234. Rantueil: Eurydice.
239. Schroder: Amor med en visse Rose.
240. Houdon: Vestalinde.

Iblandt Haandtegningerne fortjene især Cartons af Ingres (Nr. 201) og tre Tegninger af Vidal (Nr. 205—7)

at besees, og iblandt Kobberstikkene nogle Blade efter Raphael af Desnoyers og Pollet.

Musées de Cluny et des Thermes (Samling af Gjenstande fra Middelsalderen og romerske Sager), rue des Mathurins Saint-Jacques 99. Abent Søndag fra Kl. 11—4 $\frac{1}{2}$, for Fremmede tillige Tirsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 11—4. De to med hinanden forbundne Bygninger l'Hôtel de Cluny og le Palais des Thermes strække sig mellem Boulevards de Sébastopol og Saint-Germain og Rues des Mathurins og Fontanes. Bygningerne, der skulle være opførte af Keiser Constantius Chlorus, udgjøre det ældste Monument i Paris og ere de eneste Rester af det romerske Palads.

Hôtel de Cluny ligger mellem Gaarden og Haven; navnlig udmærker sig den i ren gethisk Stil holdte Hovedbygning. — Museet indeholder Marmor- og Metalarbejder, Vaaben, Kirkeprydelser, Malerier paa Træ og Glas, Elfenben- og Træffærdigerarbejder, Instrumenter osv., for største Delen fra det 14—16 Aarhundrede. — Fra den store Sal i Stueetagen kommer man ad en ny anlagt Trappe op i den øvre Etage, hvor især Salle du Sommerard er værd at tage i Oiesyn. Værelset bag denne indeholder forskellige Gjenstande, det følgende en Medaillon af Lucadella Robbia. — Kapellet er et Mesterværk af gammelt Skulpturarbejde; det rigt forfirede Loft bæres af en Pille i Midten, i Væggene er tolv Reliefsnitscher.

I det med Hotellet forbundne Palais des Thermes sees endnu de til Bade benyttede Værelser. Nesterne af den gamle Bygning overflues bedst fra Gitteret ved Boulevard de Sébastopol. Man sees derfra Pladsen for Tepidarium, de halvvarme Bade og bagved denne er en Mur, hinsides hvilken Frigidarium, de kolde Bade, laa. Denne sidste Sal er 60 Fod lang og 34 Fod bred. Af Gjenstande fra den gallo-romanske Periode bemærkes navnlig Piedestalen til et Altar, som de parisiske Søsarende reiste for Jupiter under Tibers Regjering.

Den til disse Bygninger hørende Have, der strækker sig langs Boulevards de Sébastopol og Saint-Germain, er

daglig aaben. I denne findes flere antike Soiler og Statuer.

Musée minéralogique et géologique (Mineralogisk Museum), Ecole des Mines, Boulevard Saint-Michel, ved Luxemburgshaven, er aabent Tirsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 11—3. Disse righoldige Samlinger, der for Videnskabsmænd ere af største Interesse, have neppe nogen Tiltrækning for Fælgfolk.

Notre Dame de Lorette, (Kirke) i Rue Lafitte, er opført i Aarene 1822—36 i Basilikaform. Dens Indre ere dekoreret med Statuer af Tro, Kjærlighed og Haab, samt et Relief: Jomfru Marie med Barnet; i dens Indre findes smukke Freskomalerier.

Notre-Dame de Paris („Vor Frue Kirke“ i Paris), paa Den la Cité, er oprindelig opført 555 af Childebort I, men den nuværende Bygnings Grundsten er lagt 1163. Kirken er bygget i Korsform, og Bertene have Reliefs af det nye Testamente. Imellem Hovedindgangens Fløidøre staaer en Kristusfigur, der velsigner de Indtrædende. Ovenover er et lille Soilegalleri med Statuer af Frankrigs Konger lige indtil Philip August (1223); over det store Galleri staaet den hellige Jomfru mellem to Engle og ved Siden deraf Adam og Eva. De firantede, ufuldendte Taarne ere 204 Fod høje. En smuk Karnisse kroner den øverste Etage og har rundt omkring Taget et gjennembrudt Rækværk. Facadens Statuer ere: Saint-Etienne, Saint-Denis og i Midten Kirken og Synagogen.

Opgangen til Taarnet, hvorfra haves en smuk Udsigt, er i rue du Cloître. For at komme til Klosterens Bolig, maa man stige op af 63 Trappetrin (20 Centimer Per-sonen).

Kirkens Indre bestaaer af et Hovedskib, med to Side-skibe paa hver Side, og 37 Kapeller. Mængden af Piller og Soiler, Hvælvingernes dristige Buer og de tre Kioetter, gjøre et i Sandhed beundringsværdigt Indtryk. — Koret, der er lukket ved et Gitter (man ringer paa en Kloffe, der er anbragt ved Gitteret; 50 Centimer Drifkepenge), bestaaer hovedsagelig af udskåret Arbejde, Soialteret med

Skulpturer og Basreliefs efter Charpentiers Tegninger. — I Kapellerne, der ere beliggende ved Koret, seer man Monumenter over Erkebiskopperne af Paris, samt 14 Basreliefs og 9 Skulpturer, fremstillende Scener af Jesu Liv. — Iblandt Kirkens Relikvier (Trésor, 50 Centimer Drillepenge) findes Christi Tornekrone, et Stykke af Korset osv.

Observatoire, bag Palais du Luxembourg, er ikke offentlig, og man erholder kun vanskelig Adgang.

Palais des Beaux-Arts (Akademiet for de skønne Kunster), rue Bonaparte 14. er daglig aaben fra Kl. 10—4 (Drillepenge: 1 Fr.), undtagen i September, hvor Adgangen kun staaer aaben Onsdag, Torsdag og Fredag.

Ecole des Beaux-Arts, en keiserlig Anstalt for de skønne Kunster, besidder en Bygning, i hvilken findes le Musée des Monuments Français, et Museum, indeholdende Brudstykker af fransk Bygningskunst.

Over Indgangen er Buste af Puget og Poussin. I den første Gaard findes en Marmorsoile, bærende en Figur, der forestiller Overflodigheden. Tilvenstre ere Skulpturer fra det 14de Aarhundrede, tilhørende et gammelt Kapel med den berømte „Portale d'Arnet“, et Mesterværk af Desorme og Goujon, med Reliefs og Statuer, iblandt hvilke findes en Amor, spændende sin Bue, efter Phidias. — Paa Kapellets bageste Væg findes en Kopi af Michel Angelos Dommedag, af Sigalon. — Foran den anden Gaard findes Triumfbuen fra Slottet Gailon. I den anden Gaard findes Fragmenter af Skulpturer og arkitektoniske Bærker; i Midten Bækkenet fra Saint-Denis. I Baggrunden sees Ecole des Beaux-Arts skønne Hovedsacade. Bagved denne er den indre Gaard. Paa Væggene findes Medailloner af Leo X, Frans I, Perikles og Augustus, og Statuerne: Amor og Venus, af Cavelier, den kydsse Venus, af Bilain og den hvilende Mars, af Godde.

I Amphitheatrets Kuppel er et stort, fortræffeligt Maleri af Paul Delaroche, forestillende 75 berømte Mestres fra alle Skoler og alle Tider (Hémicycle des Beaux-Arts). — Bygningens Indre frembyder ikke meget af Interesse,

her findes Salle de Louis XIV, Salle des modèles, Galerie des Prix, og det i 1862 opførte Galerie d'exposition.

Palais du Corps-législatif (den lovgivende Forsamlings Bygning), ligeoverfor Pont de la Concorde, paa Quai d'Orsay, er daglig aaben fra Kl. 8—5 eller 6, med Undtagelse af de Dage, hvor der holdes Møde. (Driftpenge 1—2 Frs. til Conciergen). Bygningens Indre er høist seeværdigt. Til Møderne uddeles iffun 20 Billetter til Publikum.

Fra Bygningens Facade ud imod Quaien fører en en stor Trappe til en Soilehal, i hvilken findes et Maleri, forestillende Frankrigs Skytsgudinde, omgivet af Genier. Paa Trappen og paa Piedestaler ved Gitteret findes kolossale Statuer af Minerva, Themis, Sully, Colbert, l'Hôpital og d'Aguesseau.

Den sædvanlig benyttede Indgang er Porten i rue de l'Université. Bag Soilegangen findes den store Cour d'honneur. Paa begge Sider staa Minervas og Kraftens Statuer, paa Trappen Statuer af Frankrig og Loven.

Den første Sal er la Salle des quatres Colonnes. — I Salon de la Paix findes Broncestatuer af Laocoon og Minerva, samt Malerier af Horace Vernet. Selve Salen, hvor Møderne finde Sted, la salle des séances, bæres af 20 joniske Soiler, i dens Nischer findes Statuer af Friheden og den offentlige Orden, af Pradier. Medlemmernes Antal er 261. — I Salle Casimir Périer findes to Vasreliefs af Triqueti og Statuer af Mirabeau, Bailly, Périer og Fey. — Salle du Trône har fortræffelige Freskomalerier af Delacroix, der forestille Retsfærdigheden, Krigen, Industrien og Agerbruget. — I Salle des Distribution udleveres alle trykte Sager til Medlemmerne. I Loftet findes allegoriske Frestillinger af Hovedlovene. — I Salle des Conférences findes Malerier af den franske Historie, af Heim, samt i Medaillons Portrætter af berømte Statsmænd og paa Guldgrund Figurerne: Klogskab, Retsfærdighed, Narvaagenhed og Kraft. I Salen findes en smuk Kamin. I Bibliotheket er der Malerier af Delacroix og Ciceros og Demosthenes Statuer.

Hôtel de la Présidence, Præsidentens Bolig, er i rue de l'Université 128 og opført i Renaissancestil.

Palais de l'Elysée-Napoléon, rue du Faubourg-Saint-Honoré og Champs-Elysées, ligeoverfor den gamle Udstillingsbygning, er nu fuldstændig lukket; men ellers at se imod Erlæggelsen af Drillepenge. Bygningen, der er opført 1718, har været beboet af Marquise de Pompadour, Hertuginde af Bourbon, Napoléon I, Wellington, Hertuginde af Berry og Napoléon III, (som Præsident) efter hverandre. Audientssalen og Napoléon I's Arbejdsværelse fortjene især Opmærksomhed.

Palais de l'Industrie, l'ancien, (den gamle Udstillingsbygning) i Champs-Elysées er daglig åben for Fremmede fra om Morgenen til Aftenen. Denne Bygning opførtes for Udstillingen i 1855. Otte høithvælvede Porte danne Indgangen, Keiserportens Friese forestiller Konsten og Videnskaben, kronede af Frankrig. Buste og Inscriptioner fuldstændiggjøre det Hele. Nu benyttes Bygningen til forskjellige offentlige Udstillinger.

Palais de l'Industrie, le nouveau, (den nye Udstillingsbygning) paa Champs de Mars. Det Nærmere om denne findes i de første Afsnit.

Palais de Justice (Raad- og Dombuset), Boulevard du Palais, paa Den la Cité. Den offentlige Retspleie foregaaer hver Dag fra Kl. 11—3. Politirettens (Chambre correctionnelle) Forhandlinger ere stærkest besøgte. De Ventende, der staa opstillede for Dorenes Åbning, pleie gjerne at afstaae de ferreste Pladser til Fremmede mod en lille Godtgjørelse. — Palais de Justice's Bygning, der hænger sammen med Saint-Chapelle, Conciergerie og Préfecture de Police og næsten danner en fælleds Bygning, var indtil Henri II's Tid den kongelige Residents og senere Parlamentets Sæde. To store Ildebrande i Aarene 1618 og 1776 ødelagde den gamle Bygning. La tour de l'Horloge paa Boulevard Sébastopol, ved Pont au Change, med et stort Uhr og Statuer af Retsfærdighed og Fremheden, af Pilon, er restaureret. Bygningen bærer Spor af de mest forskjellige Stilarter. Palais de

Justice's Facade ud imod rue de Harlay er bleven fuldendt i den seneste Tid og er smykket med 6 allegoriske Figurer.

Hovedindgangen til Palais de Justice er i rue de Barillerie fra Cour du Mai eller Cour d'honneur. Facaden har over Hovedtrappen fire doriske Søiler, der bærer fire Statuer og over det Hele hvælver sig en ligeledes med Skulpturarbejde smykket Kuppel. Hovedtrappen fører til Forsalen, i hvilken findes et Pæsefabinet og en Garderobe for Justitsembedsmændene. Gaaer man fra Forsalen til-
hoire, kommer man til den 216 Fod lange og 84 Fod brede Sal des Pas-Perdus, en af J. Desbrosses efter Udebranden 1618 restaureret Modtagelseshal for Kongen. Fra 1821 af er her opstillet det af Bosio udførte Min-
desmærke til Ære for Malesherbes, Ludvig XVI's For-
svarer, der er fremstillet staaende mellem Frankrig og Kongen. Et Basrelief paa Mindesmærket viser Ludvig XVI sammen i Fængslet med hans Forsvarer. Ligeledes fortjene de i middealderlig Stil dekorerede Galerie de Saint-Louis og Salle des Audiences de la Cour de Cassation, Frank-
rigs hoieste Domstol, Opmærksomhed. Om Saint Cha-
pelle, se Side 145.

Palais du Louvre (om de i Louvre værende Konst-
samlinger, se Musées du Louvre). Louvre var i Begyn-
delsen af det 13de Aarhundrede et kongeligt Residensslot
og Fæstning. Catharine af Medicis var den Første, der
beboede Louvre; men senere bleve Tuilerierne, den egentlige
Residens. Den prunkløse Facade, der er 525 Fod lang,
og vender ud imod Kirken Saint-Germain l'Auxerrois er
prydet af en korinthisk Kolonade af Perrault. Over Mel-
lempartiet findes paa en Piedestal, der bæres af Minerva,
Ludvig XIV's Buste, medens Historien opskriver Ordene
„Ludovico magno“. Det gamle Louvres Facade, der
vender mod Rue de Rivoli, er prydet med Buster af be-
rømte Generaler. Gjennem den østlige Portal træder
man ind i den store Louvregaard, hvis Facader ere
rigt dekorerede med Skulpturarbejder og allegoriske
Figurer af Ponce. Pavillon de l'Horloge, nu kaldet Pa-
villon Sully, er foroven prydet med en af Karpatider baaren

Kuppel. — Place Napoleon III, der ligger mellem Fløiene af Louvres Mellembygning, er prydet af to Haver. Paa Pavillon de Sully findes to Marmortavler, der angive Datoerne for dens Opførelse. Rundt om Pladsen gaa Arkader med corinthiske Søiler, paa hvis Konsoller der er opstillet 86 Buste af berømte Mænd, jaasom Lafontaine, Pascal, Molière, Boileau, Fénelon, Corneille osv. Over disse findes i første Etage 63 allegoriske Grupper, forestillende Videnskab, Agerbrug, Handel osv. I den sydlige Fløi er en Ridebane, tilligemed de keiserlige Hestestalde og Boliger for Hofbetjentene. Den nordlige Fløi er bestemt for Udenrigs- og Indenrigsministerierne, til høitidelige Forsamlinger og Louvres Bibliothek. Pavillon Rohan's øverste Etage benyttes til Kaserne, over dens store Mellemportal er et Taarn; i Spidsen findes det keiserlige Vaaben og Statuer, forestillende Intelligents og Arbeide, længere nede Frankrigs Styksgubinde.

Om det Andre af Louvre, se: Musées du Louvre.

Palais du Luxembourg, rue de Vaugirard, er daglig aaben fra Kl. 10—4, undtagen naar Senatet holder Møde. Man henvender sig til Conciergen (Driftpege: for enkelte Personer 1 Fr., for Flere 2—3 Frs.) Se ogsaa under Musée du Luxembourg. — Luxemburgpaladset opførtes 1615 af Debrosse under Maria af Medicis. Hovedfacaden, der vender mod Rue de Tournon, bestaaer af en Pavillon med Kuppel, der ved Gallerier forbindes med to Fløipavilloner. Den store Gaard er 360 Fod lang og 210 Fod bred. Tilbygningerne ere fra en nyere Tid. Under Revolutionen benyttedes Slottet som Fængsel, nu holder Senatet sine Møder her. Den store Trappe (l'escalier d'honneur) fører op i første Etage. Foroven findes Statuerne; Debrosse og Sully. — Vagtsalen (Salle des Gardes) indeholder Krigstrosfæer og Statuer af Cicero, Leonidas, Perikles, Cincinnatus, Aristides og Solon. — Gesandtskabsalen (Salle des messagers d'Etat), Dronningens tidligere Sovværelse, er prydet med Statuer af Cæsar, Napoleon I, Haabet, Achilles og Briseis, samt Loftmaleriet; Aurora, af Bardin. — Den derpaa følgende

Salon Napoléon I indeholder historiske Malerier. — Tronsalen (Salle du Trône) er nylig bleven prægtig udsmykket. Her findes Tronen fra det første Keiserdømme, to Medaillonsmalerier, forestillende Krigen og Freden, og Malerier paa Væggene, forestillende Grindringer fra det første og andet Keiserdømme. Isærdeleshed fortjener to Malerier af Lehmann Opmærksomhed, det ene forestiller Frankrig under Merovinger og Karolinger, det andet Frankrig under Kapetinger, Huset Valois og Bourbonnerne. — Fra Gallerie des bustes, der indeholder Buste af tidligere Pairs og Senatorer, kommer man ind i den store Forsamlingsal (Salle des Séances), bestaaende af to Halvkredse for Senatorerne og et Bureau. Væggene ere beklædte med udskaaret Træarbejde. Her findes Statuer af Ludvig den Hellige og Karl den Store, samt mellem Søilerne, Statuer af berømte Lovgivere. Over Indgangen findes to Malerier, af Blondel: 1) Pairsne tilbyde Philip Kronen, og 2) Standerne i Tours give Ludvig XII Navn af „Folkets Fader“. — Keiserens Privatsalen (Salon de l'Empereur) har Malerier af Freden i Campo-Formio, Konstitutionen af Aar VII, Napoleon III's Indtog og Napoleon III's Bryllup. — Tilvenstre er en Sal (Salle des Gardes), i hvilken findes et Maleri „Christus paa Korsen“, af Ph. de Champaigne. — Ved Siden af denne Sal fører en Trappe til Stueetagen, hvor endnu et Galeri langs med Haven, prydet med Marmorstatuer af de fire Aarstider, fortjener at besøges. — I Salle du livre d'or findes tidligere Pairsnes Bøger. Salen bestaaer af to Dele: et lille Galeri, hvori findes et Vægmaleri, forestillende Marie af Medecis Apotheose, og Hovedsalen med Vægmaleriet: Marie af Medecis gengiver Frankrig Freden. — Marias Sovegemak kaldes med Urette saaledes. — Kapellet (Chapelle) er restaureret 1844 og prydet med Freskomalerier. — Den til Kuppet hørende Forsamlingsal (Salle de réunion) indeholder Billederne: Kristus paa Korsen, den hellige Jomfru ved Korsens Fod og Nadveren, af Ph. de Champaigne. — Fra Forsamlingsalen fører en lang bred Gang til Bibliotheket, til hvilket man imidlertid i Reglen ikke

erholder Afgang. Det er særlig mærkværdigt paa Grund af et Maleri i Kuppelen, et Mesterværk af Eugène Delacroix. — Slotets østlige Floi indeholder Museet (se Musée du Luxembourg). — Om Haven, der ligger bag Palaiset, se Jardin du Luxembourg.

Palais du Quai d'Orsay, rue de Lille 62, er daglig aaben fra Kl. 10—2, naar man henvender sig til Conciergen (Drifkepenge). Paladset, hvis Bygning begyndtes 1810 af Bonard og fuldendtes 1835 af Lacornée, er fra 1840 af Statsraadets Sæde. Hovedindgangen er i rue de Lille, men Hovedfacaden vender mod Quai d'Orsay. I Arkaderne ved Siden af Indgangen findes Tronchets Statue, af Ferrand. — Salle des Pas-Perdus har tolv allegoriske Loftmalerier, forestillende Dagstiderne og Livets Aldere. — I Salle du Comité du Commerce findes et Billede af Marseilles Havn, af Isabey. — La Salle du Contentieux, har tre Væggemalerier. — I Forværelset er et Billede af Præsidenten Bressons Død, af Marigny. — I Raadssalen (la grande Salle du Conseil) er tyve forinthiske Marmorsoiler, Portrætter af franske Statsmænd, derover Billeder af Statsraader fra det første Keiserdømme og i Loftet allegoriske Figurer. — I Salle du Comité de Législation bæres Loftet af forgyldte Karyatider. — Den store Trappe (l'escalier d'honneur) er prydet med Freskomalerier. — I Salle d'audience er to Malerier af Maux.

Palais-Royal. Slotets Andre er ikke tilgængelig for Publikum. Om Haven, se Jardin du Palais-Royal.

Palais des Thermes, se Musée de Cluny et des Thermes.

Palais du Tribunal de Commerce (Handelsretten), Boulevard du Palais, er indviet i 1866. Facaden, der vender ud mod Quai Desaix, bærer Figurerne: Loven, Rejsfærdigheden, Beslutningen og Klogskaben. Sæverdigg er Trappen, Statuerne i første Etage og Audientsalsalen med nyere Malerier.

Palais des Tuileries kan kun besøges naar den kejserlige Familie er fraværende. — Tuilierierne have faaet

deres Navn efter et her tidligere liggende Teglværk. Slottet er allerede opført 1564 af Delorme, men det er først fra Napoleon I af, at de franske Herskere have resideret her. Hovedindgangen er fra Karusselplassen (Place du Caroussel), der stilles fra Tuileriernes Gaard ved et Gitter. Foran dette er en Triumfbue (l'Arc de Triomphe du Caroussel), der er opført 1806. De indre Lokalteter frembyde intet videre mærkværdigt. Til Paladsets store Midtpavillen støde to Fløie med Hjørnepavillonerne Marsan og de Flore (ny opført i 1866) med Keiserens Bærelser, oven over hvilke Keiserindens befinde sig. Opmærksomhed fortjene især Bagstuen, Raadssalen, Theatret, Kapellet, Fredssalen, Tronsalen, Konsulsalen og Dianagaleriet.

Om Haven, se Jardin des Tuileries.

Panthéon, se Sainte-Geneviève.

Parc de Monceaux, 5—10 Minutters Bei fra Triumfbuen og et Kvarters Bei fra Madeleinekirken, er aaben hele Dagen. — Parken er anlagt 1778, men er først for nogle faa Aar siden bleven tilgængelig for Publikum. Den har faaet sit Navn efter en gammel Landsby. I Parken findes af seværdige Gjenstande en Grotte i en Klippehøi, Naumachie, et Bassin med en Søilerække, en Pyramide og en Rotonde.

Père-Lachaise, se Cimetières.

Raadhuset, se Hôtel de ville.

Sainte Chapelle (Kapellet i Palais de Justice) forevises af Portneren (Drifkepenge). Kapellet bestaaer ifftun af et Skib, hvis Hovedprydelse er de 15 Binduer med prægtige Glasmalerier, forestillende Scener af Biblen og af Ludvig den Helliges Historie. Rosetten skriver sig fra Karl VIII's Tid.

Sainte-Etienne du Mont (Kirke) er beliggende ved Panthéon paa Place Sainte-Geneviève. — Kirkens Stil skriver sig fra forskjellige Aarhundreder. Dens Indre, der bestaaer af tre Skibe, er meget seværdigt og rigt prydet med Ornamente. Koret stilles fra Skibet ved et jubé (Pulpitur), der er et Mesterværk af Skulptur. Prædikestolen og Glasmalerierne ere ligeledes værd at lægge Mærke til.

I Kapellet findes Malerier. — I denne Kirke saldt i 1856 Erkebiskoppen af Paris for en Morders Haand.

Saint-Eustache (Kirke), ved Torvehallen, ved den sydlige Ende af rue Montmartre. Om Fesdagene er her god Kirkemusik. Kirken er opført 1532—1641. Hovedportalen bestaaer af joniske og doriske Soiler. For begge Enden bærer den firkantede Taarne af 117 Fods Høide. Den sydlige Sideportal er i gothisk Stil, men med Rundbuer. — I det Indre fortjene navnlig Prædikestolen, Orglet, Freskomalerierne i Kapellerne, Colberts Grav i det 12te Kapel tilvenstre, den hellige Jomfrues Statue, af Pigalle, ved Høialteret, Malerierne: Moses i Orkenen, af Lagrenée og den hellige Eustachius Martyrium, af Dehaux at bejæes.

Sainte-Geneviève eller Panthéon er en Kirke paa Place du Panthéon, hvis Bygning paaabegyndtes 1764, derpaa i Revolutionstiden, under Navn af Panthéon, helligedes Mindet om berømte Mænd og derpaa fra 1851 af atter benyttes til Gudstjeneste. I Hovedfacadens Frontespice findes et Relief, af David d'Angers, forestillende Fædrelandet, der uddeler Palmer til sine berømte Mænd, tilvenstre Malesherbes, Mirabeau, Fénelon, Manuel, Cuvier, Lafayette, Voltaire og Rousseau, tilhøire Bonaparte. — Foran Indgangen er en Gruppe: den hellige Jomfru og Atila. — Kirkens Indre har fire Hovedskibe. Den mægtige af tre Kuppeler bestaaende Dom støttes af kolossale Piller. I den anden Kuppel findes Freskomalerier af Gros, forestillende den hellige Genoveas Apotheose. Ligeledes fortjene Kopierne af Rafaels Stanzler at bejæes. — 231 Trin føre op til Kuppelen og derfra 84 Trin til Galeriet, hvorfra man har en prægtigt Udsigt (20 Centimer Drifkepenge). — De storartede Gravhvalvinger i Kryptkirken (20 Centimer Drifkepenge) afdeles i Gallerier ved 20 Piller. Her findes Gravmæler over Lagrange (Mathematiker), Bougainville (Verdensomseiler), Lannes (Napol. I's Marschal), Soufflot (Arkitekt), Voltaire, Rousseau og Senatorerne fra det første Keiserdømme. Voltaires Statue er af Houdon. Smukt Ekko.

Saint-Germain-l'Auxerrois (Kirke), ligeoverfor Louvres Østside, paa Place du Louvre. — Det var denne Kirkes Klokke, der d. 24de August 1572 gav Signalet til Bartholemaeusnattens Blodbad. Den 14de Februar 1831 ødelagde Folket Kirken medens der holdtes Gudstjeneste for Hertugen af Berry. Den stod derpaa lukket indtil 1838. — I Hovedfacadens Epidse findes Dommedags Engelen, af Marochetti. I Frontespiren er et Relief og 6 Helgenstatuer, tilvenstre et lille Taarn med en aaben Vuegang og Freskomalerier paa Guldgrund. Den sydlige Portal er rigt forfæret. — Det Indre bestaaer af 5 Skibe. Mærkværdige ere især: Næbtagsellen fra Korset og de østerlandske Vises Tilbedelse, af Guichard, samt en Marmordøbefont, af Jouffroy. Glasmalerierne, der stamme fra tidligere Tid, ere fortræffelige.

Saint Germain de Près (Kirke), rue Bonaparte, nær ved Palais des Beaux-Arts, er opført 1001—1163, benyttedes derpaa en lang Tid som Salpetersfabrik og restaureredes igjen i 1852. Kun Hovedportalen ligger frit. Kirkens Indre udmærker sig især ved mange Malerier, af hvilke fremhæves de store Væggemalerier paa Guldgrund i Koret, tilvenstre Indtoget i Jerusalem, tilhøre Bændringen til Golgatha, over Buen Profeterne. En gennem hele Skibets Længde gaaende Friese, malet af Flaminio Piccini, indholder Fremstillinger af det gamle og nye Testament (Overgangen over det røde Hav fortjener især at besees). En Marmorstatue af den hellige Margarethe, Malerier af Vertin, Lazarus Opvækkelse af Verrier. Saint Germain, uddelende Almisser, af Steuben, saavel som nogle Gravmaler (Casimir V, Polens Konge) ere de mærkværdigste Gjenstande. I det nye Chapelle Notre-Dame bag Høialteret ere to malede Reliefs: Jesus taler i Templet og de Vises Tilbedelse. — I Aaret 1866 er Maleren Flaminio Piccini bleven begravet her.

Saint-Gervais et Saint-Protais (Kirke) bag Hôtel de Ville. Facaden bestaaer af 8 doriske Søiler, over disse joniske og øverst korinthiske Søiler. I Nischerne i første Etage findes Statuer af den hellige Gervasius og

Protais. I det Indre findes Glasmaleriet Salomons Dom, i det andet Korkapel tilhøire, af Jean Cousin; i Laurentiuskapellet Reliefet: Christus modtager Marias Sjæl; tilvenstre for Koret: Christus paa Korset. I Sidekapellet tilhøire Kantseren Petelliers Mausoleum, ved Siden deraf en Nedtagelse fra Korset, af Vois. I Kirken hviler Digteren Scarron.

Saint-Roch (Kirke), rue Saint-Honoré 296. Udmærket Kirkemusik. Kirken er opført i Aarene 1653 — 1740. I dens Indre findes 23 Kapeller, af hvilke især Calvariehjergets Kapel med et Billede af Christus, og Guds Moder, samt tilhøire Gravlæggelsen fortjene Opmærksomhed. Af Malerier findes: Sairi Datter, af Delorme; Jesus uddriver de Handlende af Templet, af Thomas; Jesus velsigner Bornene og Lazari Opvækkelse, af Bien; Mardocheus Triumf, af Jeunenet; den hellige Sebastian, af Bellai osv. Skulpturarbejderne ere af Lemoine, Coustou, Coissey. I Kirken hvile Cardinal Dubois, Corneille, Abbé de l'Épée, Manpertuis og Bossuet.

Saint-Sulpice (Kirke), paa Pladsen af samme Navn, ikke langt fra Palais du Luxembourg, er opført i Aarene 1646—1745. Ved Indgangen findes siddende Statuer af St. Peter og Paul. Ved den vestlige Indgang ere to Bierandsbækkener af Muslingeskaller. I Koret, der er aflukket ved et prægtigt Gitter, staa Apostlenes Statuer. Orglet har 5 Klaviaturer, 118 Register, 20 Pedaler og 7000 Piber. Bag Høialteret findes den hellige Jomfru, af Bajeu, i Kuppelen et Freskomaleri, forestillende Himmelfarten. I Sakristiet staa Paulus og Johannes, ved Billederne Apostlene. Især fortjene Malerierne i Kapellerne Opmærksomhed. I det første Kapel tilhøire findes Delacroix: Heliodors Straf og Jakobs Kamp med Englen. I Vestet: St. Michel. I et af de underjordiske Kapeller findes St. Paul og Johannes, Statuer af Pradier.

Saint-Vincent de Paul (Kirke), paa Place Lafayette, er opført i Aarene 1824—1840 af Gittorf og Lepère. I Epidfen et Relief forestillende den hellige Vincenz af Pauls Apotheose. — Imellem to firkantede Taarne

(162 Fod høje) staa Statuer af de fire Evangelister. Over Indgangsdøren er et Maleri, forestillende Treenigheden, Profeterne og Evangelisterne. — I Kirkens Indre har Flandrin som Friise malet to lange Processioner. I Korets Kuppel findes Malerier af Picet. Opmærksomhed fortjene især Korstolene, Høialteret, Prædikestolen, Glas-malerierne og Døbefonten.

Synagogue (jødisk Kirke) er i rue Notre-Dame de Nazareth 17. Synagogen efter portugisisk Ritus er i rue Lamartine. Begge ere kun tarveligt indstyrede. Gudstjenesten finder Sted om Fredagasten og Lørdag Formiddag, samt forskellige Helligdage.

Tobaksfabrik (Manufacture des Tobacs), Quai d'Orsay 63, er vel værd at besøge, hvilket kan ske hver Dag, naar man forskaffer sig Tilladelse fra en Regisfør.

Triumfbuen (Arc de Triomphe de l'Etoile), paa Place de l'Etoile, kan bestiges, naar man henvender sig til en af de vagthavende Invalider (Drillepenge). Dette storartede Mindesmærke, opført i Aarene 1806—1836, er 152 Fod høit, 137 Fod bredt og 68 Fod dybt. De fire Seiersgubinder i de fire Hjørner ere af Pradier. Paa Skjoldene og under Hovedbuen staa Navnene paa Hovedkampene, under Sidebuerne ere Reliefs tilligemed Navnene paa Republikkens og Keiserdømmets Generaler. En Trappe paa 280 Trin fører i det Indre op til Platformen, hvorfra haves en fortræffelig Udsigt over Staden og dens nærmeste Omegn.

Universitetet (la Sorbonne), rue Saint-Jacques. Forelæsningerne ere offentlige, dog have Damer ikke adgang. Sorbonnes Kirke er aaben Søndag og Helligdage, Søndage kun om Morgenens Kl. 9 og fra Kl. 1—3. Kirkebetjenten foreviser Richelieus Grav. — Sorbonne har faaet sit Navn efter Stifteren Sorben (1250). Det bestaaer af 5 Fakulteter: Faculté de Théologie, des Lettres, des Sciences, de Droit et de Médecine. Kun de tre første have deres Sæde paa Sorbonne, de to andre derimod i særegne Bygninger. I Sorbonnes første Etage er et med Freskomalerier prydet Auditorium for 2000 Personer. —

I Sorbonnekirkens Hvalving findes Freskomalerier af Ph. de Champaigne. Især fortjene Richelieus Gravmæle, efter Lebrun, af Girardon, Opmærksomhed.

Det juridiske Fakultet (Faculté de Droit) har sin Bygning paa Place du Panthéon 8. (Bibliothek paa 10,000 Bind).

Det medecinske (Faculté de Médecine), rue de l'Ecole de Médecine. Over Indgangsdøren findes et Relief, forestillende Ludvig XV mellem Visdom og Belgjørenhed. I Frontespicen sees Theori og Praxis. Foran Soilehallen staaer en Statue af Lægen Bichat. I det Indre findes endnu en Statue af Bichat, af David d'Anger. —

Til Ecole de Médecine hører et betydeligt Bibliothek, et Museum for sammenlignende Anatomi (Musée d'anatomie comparée eller Musée Orfila), der er aabent daglig fra Kl. 11—4, med Undtagelse af Frierne. Hertil høre endnu den botaniske Have i Jardin du Luxembourg, Ecole Pratique med Musée Dupuytren og flere andre Anstalter.

Val de Grâce (Kirke), rue Saint-Jacques. — I Gaarsten foran Kirken staaer en Statue af Lægen Larrey med Reliefs, af David d'Angers. Opmærksomhed fortjener især Kuppelen, en vellykket Efterligning af Peterskirken i Rom, Indvendig i denne findes Freskomalerier af Mignard. I det hellige Sakraments Kapel findes Freskomalerier af Champaigne. Høialteret og Dronning Henriettes (Carl d. I af Englands Gemalinde) Gravmæle ere især seværdige.

Vendôme Soilen (Colonne Vendôme), paa Pladsen af samme Navn, kan daglig besøges fra Kl. 10—6. (Driftkepenge 25 Centimer). Soilen, der er en Efterligning af Trajans Soilen i Rom, reistes 1810 af Napoleon af det Metal han erholdt af de erobrede østerrigiske Kanoner. Basreliefs sno sig spiralsformigt op ad Soilen. Paa Spidsen sees den i 1863 opstillede Statue af Napoleon I i Casarbragt. En meget snæver Trappe fører op til den 135 Fod høit beliggende Plattform, men Udsigten lønner ikke Umagen.

Fr. Wøldike's Bog- og Papirhandel,
Helliggeiststræde 18, Hj. af Amagertorv.

Navn paatrykkes
Brevpapir og Convolutter
i elegant fransk Farvetryk

og expederes meget hurtigt. En stor Deel Stempler
haves til fri Afbenyttelse for Publikum, hvoriblandt en
stor Deel

Dame-Fornavne,

saasom: Agnes — Anna — Augusta — Bertha — Caroline —
Charlotte — Clara — Dorteia — Elisabeth — Emilie —
Emma — Frederikke — Helene — Henriette — Johanne
— Julie — Louise — Marie — Mathilde — Sophie —
Vilhelmine.

I almindelig ophøiet Tryk trykkes Navn gratis.

. Visitkort expederes for 9 Mk. pr. 100 med Æske.

FR. WÖLDIKE'S

Bog- og Papirhandel,
Helliggeiststræde, Hj. af Amagertorv 18.

Indgangen i Helliggeiststræde.

Helsingørsgadens Sukker-Raffinaderies Udsalg,

Hjørnet af Helsingørsgade og Adeigade,

Oplag af raffinerede Sukkere i alle Qvaliteter samt Lager
af **St. Croix Sukkere**.

Forretningen er sat i Forbindelse med et ved Firmaets
Comptoir afdeelt Locale, hvor en større **Caffeforret-**
ning drives i Forbindelse med Handel med **ost- og**
vestindiske Vare.

St. Croix Sukkerhuus,

Skoubogade Nr. 1,

Handel med **St. Croix Sukkere**, som ere de eneste
raae Sukkere, som Firmaet fører. **Raffinerede**
Sukkere i alle Qvaliteter i fuldstændigt Assortiment.
Forretningen er ligeledes i Forbindelse med en Handel med
ost- og vestindiske Vare samt en **Caffe-**
handel, som føres i samme Gaard i Etagen ovenover
Sukkerlageret.

Begge Forretninger føres af Johan A. Neiiendam

som er Patenthaver paa Caffebrændere, .

hvori brændes ved ophedet Luft, et Princip, som han an-
vender ved sit **med Dampkraft indrettede**
Caffebrænderi.

Af disse **Patent-Caffebrændere** forefindes
Prøver af mindre, til Huusholdningsbrug, og Tegninger af
større, til Kjøbmandsbrug, paa hans Contoir

i Adelgade Nr. 34.

Patentbrændt

Java-Caffe.

(1ste Sort).

3 f 12 β pr. $\mathcal{H}$

fr. 1.77 c pr. $\frac{1}{2}$ K^o.

Eneste Priismedaille ved Industriudstillingen i Stockholm 1866.

Medaille unique dans cette branche à l'exposition de Stockholm 1866.

A. C. GAMÉL,

Østergade Nr. 27, Kjøbenhavn.
Handel med ægte importeret Java-Caffe fra det
Nederlandske Handels Maatschappij
i Amsterdam.

A. C. GAMÉL,

27 Østergade à Copenhague,
Maison de commerce speciale pour les Cafés de
Java, importés par la Compagnie de commerce
des Pays-bas à Amsterdam.

Udsalg af patentbrændt Java-Caffe,
alene fin ægte Java-Caffe.
en gros & en détail.

Vente en gros et en détail
des Cafés de Java superieure
torrefiés par un procédé breveté.

Støvler og Alt til
Skomagerfaget
henhørende.

STØRSTE-MAGASIN OG VÆRKSTED

for

Galoscher

af en ny Slags, meget lette, af Bøffellæder, med saavel maskinskruede som syede Lædersaaler, der passer til forskjellige Støvler.

M. H. Hjorth,

8 Pilestræde 8.

C. A. TROLLE,

BUNDTMAGER,

ØSTERCADE 46, HJØRNET AF PILESTRÆDE,

KJØBENHAVN.

Største Udsalg af alt Peltsværk. Militair- og andre Huer.

Severin & Andreas Jensens

ETABLISSEMENT,

Skandinavisk Hotel,

Hj. af Gothersgade og St. Kongensgade.

Ved at arbeide i Forening som Maler og Snedker søge vi saavidt muligt at bringe Stil og godt Forhold tilstede mellem Værelse og Meublement.

For at nærme os dette Maal, haabe vi at kunne anvende den Erfaring, som et længere Ophold i Udlandets større Steder, i Forbindelse med en stadig Opmærksomhed paa Manglerne herhjemme, have bragt os.

Der ligge stadig til Eftersyn en Samling af Tegninger og Mønstre og findes et Udvalg af elegante og ordinaire Meubler, sammensatte efter Wiener og Pariser Façons, med særlig Hensyn til Stilen og Forbruget herhjemme.

Vi anbefale os saaledes med Udførelsen og Besørgelsen af alt til Bygningsfaget, saavel Maler- som Snedkerarbeide, henhørende, paa den skjønsmste, solideste og billigste Maade.

C. Nehammer.

Stockholm 1866.

Stockholm 1866.

Fortepiano-Fabrik.

Prisbelønnet.

Prisbelønnet.

KJØBENHAVN.

Fabrik og Oplag af forskellige Slags opretstaaende og taffelformede Pianoer, forarbejdede af de bedste Materialier, prisbillige og elegant udstyrede. Navnlige fremhæves en Sort Karnis-Fortepianoer, som uden at indtage megen Plads udmærke sig ved en stor, klangfuld og blød Tone i Forening med en behagelig Spillemaade. Konstruktionen af disse Instrumenter er en ny forbedret med korsløbende Strænge, som ere saaledes anbragte, at en fuldkommen Egalitet i Tonen er tilveiebragt. Instrumenternes Soliditet garanteres.

C. Nehammer.

Stockholm 1866.

Stockholm 1866.

Fortepiano-Fabrik.

Prisbelønnet.

Prisbelønnet.

KJØBENHAVN.

Hs. Majestæt Kongen
af

Kærlig og Ærlig
HOFLEVERANDEUR.

J. D. BEAUVAIS,

Conserves Fabrik & Comestibles,

Leverandeur

til

den kongelige Marine.
KJØBENHAVN.

Store Kongensgade Nr. 106.

KJØBENHAVN.

L. B. Gottschalck,

Sadelmager, Tapetserer og Decorateur,

Snaregade Nr. 6, 2den Sal, tætved Gl. Strand.

KJØBENHAVN.

Alt til Faget henhørende udføres med Omhu og Accuratesse, saasom **Meublers og Broderiers Montering, Senges Udstyrelse, Ophængning og Decorering af Gardiner m. m.**

For Kunstflidslotteriet udføres jævnlig Tapetsererarbeide, ligesom ogsaa dets Meubler paa Pariserudstillingen ere monterede her.

KNUD CHR. JENSEN,

GULDSMED & CISELEUR.

SØLVGADEN N°. 8.

KJØBENHAVN.

N. F. LARSEN,

Handskefabrikant,

Store Kjøbmagergade 7.

KJØBENHAVN.

Th. Koch,

Knivfabrikant,

St. Pederstræde Nr. 28,

Kjøbenhavn,

1. Classes Priismedaille

paa

Malmø-Udstillingen.

Priismedaille

paa

Udstillingen i Stockholm.

modtager Bestillinger saavel paa større som mindre skjærende Gjenstande af Støbestaal, saasom: Hakkelsekne i alle Størrelser og til de forskjellige Maskiner, saavel af heelt Staal som med Jernrygge; Billejern; Overskjæreknive; Tobaksknive; Cigarknive; Bogbinderknive; de forskjellige Garverfæse; Handskemagersaxe; Douleerknive med tilsvarende Baset; Korkknive; Patentbrødknive; Haandbrødknive; Oste knive, der regulerer Ostens Tykkelse; Slagteroxer; Flækkeknive; Slagter-Vuggeknive; dito for Apothekere. Endvidere forfærdiges **Knive** indtil **3 Alens Længde; Huggejern** i alle Størrelser, og indstaaes for hvad der bliver leveret.

Alt modtages til Slibning og Reparation

og udføres hurtigt og nøiagtigt.

Caspar Möller,

forhenværende Bestyrer af den galvanoplastiske Kunstanstalt i Rom,

for Tiden boende

Norgessgade 21 i Kjøbenhavn,

*anbefaler sit Atelier og Udsalg af galvanoplastiske Arbejder, saasom
Statuer og Buster, Basreliefs, Skaalder og Vaser, Medailloner og andre Kunst-
gjenstande o. s. v., for største Delen udførte efter antikke eller
thorwaldenske Modeller.*

J. C. BRUS & COMP.

1. Classes

Prismedaille for Hverdneet.

BREDGADES

DAMPMØLLE.

Stockholm 1866.

KJØBENHAVN.

A. VERDIER,
fabricant de gants français,
Amagertorv 9,

KJØBENHAVN.

Fr. Wøldike's Bog- og Papirhandel,
Helliggeiststræde 18, Hj. af Amagertorv.

Navn paatrykkes
Brevpapir og Convolutter
i elegant fransk Farvetryk

og expederes meget hurtigt. En stor Deel Stempler
haves til fri Afbenyttelse for Publikum, hvoriblandt en
stor Deel

Dame-Fornavne,

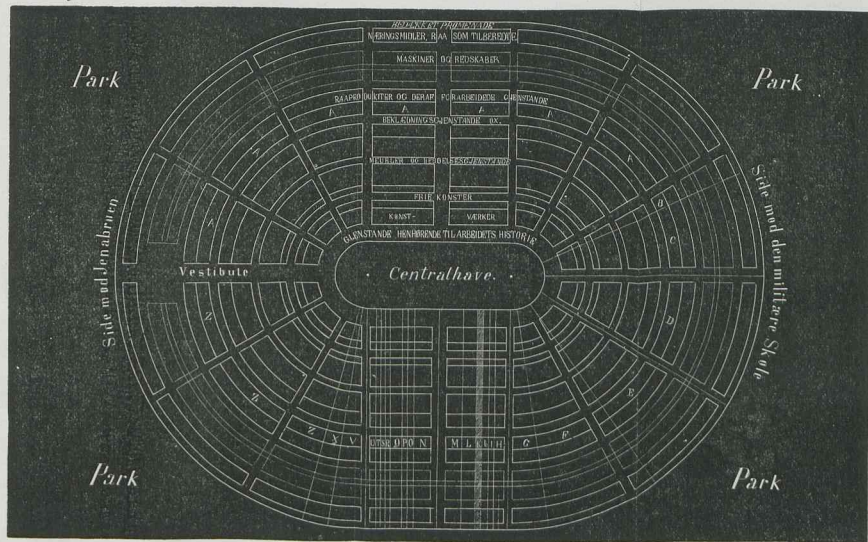
saasom: Agnes — Anna — Augusta — Bertha — Caroline —
Charlotte — Clara — Dorthea — Elisabeth — Emilie —
Emma — Frederikke — Helene — Henriette — Johanne
— Julie — Louise — Marie — Mathilde — Sophie —
Vilhelmine.

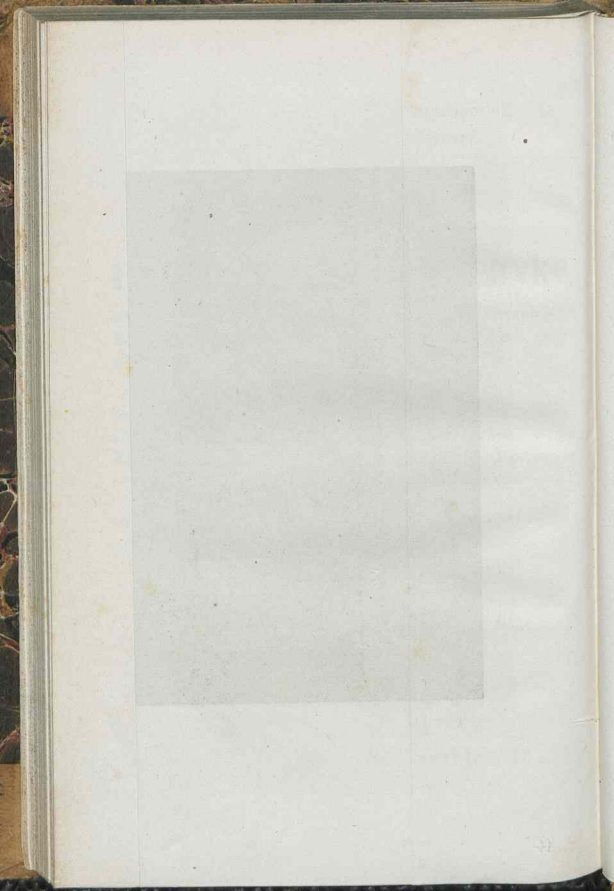
I almindelig ophøiet Tryk trykkes Navn gratis.

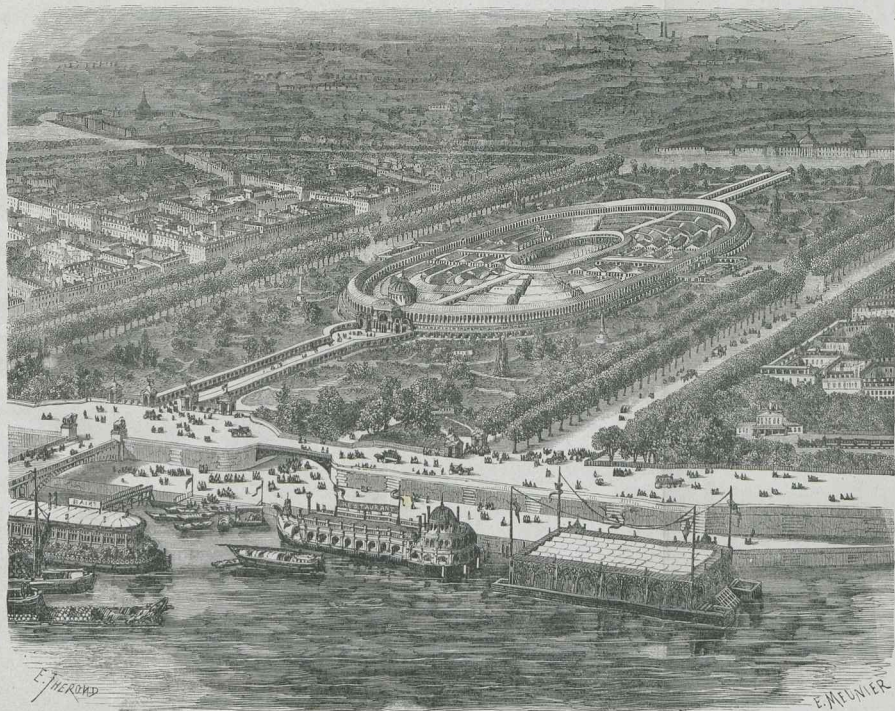
Visitkort expederes for 9 Mk. pr. 100 med Æske.

FR. WÖLDIKE'S

Bog- og Papirhandel,
Helliggeiststræde, Hj. af Amagertorv 18.
Indgangen i Helliggeisstræde.

Industristillings-Bygningen i Paris.

